

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

**DİLEKÇE KOMİSYONU
FOREX PİYASASINDAKİ
MAĞDURİYETLERİN İNCELENMESİ
ALT KOMİSYONU TUTANAKLARI**

11 Nisan 2018 Çarşamba

11 Nisan 2018 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.12
BAŞKAN: Özcan ULUPINAR (Zonguldak)

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, değerli misafirler, saygıdeğer basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Değerli arkadaşlar, toplantı yeter sayımız vardır.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 1/6/2016 tarihli ve 7 sayılı Kararı’yla kurulan FOREX Piyasasındaki Mağduriyetlerin İncelenmesi Alt Komisyonunun 6’ncı toplantısını açıyorum.

Değerli katılımcılar, öncelikle Alt Komisyonumuzun faaliyetleri konusunda kısa bir hatırlatma yapmak istiyorum. bilindiği gibi, 1 Haziran 2016 tarihli Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunda kurulan Komisyonumuz 21/6/2016; 3/8/2016; 30/12/2016; 9/1/2017; 16/2/2017 tarihlerinde olmak üzere 5 toplantı gerçekleştirmişti. Bu toplantılarda Komisyon Başkanı seçimi ardından kamu kurumları, dilekçeler dinlenmişti. Ayrıca, Sermaye Piyasası Kurulu ile diğer ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından FOREX işlemleri raporunun hazırlanmasına karar verilmiştir.

Son toplantımızda ise aracı kurumlar tarafından kullanılan elektronik işlem platformlarının bankalarının bilgi sistemleri ve bankacılık süreçlerini denetlenmesine ilişkin ölçütler de dikkate alınarak Sermaye Piyasası Kurulu koordinasyonunda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun sağlayacağı katkı ve iş birliğiyle denetlenmesi ve incelenmesine karar verilmiştir.

Bugün gündemimizde yer alan başlıklar üzerinden, alınan kararlar üzerine, ilgili kurum ve kuruluşlarca hazırlanan raporlar Komisyonumuza sözlü olarak sunularak aracı kurumlar ile dilekçeciler dinlenecektir.

Bu toplantının amacı ise kaldırılacak işlemler yani FOREX Piyasası hakkında hazırlanan raporlar dikkate alınarak dilekçecilerin talepleri hakkında değerlendirmelerde bulunmaktır.

Değerli misafirlerimiz, değerli katılımcılar; öncelikle katılımcılara kendilerini tanıtmaları için söz vereceğim.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, öncelikle gündemdeki başlıklar üzerinden sunum yapmak üzere ben kurum ve kuruluşlara söz vermek istiyorum.

Borsa İstanbul A.Ş. adına Harun Özey Bey, önce size söz vereceğim. Süre kısıtlaması yapmak istemiyorum ama takdir edersiniz ki katılım bir hayli yoğun, katılımcı sayısı fazla. Bunu dikkate alarak konuşmalarımızı yaparsak daha verimli olur diye düşünüyorum.

Buyurun Harun Bey.

BORSA İSTANBUL A.Ş. TEMSİLCİSİ HARUN ÖZAY – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, Değerli Milletvekilim, değerli hazırın; Komisyonumuz Borsa İstanbul’dan finansal piyasalarda türev araçların tanımı, türleri, işlem hacmiyle dünya ve Türkiye piyasalarındaki yeri ve FOREX Piyasasının finansal piyasalarla etkileşimini içeren bir rapor sunmamızı istemişti. Şimdi bu sunumda da o ilgili raporun özetini biraz daha geliştirmiş olarak vereceğiz.

Sunumumuzun içeriği türev araç, kaldıraçlı işlem, türev araçların türleri, dünyadaki türev piyasalar, Türkiye’deki finansal piyasalar, VİOP’a ilişkin istatistiki bilgiler, VİOP’ta işlem gören sözleşmeler ve Türkiye’deki kaldıraçlı işlemler şeklinde gidecek.

Türev araç tanımı Sermaye Piyasası Kanunu’muzda tanımlanmış. Sonuçta “aşağıda sayılan ve kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sözleşmeleri ve diğer türev araçları” şeklinde bir tanımı var. Bu, menkul kıymetler alım ve satım haklarını içeriyor ve de değeri herhangi bir kıymete, döviz, kıymetli taşlar ve endekslere, kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen herhangi bir mala endeksli veya bunun fiyatındaki değişime endeksli türev araçlar da çıkarılabilir. Ayrıca, kaldıraçlı işlemler de türev araç tanımı içerisine konulmuş ki bu da dünya standartlarında bir tanım. Genellikle uluslararası piyasalarda benzer bir düzenleme görmekteyiz. Daha sonra tebliğle kaldıraçlı işlemin tanımı yapılmış esasında, elektronik platform olması zorunluluğu getirilmiş gibi görünüyor.

Türev araçların türleri çok değişik ama en basit anlamda, organize piyasalarda işlem gören ve tezgâh üstü piyasalarda işlem gören türev araçlar diye ikiye ayırabiliriz. Ürün özelliklerine göreyse daha da bir karmaşıklık söz konusu ama basitleştirirsek “futures” dediğimiz vadeli işlem sözleşmeleri, opsiyon sözleşmeleri, forward sözleşmeleri, swap, FOREX, CFD ve de opsiyonun türleri egzotik, binary, ikili opsiyonlar gibi türlerimiz de mevcut.

Dünyaya baktığımız zaman, uluslararası organize piyasalarda işlem hacimlerinin tamamını esasında “futures” ve “options” dediğimiz vadeli işlem sözleşmeleri ve opsiyon sözleşmeleri oluşturuyor. Bunların arasında da sözleşme sayısı bakımından yarısını pay vadeli işlem ve endeks vadeli işlem sözleşmeleri oluşturuyor. Diğer ürünler ise faiz, FX, enerji, metal ve tarım ürünleri üzerine düzenlenmiş vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri. Buradaki dikkat çeken bir husus da FX, döviz dayalı sözleşmelerin işlem miktarı açısından, kontrat sayısı açısından toplamın yüzde 12’sini oluşturduğu. Dünyada ise bunların OTC özelliğinden dolayı çok detaylı ve kesin bilgi elde etmek zor işlem hacimleri açısından ancak Bank of International Settlement dediğimiz kurum, Uluslararası Takas Bankası bu konudaki en güncel verileri sunabiliyor. En son 2016 ve 2017 yıllarında yapılmış olan 2 tane çalışması var. Burada gördüğümüz sonuç da, 2017 yılından bahsederek organize piyasalardaki işlem hacminin günlük ortalama 7,444 demiş, 7,5 trilyon dolar civarında olduğu ve de bunların çok büyük bir kısmının faiz türevlerinde olduğu... Tabii, bu çalışma endeks ve pay vadeli işlem sözleşmeleri, opsiyon sözleşmelerini dikkate almadan söylüyorum ama OTC türevlerinde ise, burada FX sözleşmelerinin 5 trilyon dolarla en büyük payı aldığı, faiz sözleşmelerinin 2,5 trilyon dolarda kaldığı görünüyor. Buradan çıkaracağımız sonuç, FX ürünlerinin daha çok OTC nitelikli olduğu.

Peki, bu ürünler neler, OTC’de işlem görenler? İllaki bu işlem hacimlerini bireysel işlem hacmi diye görmemek lazım, bankalar arası piyasayı da kapsıyor bu hacimler ama burada en çok işlem hacmini FX swap’ları ve faiz swap’ları oluşturuyor tezgâh üstünde. FX “...”(x) yüzde 9, FX spot dediğimiz işlemler de, spot piyasada alınan işlemler de yaklaşık yüzde 20 bir paya sahip tezgâh üstünde. Organize piyasalarda ise en büyük pay faiz ürünlerine dayalı sözleşmeler. Bunlar da yaklaşık olarak yüzde 80’ini, 90’ını hacimsel olarak kapsıyor.

Türkiye FX piyasası açısından nerede diye bakarsak, gene BIS verilerine göre 23’üncü sırada yer alıyor 22 milyar dolar bir hacimle 2016 yılı itibarıyla. Burada en büyük hacmi İngiltere’de görüyoruz 2,5 trilyon ve ABD’de 1,2 trilyon şeklinde. Yine, tezgâh üstü piyasalarda faiz türevleri açısından da Türkiye 0,142 milyar dolarla 39’uncu sırada yer alıyor.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Türkiye’deki finansal piyasalara baktığımız zaman, bu kaldıraçlı işlemler ne kadar büyük bir yer tutuyor bizde? Gayrisafi milli hasılanın 2017 yılında 3,1 trilyon TL olduğunu var saydığımızda, mevduat 1,6 trilyon TL, sermaye piyasası araçları yaklaşık 1 trilyon TL, emeklilik yatırım fonları 80 milyar, yatırım fonları 59, gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve diğer sözleşmeler 30 milyar büyüklüğe sahip. Piyasaların hacimlerine baktığımız zaman ise, yıllık olarak baktığımızda kaldıraçlı işlemler 2017 yılında yaklaşık 8,5 trilyon lira işlem hacmine sahip. Bunun karşı tarafında ise yaklaşık otuz yıllık bir geçmişe sahip olduğumuz repo, ters repo, pay piyasası, VİOP, tahvil, bono, Takas Banktaki tüm piyasaların toplamı ancak FX piyasası büyüklüğüne eşit oluyor. Yani o yüzden otuz yılda geldiğimiz organize piyasalar açısından bu durum, bu kaldıraç işlemlere yaklaşık beş senede ulaştık bu hacimlere. Bu piyasanın dikkatli bir şekilde düzenlenmesi gerçekten önem taşıyor.

Kaldıraçlı işlemlerin çok detayına girmeyeceğim çünkü burada daha konuya müdahil ve konuda daha fazla bilgi sahibi olan kurumlar var ama sadece büyüklük açısından bahsederseniz yıllık yaklaşık 8,5 trilyon liralık bir tutardan yani yanlış hesap yapmadıysam günde yaklaşık 25 milyar TL gibi bir büyüklükten, 100 bin bakiyeli yatırımcı sayısından ve de yaklaşık 1 milyar TL civarında bir teminat tutarından bahsedebiliriz kaldıraç işlemlerde.

VİOP özelinde ise Türkiye’de hangi ürünler var organize piyasalarda? Biraz önce bahsetmiş olduğum bizim uluslararası piyasalarda işlem gören türev ürünlerin hemen hemen hepsi Türkiye’de de, borsamızda işlem görüyor ancak işlemlerin yüzde 90’ı endeks vadeli işlem sözleşmelerinde ve döviz vadeli işlem sözleşmelerinde oluşuyor yüzde 90 gibi bir rakamın. Döviz vadeli işlem sözleşmeleri son yıllarda gitgide payını artırarak yaklaşık yüzde 30 civarında bir paya ulaştı Borsa İstanbul VİOP işlem hacmi içerisinde ve de artış oranı geçen sene yüzde 100’dü, önceki senelerde de o kadar fazla bir artış görmedik ama şu anda yaklaşık günde ortalama 1 milyar TL civarında organize piyasada vadeli işlem görebiliyor. Döviz piyasası özelinde de, döviz vadeli işlemlerinde de 5 tane para birimi cinsinden işlem yapılabilir; dolar-TL, euro-TL, euro-dolar, Çin yuanı ve de ruble-TL üzerine vadeli işlem sözleşmeleri mevcut.

Ben şimdilik burada, bu kadarda keseyim, soru gelirse cevaplarım.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim, sağ olun, ağızınıza sağlık.

Şimdi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından İlker Bayır Bey, buyurun.

MERKEZ BANKASI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İLKER BAYIR – Sayın Başkanım, sayın komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, kaldıraçlı işlemler bir sermaye piyasası işlemi olduğu için biz Merkez Bankası olarak biraz daha makro açıdan konuya bakıyoruz. Bir de ana amaçtan uzaklaşmamak için ben sözü çok uzatmadan, çok kısa bir değerlendirme yapmak isterim.

Şimdi, malumunuz, bu işlemler, FOREX işlemleri yirmi dört saat işlem yapılabilen, likiditesi yüksek, araç çeşitliliği olan, organize piyasaların dışında, OTC’de gerçekleştirilen işlemler. Harun Bey’in de ifade ettiği gibi, BIS verilerine göre, döviz piyasalarında günlük yaklaşık 5 trilyon dolarlık işlem geçiyor. Bunun 1,5 trilyon doları spotta geçiyor yani iki gün valörlü işlemler; 2,5 trilyon doları swap işlemleri. Peki, bu işlemler nerede yer alıyor? Bunlar “diğer ürünler” adı altında, opsiyonlarla beraber raporlanıyor. Bu 5 trilyonluk günlük işlem hacminin yaklaşık yüzde 5’i 250 milyar dolar civarında bir işlem var bütün dünyada.

Şimdi, Türkiye özelinde baktığımız zaman, yine Takas Bankın verilerine göre, düzenlemelerin yapıldığı 2011 yılından sonra, 2016 sonuna kadar sürekli bir artış trendi gözlemlenmiş ve kümülatif olarak yani her gün yapılan işlemleri toplayarak giderseniz ulaştığınız bir 11 trilyon TL’lik rakam var. Daha sonra bu 4,5 trilyon TL’ye düşmüş yani yaklaşık 1 trilyon dolarlık bir işlemden bahsediyoruz ama

tabii, bu rakamları okurken biraz dikkatli okumak lazım. Neticede, mesela, 2017 yıl sonu itibarıyla ne kadarlık bir teminat vardı da bunun üzerinden bu işlemler yapıldı diye bakarsanız 850 milyon TL'lik yani 200 milyon dolarlık bir teminattan bahsediyorum. Bu trilyonlarla ifade edilen rakamlar, bütün o işlemlerin toplamlarıyla oluşan rakamlar. Teminat açısından bakarsanız 200 milyon dolardır. Spot piyasada, döviz piyasasında Türkiye'de geçen işlem hacmi günlük 8,5-9 milyar dolar civarındadır. Yani ikisinin karşılaştırılması bakımından bu bilgileri paylaşmak istedim.

Gelirler açısından bakıyorum. Aracılık gelirleri 2017 Eylül sonu itibarıyla 1,8 milyar TL'lik bir aracı kuruluşların geliri var. Bu 1,8 milyar TL'lik gelirin 1 milyarı aracılık işlemlerinden kaynaklanmıştır. Bunun da detayına baktığımızda, kaldıraçlı işlemlerden elde edilen gelir 235 milyon TL. Dolayısıyla aracı kurumlarımız elde ettikleri yaklaşık 2 milyar TL'lik gelirin yüzde 13'ünü kaldıraçlı işlemlerden elde etmişler ve işlemlerinin yarısını tüzel kişilerle yarısını da bireysellerle yürütmüşler.

Merkez Bankası açısından baktığımızda, bir bilgi daha paylaşayım bundan önce. Bu piyasada daha ziyade euro/dolar paritesi üzerinden işlemler yapılıyor, yüzde 43'ü euro/dolar, yüzde 16'sı altın, yüzde 12'si dolar/TL, yüzde 27'si de pound ve euro üzerinden yapılan işlemler.

Bizim açımızdan FOREX piyasalarda işlemler kaydi olarak gerçekleşiyor fiziki bir işlem yapılmıyor. Dolayısıyla işlemin mahiyeti gereği bu işlemlerin spot piyasa üzerinde etkili olmadığını düşünüyoruz çünkü döviz olarak değil döviz üzerinden ya da dövize dayalı olarak yapılan bir sermaye piyasası işlemi olarak değerlendiriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, SPK, BDDK ve BTK'nın denetim raporu sunumu var. Bunun için Sermaye Piyasası Kurulundan Ali İhsan Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

SPK ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRE BAŞKANI ALİ İHSAN GÜNGÖR – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun talebi çerçevesinde BDDK, SPK ve Bilgi Teknolojileri Kurumu bir araya gelerek Komisyonun verdiği görevin ne şekilde yerine getirilebileceği üzerinde çalışmalarda bulundu. Bu denetimin kapsamının ne şekilde olması gerektiği, denetim yöntemlerinin neler olabileceğiyle ilgili birçok toplantı gerçekleştirildi.

Denetimin kapsamı konusunda Ocak 2017 itibarıyla en yüksek işlem hacmine sahip 10 aracı kurum seçildi. Bunlar sektörün toplam işlem hacminin yüzde 72'sine tekabül ediyor. Bu 10 aracı kurumun tamamı da portföy aracıları yani müşterilerin karşı tarafı olan aracı kurumlar. Dolayısıyla yapılan denetimi temsil kabiliyeti sektör için bir gösterge niteliğinde. Biz böyle değerlendiriyoruz.

Sektörü toplam işlem hacmi 338 milyar Amerikan doları, bu 10 aracı kurumunki 224 milyar Amerikan doları. Dolayısıyla da az önce de ifade ettiğim gibi denetimin kapsamının yeterli olduğunu değerlendiriyoruz.

Burada bu platformlardan bahsederken bir platform ekran görüntüsü getirmek istedim. Bu, bir yatırımcının işlem yaparken kendi ekranından karşılaştığı görüntüyü gösteriyor. Burada en üstte işlem yapmak istediğiniz ürünü seçtiğinizde onunla ilgili alım ve satım fiyatlarını görüp oradan al veya sat butonuna basıyorsunuz; aldığımız şeyler, bu en altta gördüğünüz -bir, iki, üç tane satır var- oradaki örnekler Amerikan doları/ TL. Bir yatırımcı herhangi bir anda durumunu her an anlık olarak buradan, evdeki bilgisayarından, laptopundan, cep telefonundan izleyebiliyor.

Burada dikkatinizi çekmek istediğim en alttaki satırlar. Orada açık pozisyon kâr ve zararı, yatırımcılığın toplam ilk başta ne kadar yatırdığı, yatırdığından sonra ona kalan parası, parasının ne kadarının teminata kullanıldığını gösteriyor. Bu kırmızılı olan yer açık kâr-zarar 350 dolar şu an bu

yatırımcımız zararda. Dolayısıyla FOREX işlemlerin niteliği itibarıyla daha önceki sunumlarımızda buna yer vermemiştik daha iyi canlanabilmesi bakımından. Burada yatırımcılar her an itibarıyla... Yatırımcımız şu an şurada görülen çarpı tuşlarına basarak bu pozisyonları kapatabilir ve işlemlerini sonlandırılabilir, bunun sonucunda da 350 dolarlık bir zarara bu piyasadan çıkmış olur.

Bunları arkadaşlar demo işlemleri üzerinden yaptılar. Mesela bu yatırımcının zararı artmış, bir sonraki slaytta daha da fazla artmış durumda. Dolayısıyla bu platform görüntüsünü göstermemizin amacı, herkesin gözünde bu platform nedir, yatırımcılar neyi görüyorlar, onu görsünler diye yer verdik.

Bu da platformda gerçekleşen işlemler sonrasında inceleme yapılırken yatırımcının geçmiş tarihli işlemlerini ne şekilde görebildiğini, aynı zamanda bizim incelemeye gittiğimizde ne şekilde görebildiğimizi gösteriyor. Burada açılış fiyatı, kapanış fiyatı, emir türü, işlemle ilgili gerçekleşen kâr ve zararı, ödediği her türlü maliyeti yatırımcılar buradan görebiliyor, incelemeye giden denetim elemanları da buradan görebiliyorlar.

Bir sonraki slayta geçecek olursak, burada genel olarak, tabii, bu tipteki bir denetim yeni türde bir denetimdi, dünyada da çok ürünü olan bir denetim değildi, çok kapsamlı üzerinde değerlendirmeler yapılarak nelerin incelenmesi gerektiği önceden belirlenerek gidildi. Burada belirlenen 6 temel başlık var. Yapılan denetimlerde bu başlıklara bakılırken başka hususlar tespit edildiğinde onlara da bakıldı.

En önemli husus, fiyatların müşterilere sunulma süreci. Müşterilere fiyatlarının yansıtılmasıyla ilgili herhangi bir kötü niyetli bir yaklaşım var mı, yok mu; onun incelemesi yapıldı. Daha sonra yüksek tutarda zararlıların olduğu çeşitli tarih ve saatlerde gerçekleşen müşteri işlemleri özel olarak incelendi. Deneme hesabı yükümlülüğü var. Deneme hesabı yükümlülüklerinin ne kadar yerine getirildiğiyle ilgili bir inceleme yapıldı.

Kullanılan platformdaki yazılım ve birtakım eklentilerin Birliğe bildirilmesi gerekiyor Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine. Bu bildirimle ilgili bir denetim yapıldı. Fiyatların log kayıtlarının zaman damgalı olarak tutulması ve yine Birliğe bildirilmesiyle ilgili yükümlülüğün kontrolü yapıldı; bundan detaylı birazdan açıklayacağım. Ayrıca, yapılan denetimler kapsamında işlen platformlarında genel amaçlı yetkili kullanıcılarının tanımlandığı görüldü bazı kurumlarda ve birlikte çalışılan kuruluşların işlem platformuna bazı yetkiler tanımlandığı görüldü, onunla ilgili de bir inceleme yapıldı.

Fiyatların müşterilere sunulma sürecine bakılacak olursa, aracı kurumlar bu yatırımcılara sundukları fiyatları genel olarak bir veya daha fazla likidite sağlayıcıdan alıp müşterilerine sunuyorlar. “Likidite sağlayıcı” dediğimiz kurumlar yurt dışındaki daha büyük kuruluşlar. Doğrudan tek bir tane likidite sağlayıcı kuruluşla çalışan kurumlar olduğu gibi, aldıkları fiyatları işleyip işledikten sonra müşterilere sunan birtakım kurumlar da var. Bizim mevzuatımıza göre likidite sağlayıcıyla çalışma konusunda bir zorunluluk da yok. Kaç tane likidite sağlayıcıyla çalışılacağı konusunda da herhangi bir zorunluluk yok.

Burada fiyatların işlem platformlarına aktarılması için kurumların köprü yazılımlar kullandığı görüldü. Örneğin bir aracı kurumumuz 17 tane farklı likidite sağlayıcıyla çalışıyor. Bu likidite sağlayıcıdan aldığı fiyatları belli kanallardan geçirilerek müşterilere sunuyor.

Aracı kurumların genelde iki türlü çalıştığını tespit ettik. Likidite sağlayıcıdan gelen fiyatların üzerine bizim “küçük komisyon” dediğimiz -“mark-up” diye adlandırılıyor piyasada- küçük kâr marjını kayarak alısta ve satış tarafından müşterilere sunabiliyorlar.

Bir başlık kurum tipi de, yurt dışından gelen fiyatları olduğu gibi müşterilere sunuyor, yurt dışı kuruluştan yapılan işlemler üzerinden komisyon alabiliyorlar.

Bizim fiyatların müşterilere sunulma süreciyle ilgili olarak daha önceki sunumlarımızda da arz ettik, portföy aracıları buradaki kurumlar ve hepsi müşterisinin karşı tarafı. Dolayısıyla sunulan fiyatlarındaki sorumluluk tamamen bu aracı kurumlar ve yurt dışı likidite sağlayıcılardan alınan

fiyatlar her ne olursa olsun aracı kurumların verdikleri fiyatın arkasında durmaları ve o fiyatın piyasa koşullarıyla uyumlu olması, objektif ve doğru fiyat olması lazım. Bu ifadeler, bizim Yatırım Hizmetleri Tebliği'mizin 24'üncü maddesinde var.

Ayrıca alım-satım fiyatları yani sadece tek taraflı fiyatlar değil, alısta ve satıstaki fiyatların arasındaki farkların da belli ölçüde piyasa fiyatlarına uygun ve tutarlı bir şekilde sürdürülmesi zorunlu. Bu da yine tebliğ hükmümüz.

Ayrıca fiyatlarda da en önemli güvencemiz yatırımcılara sağladığımız, fiyatlarda şeffaflık, şeffaflığın sağlanması. Bunun için de aracı kurumlar yatırımcılara sundukları fiyatları Sermaye Piyasaları Kurulu Birliğine aktarıyorlar ve bu fiyatlar Birliğin web sayfasında herkese duyuruluyor. Örneğin bu fiyatlarıyla ilgili tereddütlerde, bu, herhangi bir incelememizden alınmış bir örnek. Burada bir yatırımcının buradaki aracı kurumlardan bir tanesiyle ilgili bir şikâyeti vardı. O şikâyet kapsamında bizim denetime giden arkadaşlar örnek aracı kurumlardan fiyatları çok dışlanmış aracı kurumlardan aldıkları örnekler çerçevesinde ilgili yatırımcının şikâyetinde aracı kurumun yatırımcıya sunduğu fiyatın ne kadar doğru olduğunu, uyguladığı spreading ne kadar piyasa koşullarıyla uyumlu olduğunu işte bu şekilde kurulan mekanizma sayesinde her zaman inceleyebiliyorlar.

Az önce de ifade ettiğim gibi, yapılan incelemeler hem Birlikten hem diğer örnek aracı kurumlardan fiyatlar alınarak müşterilere bu fiyatlar, sunma fiyatlar yansıtıyor. bu fiyatlar, likidite sağlayıcıdan gelen fiyatlar ne olursa olsun yani geçmişte likidite sağlayıcıdan gelen fiyatlarla ilgili, emir iptaliyle ilgili bazı hükümler vardı, likidite sağlayıcı, “Bu emir piyasa dışı fiyattan.” deyip iptal edebiliyordu. Biz yaptığımız değişiklikle emir iptali uygulamasını kaldırdık müşteriler lehine olan bir düzenlemeyle dolayısıyla likidite sağlayıcıdan gelen fiyatları dikkate almıyoruz, yatırımcıya aracı kurumlar tarafından platform üzerinden sunulan fiyatları birbiriyle karşılaştırıyoruz. Yapılan denetimler sonucunda müşterilerin hak ve yararına zarar verecek bir usulsüzlük bulunduğuna ilişkin bir tespitimiz bulunmadı, müşteriye sunulan fiyatlar bakımından.

Aynı şekilde bir başka inceleme yöntemimiz, yüksek tutarda zarar oluşan tarihlerdeki yatırımcıların işlemlerinin incelenmesiydi. Burada da gene zararlı kapanan pozisyonların kapanış fiyatlarını ve o tarihte platformda sunulan fiyatları inceledik. Hem müşterilerin kendi kapattıkları hem de otomatik kapanan pozisyonlar ayrı ayrı incelendi ve burada müşteri aleyhine özellikle bir değişiklik yapılmadığına yönelik sonuca varıldı. Burada, bazı aracı kurumlarda likidite sağlayıcıdan gelen fiyatların saklanması konusunda mevzuatta bizim zaman damgasıyla ilgili bir zorunluluğumuz var, o zaman damgası yükümlülüğüne uymayan bazı aracı kurumlar tespit ettik. Ancak, müşterilere sunulan fiyat bilgileri mevcut olduğundan, o veriler üzerinden bunun “crosscheck”i yapıldı ve bu kontrolde herhangi bir zafiyet oluşmaksızın burada da gene bu yüksek tutarda zarar oluşan tarihlerle ilgili incelememizde de yani özellikle o yatırımcılar seçildi, yüksek zarar eden yatırımcılar, o tarihlerle ilgili olarak da menfi bir tespitimiz yer almadı.

Deneme hesabıyla ilgili çalışma esasları kontrol edildi. Deneme hesaplarının altı işlem günü çalıştırılması lazım ve 50 adet işlem yaptırması lazım yatırımcılara, sunulan fiyatların gerçek zamanlı olması lazım. Bu denetimler kapsamında 2 kurumda çeşitli nedenlerle aykırılık tespit edildi, bunun dışında herhangi bir hileli uygulama tespit etmedik. Bu aykırılık tespit edilen kurumlarla ilgili olarak da gerekli yaptırımlar gene kurulumuzca uygulanacak.

Bu platformlardaki... Platform, aslında biraz önden de söylemek lazım, denetime giden aracı kurumlardan 2 tanesi farklı platform kullanıyor. Bir tanesi aynı anda 2 platformu birden sunuyor. Bu platform da META, bütün dünyada genel, yaygın görülen ve kullanılan platform. Az önce ekranlarını deneme hesaplarındaki ekranlardan size arz etmeye çalıştım. Bu platform oldukça yaygın kullanılıyor, biliniyor. Bunun bir temel versiyonu var, bu temel versiyona bazı modül ve eklentiler eklenebiliyor.

Bu eklenen modül ve eklentilerde yatırımcının hak ve yararına aykırı bir şeyler var mı diye eklenen modül ve eklentilerin Sermaye Piyasaları Birliğine bildirilmesini öngördük biz. Gidilen denetimde bildirilenler ile hâlihazırda çalışanlar arasında 2 tane kurumda farklılık bulduk, aslında birkaç tane daha farklılık bulduk. Bazı aracı kurumlar bunu yanlış anlamışlar yani META'nın orijinal modül ve eklentileriyse bunları bildirmemişler. O, hemen denetim kapsamında düzeltildi. 2 tane aracı kurumdaki aykırılık da haber modülü gibi sonuca etki etmeyen bazı modüllerdeki eklentileri bildirmemişler, onlar da giderildi. Bunlarla ilgili aykırılıklarla ilgili de gene idari inceleme ayrıyeten yürütülüyor.

Bunun dışında, fiyatlarda log kayıtlarının zaman damgalı olarak tutulması ve Sermaye Piyasaları Birliğine bildirilmesi yükümlülüğü var. Burada hem likidite sağlayıcıdan alınan fiyatların hem de müşterilere yansıtılan fiyatların yani iki tür fiyatın log kayıtlarının tutulması gerekiyor. 1 aracı kurum haricinde müşterilere yansıtılan fiyatlarda log kayıtlarının tutulduğu görülüyor. Likidite sağlayıcıdan alınan fiyatlarda ise sektör genelinde burada bir yanlış anlama olduğu tespit edildi. Aracı kurumlar çok fazla likidite sağlayıcıyla çalışabildikleri için ve bu likidite sağlayıcıdan alınan fiyatların önemi geçmişteki emir iptali düzenlemesi bakımından önemli olduğu için fiyatların da artık birliğe bildirilmesi yükümlülüğü geldiği için likidite sağlayıcıdan alınan fiyatları saklamayan bazı aracı kurumlar tespit edildi, bunlarla ilgili de gerekli savunmalar alınıp incelemeler yapılacak.

Burada, fiyatların değiştirilmesi riskine yönelik olarak hani mevzuatta ve teknik olarak tedbirlerden hani bahsetmek gerekirse. Fiyatlar aracı kurumlarda saklanıyor, bunlar birliğe günlük olarak bildiriliyor, geçmişe dönük incelemelerde faydalanabilmek için. Müşteriye yapılan işlemlerle ilgili olarak az önce o sarı olarak gösterdiğim, ekranda olduğu üzere, gün sonunda gene bildirim yapılıyor. Teminat ve işlem bilgileri bakımından Takas Banka günlük olarak raporlama yapılıyor, bir de günlük olarak muhasebeleştiriliyor. Dolayısıyla, fiyatlar geçmişe dönük yapılan incelemelerde fiyatların geçmişe dönük olarak değiştirilip denetim elemanlarının yanıtılması riski bertaraf edilmiş oluyor. Burada tabii, mevzuata aykırı bazı uygulamalar denetimde zorluk çıkarıyor ama o denetimdeki zorluklar da mevzuat uyarınca alınmış önlemlerle bir şekilde giderilmiş oluyor. Az önce de ifade ettiğim gibi, burada, likidite sağlayıcının müşterilere sunulan fiyatlarla ilgili incelemeler sektör ortalamayla karşılaştırarak yapılıyor.

Fiyatların Sermaye Piyasaları Birliğine bildirilmesiyle ilgili herhangi bir eksiklik tespit edilmedi, bir hata, hile unsuruna da rastlanmadı. Burada denetimler sırasında bazı aracı kurumlarda işlem platformunda... Şimdi, normalde bizim kurum bilgisayarlarında olsun veya şirket bilgisayarlarında olsun hepimizin birer kullanıcı adı var ve kullanıcı adlarıyla işlem yapıyoruz. Bu bilgisayar sisteminde yapılan değişikliklerin bu kullanıcı adları kapsamında kimler tarafından yapılabildiği görülüyor ama aracı kurumların bazılarında “jenerik kullanıcı” denen bazı tanımlamalar yapılmış. Bunlar tarafından değiştirilen bazı işlemlerin değiştirildiği görülüyor ama değiştiren kişinin kim olduğu görülüyor. Bu konuda aracı kurumlara mevzuat değişikliği veya uyarı kapsamında gerekli değişikliklerin yapılmasını öngörüyoruz dolayısıyla jenerik kullanıcı tanımlanmayacak. Bu jenerik kullanıcılar arasında bazı yurt dışı ortaklı aracı kurumların birlikte çalışılan kurumlara da platform üzerinde bazı değişiklik yapabilme yetkileri tanımlandığı görüldü. Bunların ortaya çıkarabileceği risklere karşılık zaten bizim 2 tane yeni düzenlememiz vardı bekleyen; Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliği Ve Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Tebliği. Dolayısıyla, sunucuların da Türkiye’de tutulması konusundaki gerekli düzenlemeler bu tebliğle yapılmış ve aracı kurumlara bu zorunluluk getirilmiş oldu.

Emirlerde değişikliğe sebep olan işlemlere ilişkin denetim izleri kontrol edildi; emir tipi, fiyat bilgisi, işleme ait zaman bilgisi, işlem gerçekleştirilmesine ilişkin bilgi. Eklenti parametrelerinin değiştirilmesiyle müşteri gruplarını oluşturma ve değiştirilme süreçlerine ilişkin kontroller yapıldı. Burada eklenti parametreleri değiştirilirken değişiklik yapıldığına ilişkin bilgi var, işlemlerin, işlemi gerçekleştirene ilişkin bilgiler de tutulmuş ancak değişiklik öncesi ve sonrası ayarların tutulmadığı tespit edildi. Bu da denetim zorluğu yaratıyor. Dolayısıyla, bununla ilgili mevzuatta ne şekilde tutulacağına

ilişkin bir hüküm olmadığından bununla ilgili mevzuatta bir değişiklik yapmayı öngörüyoruz. Emirlerle ilişkin denetim izleri üzerinden ama her türlü takip zaten yapılabilir, dediğim gibi denetim zorluğu ortaya çıkarıyordu bu, bunu açacağız. Denetim sonucunda nihai olarak, sistematik olarak yatırımcı hak ve yararına bir aykırılık tespit edildiğine yönelik bir tespiti ulaşılamadı. Aracı kurumlar bazında tespit edilen bazı, az önce ifade ettiğim, aykırılıklarla ilgili yatırımcı hak ve yararına aykırı olmamakla beraber gene bunlarla ilgili idari incelemeler, savunmalar alınıp gerekli işlemler kurumumuzca yapılacaktır.

Güncel bazı verilere yer vermek gerekirse, az önce Merkez Bankamız ve Borsamız da hani bazı rakamlara yer verdiler. Kaldıraç oranının 10'la sınırlandırılmasından sonra bu yukarıda sol tarafta gördüğümüz, daha önce 110 bin yatırımcının 1 milyarlık teminatı varken şimdi bu yatırımcı sayısı 75 bine düştü çünkü kapanmayan hesaplar var, bu 76 binin içerisindeki 70 bini bin TL'ye kadar hesaplar yani yatırımcılar hesaplarını kapatmıyorlar, bir şekilde 3 lira, 5 lira aracı kurumlarda duruyor, belki ileride işlem yapma saikiyle. Burada gerçek yatırımcı sayısı, daha önce 21 bin –bunlar açık pozisyonu olan yatırımcı sayısı, kaldıraç 10'a indirilmeden önce- yatırımcının açık pozisyonu varken günümüzde bu sayı 5 bine düşmüş durumda. Takas Banktaki teminat miktarı da yaklaşık yarısı oranında azalmış durumda, günlük işlem hacmi de o tarihe göre 1 bölü 4'üne düşmüş durumda.

Güncel verilerimiz de bu şekilde. Sayın Komisyonumuza arz ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

Maliye Bakanlığından Mehmet Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI VEKİLİ MEHMET VASİF ULUSOY – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri, değerli hazırun; gelir vergileri ve diğer vergi kanunları nezdinde FOREX işlemlerinde vergilendirmenin usul ve esaslarına kısaca değinmeye çalışacağım bugün.

Gerçek kişilerde FOREX işlemlerinin vergilendirilmesinde Gelir Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesi hükmünü dikkate alıyoruz. Söz konusu maddede ticari kazancın tarifi yapılmış, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazancın ticari kazanç olarak vergilendirileceği belirtilmiştir. Ticari faaliyet için emek ve sermaye organizasyonunun varlığını aramaktayız. Aynı zamanda, bir faaliyetin ticari faaliyet sayılabilmesi için kazanç sağlama niyet ve kastının bulunması şart değil, sadece faaliyetin kazanç sağlama potansiyeline sahip olması ticari kazanç yönünden vergileme açısından yeterlidir. Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80'inci maddesinde değer artış kazançlarına yer verilmiştir. Söz konusu maddede bentler hâlinde hangi mal ve hakların elden çıkarılmasının değer artış kazançları hükmüne tabi olacağı belirtilmiştir. Buna göre kaldıraçlı döviz alım satım işlemleri dediğimiz FOREX işlemlerinin değer artış kazancı yönünden vergilendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Yine, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67'nci maddesinde, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılması ya da bu araçların dönemsel getirileri ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve özel finans kurumlarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik geçici düzenlemeler söz konusudur. Yine, FOREX işlemlerinde yani kaldıraçlı döviz alım satımından doğan kazançların Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67'nci maddesi hükmüne göre stopaja tabi tutulması yani bu madde kapsamında vergilendirilmesi de mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Gelir Vergisi Kanunu yönünden FOREX işlemlerinden doğan kazançlar 37'nci madde hükmüne göre ticari kazanç sayılacak, yıllık beyanname suretiyle vergilendirmeye tabi olacaktır. Kurumlar vergisi mükellefleri dediğimiz tüzel kişiler için FOREX işlemlerinden elde edilen gelirler de söz konusu kanunun 6'ncı maddesi hükmüne göre kurum kazancına dâhil edilecek ve söz konusu matrah üzerinden de kurumlar vergisi beyannameyi ödemesi gerçekleştirilecektir.

Son olarak banka ve sigorta muameleleri vergisi açısından baktığımızda, FOREX işlemlerinin BSMV yönünden vergilendirilmesi 89 seri numaralı Gider Vergileri Genel Tebliği'nde düzenlenmiştir. Söz konusu genel tebliğin "F) Kaldıraçlı Alım Satım İşlemlerinin Vergilendirilmesi" başlıklı

bölümünde, banka, banker ve sigorta şirketleri tarafından yapılan fiziki teslimatlı döviz alış ve satış işlemleri kambiyo işlemi olduğundan BSMV yüzde sıfır oranında hesaplanacaktır ancak hepimizin de bildiği gibi FOREX işlemlerinde dayanak varlıktaki fiyat değişikliklerinden fiziki alım satım olmaksızın yararlanma amaçlandığından, söz konusu işlemler, kambiyo alım satım işlemleri olarak değerlendirilmemektedir. Dolayısıyla, FOREX işlemlerinden lehe alınan paralar üzerinden yüzde 5 oranında BSMV vergisi hesaplanması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

Yeminli Mali Müşavir, TÜRMOB Danışmanı Semih Bey, buyurun.

TÜRMOB DANIŞMANI YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR N. SEMİH ÖZ – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben TÜRMOB adına FOREX işlemlerinin vergilendirilmesi ve muhasebe kaydı üzerinde duracağım. Muhasebe kaydı konusunda aslında SPK'nin yapmış olduğu bir düzenleme var ve bu düzenlemede, bize gönderilen bu raporda da çok detaylı olarak zaten işlemler belirtiliyor, bu nedenle o konuya çok girmeyeceğim. Vergilendirme konusunda birkaç konuya dikkat çekmek istiyorum ve Maliye Bakanlığı temsilcisinin söylemiş olduğu birkaç konuya katılmadığımı belirtmek istiyorum.

Birincisi, şunun üstünde durmak gerekiyor: Bir yatırımcı bir piyasaya girdiği zaman önce kazanç elde etmek ister, kâr elde etmek ister. Dolayısıyla, önce kazancına bakar, daha sonra ödeyeceği vergiyi bakar. Şimdi, FOREX işlemleri bildiğim kadarıyla iki taraflı işlemler; bir tarafın alıcı, bir tarafın satıcı olduğu işlemler. Dolayısıyla, bir tarafın kazandığı, diğer tarafın ise kaybettiği işlemler eğer doğru biliyorsam. Diğer bir ifadeyle “win win” veya “kazan kazan” politikası değil de sıfır toplamı bir oyun; bir tarafın kazandığı, diğer bir tarafın kaybettiği bir işlem. Şimdiye kadar kurumların temsilcileri bazı istatistikler verdiler, güzel istatistiklerdi, piyasanın geliştiğine ilişkin istatistiklerdi ancak ben şunu merak ettim bu istatistiklerde: Bu işlemlerden bir, kâr elde edenler var; iki, zarar elde edenler var. Bunların ne kadarı kâr elde etti, ne kadarı, kimler zarar elde etti? Burada aracı kurumlar mı daha kazançlılar yoksa yatırımcılar mı daha kazançlılar? Önce bunu saptamak gerekiyor. Aslında buna ilişkin bir istatistik var mı, ben bunu merak ediyorum. Şimdiye kadar temsilciler bu konuda bir görüş beyan etmediler veya verdilerse ben belki kaçırdım, farkında değilim ama sonucunda burada bir kâr durumu var ve bir zarar durumu var; bence önce bunun belirlenmesi gerekiyor.

Diğer taraftan, bu vergilendirme konusunda, Maliye Bakanlığı temsilcisi bu kazançların arızı kazanç olarak vergilendirilmeyeceğini, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67'nci maddesi kapsamında vergilendirilmeyeceğini, bir ticari organizasyon kapsamında, özel kişilerin bunu alıp satmaları durumunda ticari organizasyon kapsamında vergilendirilmesi gerektiğini belirtti. Şimdi, ben bir olaydan biliyorum, birliktelik yaptığım bir olayda vardı, bir kişi tek bir işlem yapmıştı ve 300 bin lira kaybetmişti. 300 bin lira kazanabilirdi, tek seferli bir işlemdi. Dolayısıyla, tek seferlik bir işlemin ticari kazanç olarak vergilendirilmesi demek bu kişinin defter tutması demek, bu kişinin katma değer vergisi hesaplaması demek, fatura düzenlemesi demek. Ticari faaliyet dediğinizde arkasından bu tür organizasyonlar da geliyor. Dolayısıyla, tek bir işlemin ticari kazanç gibi vergilendirilmesi ve öyle değerlendirilmesi bence çok doğru olmayacaktır. Bu konuda vergi yasalarında bir boşluk var diye düşünüyorum. Bunun daha farklı bir şekilde ele alınması ve değerlendirilmesi gerekir. Aracı kurumların vergilendirilmesi konusunda zannediyorum sorun yok çünkü zaten bu konuda kurumlar vergisi hükümleri açık ama bu konuda faaliyette bulunanlar gelir elde ederlerse nasıl vergilendiriliyorlar? Bu konu biraz müphem diye düşünüyorum. Artı, eğer bu kişiler, yatırım yapanlar zarar elde ederlerse,

örneğin zarar ortaya çıkarsa bu zararlarını değer kazançlarından indirim konusu yapabilirler mi? Bence bu konu da çok açık değil. Eğer bu konuda bir düzenleme yoksa belki Gelir Vergisi Kanunu'na bu konuda düzenleme eklenebilir, eğer burada yatırımcıların korunması amaçlı bir durum söz konusuysa.

Diğer taraftan, sözlerime son vermeden önce bir kişisel deneyimimi sizlerle paylaşmak istiyorum: Bir bilirkişilik olayı gelmişti. Böyle bir olayda, biraz önce bahsetmiş olduğum bu 300 bin lira kaybeden bir yatırımcının faaliyetiyle ilgili bir ticaret hukuku profesörü, bir borçlar hukuku profesörüyle birlikte ortaklaşa bir bilirkişi raporu düzenlemiştik. Burada da şu olay özellikle ön plana çıkmıştı: Yatırımcının bilgilendirilmesi konusu. Yatırımcının başlangıçta yapılan işlemler konusunda bilgilendirilmemesi durumu söz konusuydu. Yanlış hatırlamıyorsam, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi ile Türk Borçlar Kanunu'nun ilgili maddeleri vardı, o kapsamda değerlendirmiştik. Burada sonucunu söylemeyeyim ama ben olayın bence asıl sorun noktalarının burası, bu konular olduğunu düşünüyorum ve bu konuların üzerinde de tartışmamız gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdür Yardımcısı Niyazi Acar Bey, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI NİYAZİ ACAR – Başkanım, saygılar sunuyorum.

Tekrar geçmiş olsun ve başınız sağ olsun diyorum. Şahsınızın inşallah kısa zamanda bu badireyi atlatacağını ümit ediyorum.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bize ilk toplantılarda verilen görev “Adli başvuru yollarında yapılması gerekli bir mevzuat değişikliği var mı?” noktasındaydı. Önceki toplantılarda, mağdur olan arkadaşlarımızın beyanlarını okuduğumuz vakit “Hâkimler de konuyu bilmiyor ki biz nereye başvuralım?” şeklinde beyanları vardı. Sürecin gelişimini takip ettiğimizde de 2011 yılından önce bu işlerin daha çok yurt dışı F O R E X işlemleri olarak karşımıza çıktığını, teminatların yurt dışına gitmesi sebebiyle hiç değilse teminatlar memlekette kalsın şeklinde Takasbank üzerinden bu parayı depolamak faydalı görüldüğünden SPK'nin mevzuatını en azından kanun seviyesinde değil belki ama alt düzenleyici işlemler seviyesinde derlediğini görüyoruz ve daha sonra SPK hakikaten çok ciddi tedbirler alıyor. Burada önemli olan şey, benim tahminim, riskin çok büyük olduğu. Mağdurlarımızı kandıranlar da kârın çok büyük olduğunu dile getirerek aslında kandırmışlar ve sahaya çekmişler. Çok büyük bir risk olduğunu ben okudukça, anladıkça görüyorum. Semih Bey'in sorduğu soruyu da... Eğer değişmediyse 80'e 20 gibi bir oran var; yüzde 80'inin kaybettiği, yüzde 20'sinin kazandığı şeklinde bir oran var. Arkadaşlarımız daha iyi bilirler, belki değiştirirler. Şimdi bu yüzde 80 bir şekilde mağdur oluyor, kaybediyor, bunlar nereye gidecekler, nereye başvuracaklar? Tabii riskin çok büyük olduğunu burada öngörmek lazım. Son düzenlemelerle riskin çok çok büyük olduğu, bütün yatırımını, bütün kazancını burada kaybedebileceği noktasında ıslak imzasıyla artık ilgililer uyarılıyor benim anlayabildiğim kadarıyla mevzuat değişikliklerinde. Şimdi zaten SPK'nin yapmış olduğu düzenlemeler ve mevzuata bir aykırılık söz konusu olursa kurumumuz, SPK'miz onlara idari ve cezai tedbirler uyguluyorlar. Burada bir problem yok. Uğranılan zararın tazmini noktasında da diyorlar ki: “Bu bizim dâlimiz değil, bu adli yargıda çözülmesi gereken bir konu.” Ona birazdan geleceğim. Yatırım kuruluşlarının borsa dışı işlemlerinden doğan sermaye piyasası işlemleriyle ilgili olarak ortaya çıkan uyuşmazlıklar bakımından da -yine anlatır arkadaşlarımız- birliğimizin Müşteri Uyuşmazlıkları Hakem Heyeti şeklinde kurguladığı bir sistem var. O meseleler orada görülüyor.

Genel olarak şikâyetler arasında adli başvuru yollarının yetersizliği şeklinde bir ifade, bir beyan ben göremedim. Arkadaşlarımız eğer ifade ederlerse notumuzu alır, çalışırız. Şimdi uğranılan zararın tazmini noktasında adli yargıya geldikleri vakit adli yargı bunu, bu işi nasıl değerlendirecek? Buradaki işlem, yatırımcının işlemi nasıl bir işlemdir, zararın hukuki niteliği nedir? Maliye Bakanlığı temsilcimiz bunu bir ticari kazanç gibi gördüklerini ifade etti ve vergiye bağladığını beyan etti. Semih Bey farklı bir görüş ileri sürdü. Yani konu bizim yargı tarafından da tartışılmış ve bu işlemi Yargıtay acaba tüketici işlemi midir yoksa bir ticari işlem midir noktasında tartışmış. Malum bizim Tüketici Kanunu'muz, 6502 sayılı Kanun tüketici işlemi çok ciddi anlamda genişleten bir kanun ve tüketiciyi de çok ciddi anlamda geniş kurgulayan bir kanun. Oysa işlemlere baktığımız vakit, yatırımcımızın aldığı riski düşündüğünüz vakit, burada değil bir basiretli tüccar, çok çok daha ileri seviyede basiretli davranması gerekiyor. Yani işin taciri boyutunun da olduğunu görmek lazım ama iş ticari iştir dediğimiz vakit bu sefer bizim yatırımcımız hukuk önünde de ciddi anlamda mağdur olacak. "Neden, sana bu kadar haber verildi, uyarıldın, ıslak imzalarla risk hakkında bilgilendirildin, buna rağmen nasıl bu işleri yaptın, ticaret noktasında basiretli, daha da üst seviyede basiretli bir tüccar gibi davranmalıydın." deyip hemen hemen uğradığı zararın hiçbir şekilde tazmini söz konusu olmayabilirdi. Yargıtay belki bunu düşünerek, belki başka gerekçelerle, belki tüketici ve tüketici işlemi kavramının çok geniş şekilde düzenlenmesini dikkate alarak bu işlemi bir tüketici işlemi olarak öngörüyor ve yetkili mahkeme, görevli mahkeme olarak da ticaret mahkemelerini değil, tüketici mahkemelerini öngörüyor Başkanım. Yani uygulamada en son 2016'da bir karar var. Uygulamada oturmuş durumda bu bildiğim kadarıyla. Bu bir tüketici işlemi olarak da öngörülüyor ve tüketici mahkemelerinde bu tür davaların görülmesi gerektiği ifade ediliyor. Bu tartışılabilir, bu eleştirilebilir ama Yargıtayın belki yatırımcının bu noktada aslında biraz gariban pozisyonda olduğunu öngörerek hakkın ihlalini önlemek amacıyla böyle bir bakış açısı var. Çünkü baktığımız vakit yüzde 80 zarar gören, yüzde 20 kazanan var. Yüzde 20 kazanan, acaba aracı kuruluşlar mı kazanıyor diye soruyorsunuz. Aracı kuruluşlar açıklama yapıyorlar, diyorlar ki: "Öyle garanti yüzde 20 biz kazanıyor değiliz." Anlatırlar belki biraz sonra arkadaşlarımız. Biz de kendimizi sağlama almak için yurt dışı -"hedge" mi diyorlar- bu işi arka planda fonlayan firmalara gidiyoruz. Bu firmalara baktığınız vakit işte Citigroup'u görüyorsunuz, HSBC'yi görüyorsunuz, Deutsche Bank'ı görüyorsunuz, BNP Paribas mıydı, öyle bir uluslararası bankayı görüyorsunuz. Yani bu aslında çok ciddi anlamda küresel bir oyun, işin ucu malum ve meşhur aileler var biliyorsunuz, o ailelere kadar gidiyor. Ben isimlerini vermeyeyim burada. Bu kadar büyük ölçekte bir oyununun aslında kazananı ne bizim gariban vatandaşımız, yatırımcımız ne de aslında aracı kurumlarımız. Bu parsayı götüren tabiri caizse arka plandaki o büyük şirketler, küresel üst düzey şirketler. Burada hiç değilse bizim kendi yatırımcımızı azami seviyede nasıl koruruz diye Yargıtay anladığım kadarıyla bu işi bir tüketici işlemi olarak gördü ve davaları tüketici mahkemesine iletti. Tüketici mahkemesinin ticaret mahkemesine göre avantajları var Başkanım. Tüketici mahkemesinde malum, harç ödemiyorsunuz, bilirkişi raporlarının ücretlerini devlet ödüyor. Belki Gümrük Bakanlığındaki kardeşlerimiz anlatırlar. Yani bu avantajları var. Yaptığınız masraf daha az vesair. Asliye ticaret mahkemesi görevli görünseydi bir de bunlar binecekti yatırımcının üzerine. Bu noktada yatırımcı lehine bir bakış açısı sergilemiş Yargıtayımız.

İşin ceza boyutuna baktığınız vakit, yani eylem suç teşkil ediyor mu noktasına baktığınız vakit bu sefer de bizim SPK Kanunu'muzun 106 ve 116'ncı maddelerindeki suç tiplerine ve cezalarına bakıyoruz. Bir kısmı bu FOREX'le örtüşüyor. Orada karşılığını bulabilir ama bazılarında da TCK'ye atıflar var. Yine o maddelerin önemli bir kısmında var bu atıflar. Bu atıflarda eğer bulamazsak eylemin tipini, biz bu sefer mala karşı cürümler dediğimiz sistem içerisinde bu eylemin suç olup olmadığını yargı olarak değerlendirebiliriz. Özetle tüketici işlemi olarak öngörülüyor. Burada uğranılan zararlar tüketici mahkemelerinde görülüyor. Eğer suç teşkil eden işlem ve eylemler varsa bu da ceza yargısında karşılığını bulabiliyor ama açıkçası bir dava açtığınız vakit bu davanın -hani bütün her şey sistemde,

ekranda, hangi saatte ne yapmış, etmiş görüyorsunuz- burada ilgisi uğradığı zararı nasıl ispat edecek? Yani bu da ciddi bir sorun. Bu anlamda yatırımcılar aleyhine de bir fiilî durum olduğunu ifade etmek gerekiyor.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından Genel Müdür Vekili Adem Başar Bey, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ADEM BAŞAR - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Konunun Bakanlığımızla iki boyutuyla bağlantısı var diye düşünüyoruz biz. Birincisi 6365 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında bazı değerlendirmelerde bulunacağım. Kanunumuz 2015 yılında yürürlüğe girmişti. Kanunumuza göre elektronik ticaret aslında fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrimiçi iktisadi ve ticari her türlü faaliyet. Bu olaya bu açıdan baktığımızda söz konusu işlemleri de bir elektronik ticaret faaliyeti olarak görmek mümkün. Ancak kanunun yine kendi içinde tanıdığı şöyle bir hüküm vardı: Münhasıran elektronik posta, telefon araması, kısa mesaj veya elektronik ortamda doğrudan iletişime imkân veren benzeri bireysel iletişim araçlarıyla yapılan sözleşmelere kanundaki hükümlerin uygulanmayacağı, bilgi verme yükümlülüğü ve siparişlere ilişkin yükümlülüklerin uygulanmayacağına ilişkin bir hüküm var. Bu hüküm çerçevesinde Elektronik Ticaret Kanunu’nun genel hükümlerine tabi olmadığını değerlendiriyoruz biz bu sürecin ancak biraz sonra Tüketici Kanunu kapsamında bazı değerlendirmeler yapacağım. Orada tabii ki bu durum daha farklılaşıyor. Yine Elektronik Ticaret Kanunu’nun ikinci bir boyutu var, o da ticari iletişime ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi. O boyutuyla da Elektronik Ticaret Kanunu kapsamında biz süreci değerlendiriyoruz. Orada ticari iletişim olarak biz mesleki veya ticari faaliyet kapsamında kazanç sağlamaya yönelik ve ticari amaçlı ileti gönderme işini biz ticari iletişim olarak değerlendiriyoruz ve o süreci de ayrıca şikâyetler doğrultusunda kontrol edip, denetleyip keza kesme durumumuz da söz konusu olabiliyor. Bu anlamda siz ticari ileti gönderecekseniz birine, alıcıya, önceden onayını almak durumundasınız, tanıtıcı bilgilerinizi vermek durumundasınız ve her durumda reddetme hakkını sağlamanız gerekiyor. Bu anlamda bizim bir şikâyet sistemimiz var. Şikâyet sistemimiz üzerinde de “ticari ileti şikâyet sistemi” diye şu an çok kolaylıkla ulaşımı mümkün olan bir sistem. 400 bin civarında şikâyet var. Bunların yüzde 95’i SMS şikâyetlerini içeriyor, yüzde 5’i de sesli arama ve e-mail şikâyetlerini içeriyor. Bu şikâyetler içinden ben arkadaşlara “FOREX’le ilgili ya da bu konuyla ilgili şikâyetler var mı?” diye bir tarattırdım, bizim bulduğumuz 340 civarında şikâyet görünüyor. Yani bu anlamda 340 tane şikâyet bizim ileti sistemimize intikal ettirilmiş. Tabii ki bunların bir kısmı aslında yapılan değerlendirmeler sonucunda eksik belge ya da kapsam dışında kalma nedeniyle kayıt dışı değerlendirme dışında tutulmuş ama 170 tanesinin incelemesi devam ediyor ve cezai işlem uygulanmış, galiba 4 bin lira da idari cezai işlem uygulanmış durumda. O da çok sınırlı sayıda şey için. Yine bizim mevzuatımız gereği, biz SPK mevzuatına tabii aracılık faaliyeti yapan işletmelerin kendi müşterilerine yaptığı bilgilendirmeyi kanun ya da mevzuat uygulamamız kapsamı dışında tuttuk.

Bu boyutuyla ticari iletişime ve elektronik ticaretin geneline ilişkin böyle kısaca bir değerlendirme yaptıktan sonra işin tabii ki tüketici mevzuatı boyutundan değerlendirmesini yapmak gerekiyor. Malumunuz, Adalet Bakanlığı temsilcisi de söyledi, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun tüketiciyi ve tüketici işlemini çok geniş kapsamlı değerlendiriyor. Taraflardan birinin tüketici olduğu tüm işlemleri aslında tüketici işlemi ya da bu anlamdaki sözleşmeleri de tüketici işlemi olarak değerlendiriyor. Yine mevzuatımızda finansal hizmet olarak her türlü banka hizmeti, kredi, sigorta, bireysel emeklilik, yatırım ve ödemeye ilgili hizmetler finansal hizmet olarak değerlendirildikten sonra

finansal hizmetlere ilişkin mesafeli sözleşme de finansal hizmetlerin uzaktan pazarlanmasına yönelik olarak kurulmuş bir sistem çerçevesinde sağlayıcı ile tüketici arasında uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle kurulan sözleşmeler. Konumuzu da aslında bu kapsamda yer alan sözleşme olarak biz değerlendiriyoruz ve Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği'nin çerçevesinde konuyu değerlendiriyoruz.

Bu yönetmelik çerçevesinde konuyu değerlendirdiğimizde araçların ya da bu hizmeti sunanların bazı yükümlülükleri söz konusu oluyor. Bunlar nelerdir? Her şeyden önce sözleşme öncesinde ön bilgilendirilme zorunluluğu, bu bilgilendirmenin yöntemi, sözleşmenin usul ve esasları, cayma hakkı ve sözleşmenin sona erdirilmesine ilişkin usul ve esasların ortaya konulması bu yönetmelik çerçevesinde elzem olan hususlar.

Hizmet sağlayıcı sözleşme öncesinde tüketiciyi bilgilendirmekle yükümlü olduğu hususları yönetmelikte ayrıntılı olarak düzenliyor. Sözleşmede yer verilmesi gereken bilgiler belirtiyor ve sözleşmenin tüm şartlarıyla ve sözleşmenin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar da yine yönetmelikte düzenleniyor. Yani bunlar aslında hizmet sağlayıcının yükümlükleri.

Yine, alıcıya ya da tüketiciye hizmetin temel niteliği, fiyatı ya da fiyat belirlenemiyorsa maliyeti ve bu yatırımın riski, ödeme ya da itfa planı gibi bilgilerin de bulunması gerekmekte. Tabii ki buna aykırılık durumunda da aynı şekilde kanundan kaynaklanan idari yaptırım söz konusu. Bu idari yaptırım 2018 yılı için 274 TL, her bir işlem veya sözleşme için. Tabii ki bu aslında tek bir işlem için az görünse de toplandığı zaman önemli bir yekûn tutabiliyor.

Adalet Bakanlığı temsilcimizin söylediği gibi, konu yargı boyutuyla da tüketici mahkemelerinin görev alanında olarak Yargıtay tarafından değerlendirilmiş ve bu çerçevede de kararlar var. Örneğin önümüzde bir karar bizim, bu şekilde konuyu değerlendirebiliriz.

İşin ikinci bir boyutu da aslında reklam boyutu, ticari reklam boyutu var. Gene Bakanlığımızın uhdesinde olan Reklam Kurulu vasıtasıyla ticari reklam veyahut da Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği kapsamında da konuyu biz değerlendiriyoruz. Bu kapsamda gerek kendi mevzuatımız gerekse kendi özel mevzuatımızdaki konuya ilişkin, reklama ya da tanıtıma ilişkin hükümler çerçevesinde Reklam Kurulu konuyu değerlendirip genel ahlaka, kamu ilkelerine, kişilik haklarına, dürüstlük ve doğruluk esaslarına uygun olup olmama yönünden değerlendirip idari işlem tesis edebilmekte. Bu idari işlem de aslında para cezasından yayın durdurmaya ya da önlemeye ya da düzeltmeye kadar farklı unsurları yapısında barındırıyor. Bu noktada da aslında tabii ki genelde şikâyet üzerine, başvuru üzerine harekete geçiliyor. Bu noktada Bakanlığımız Reklam Kuruluna intikal eden bir tane başvuru olmuş, bir firmayla ilgili, bir anonim şirketle ilgili. Bir alan adı, bir internet sitesine ilişkin olarak FOREX işlemine ilişkin tanıtımlar hakkında Bakanlığımız Reklam Kurulunca da inceleme başlatılmış, internet sitesinde yer alan tanıtımların reklam veyahut da Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği'nin doğruluk ve dürüstlük ilkelerine aykırı olduğu gerekçesiyle savunma istenmiş, savunması alınmış firmanın, önümüzdeki ayda da bu firmayla ilgili olarak Reklam Kurulunda süreç neticelendirilecek.

Teşekkür ederim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Aracı kurumlara şimdi söz vereceğiz.

Kamu kurum ve kuruluşlarının FOREX piyasasındaki işlemlerle dilekçe talepleri üzerine yaptıkları açıklamaların ardından şimdi sırasıyla aracı kurumlara ve ardından Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine söz vereceğim.

Hatırlanacağı üzere 16/2/2017 tarihli beşinci toplantımızda aracı kurumları dinlemiştik. Kurum temsilcilerinden istirhamım, bugün gelineen noktada yapılmış olan çalışmalarını dikkate alarak tekrara düşmeden talep ve önerilerini dile getirmeleridir.

Öncelikle birinci sırada Invest AZ Menkul Değerler adına Genel Müdür Fatih Bey, buyurun.

INVEST-AZ MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FATİH YEĞENOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, sayın hazırun; aslında SPK'nin çok önemli çalışmaları oldu bu süreçte. Biz, tabii, bu çalışmalara bir yandan katılmaya çalıştık ama daha sonrasında zaten çok güzel rakamlar da verildi. Hani 10 Şubatta beklemediğimiz bir aksiyonla karşılaştık. Şimdi sektörde şöyle bir tablo var: Yani aslında hemen Komisyondan önce mağdurlarla da karşılaştık, sağ olsun, Abdullah Bey de bazı bilgiler verdi, yapılmak istenen çok iyi niyetli birçok çalışma yapıldı. Yani SPK özellikle örnek teşkil eden... Hatta şu anda SPK'nin yaptığı çalışmalar işte FCA tarafından dikkate alınıyordu, arkasından Avrupa'da, Avrupa Birliğinde MiFID buna benzer çalışmalar yerine getirdi ve en sonunda -işte biz daha yeni çalışıyoruz- Azerbaycan tarafında neredeyse bizim yaptığımız çalışmaları bire bir kopyalayan bir süreç oluştu. Yani aslında dünyaya örnek teşkil eden bir regülasyonumuz var ama uygulamada aksaklıklar olduğunu aslında dinlediğimiz zaman da görüyorum çünkü burada hücrelere her zaman hitap edemiyorsunuz yani bu ülkenin de çıkarttığı kanunda, bizim de çıkardığımız kanunların aslında uygulayıcılar çerçevesinde tam sirayet etmediği hususlar olduğunu görüyoruz. Biz de aslında konuştuğumuz zaman, dertleri dinlediğimiz zaman aynı şeyle karşılaşıyoruz. Biz kurum politikası olarak, işte, SPK'den bize gelen hususları uygulamak için veriyoruz ama konuşmalar sırasında bazı hususların hani istediğimiz şekilde sirayet etmediği de açıkça görünüyor. Ama şöyle bir tablo var şu anda geldiğimiz noktada, büyük olasılıkla mağdurlar da bize katılacaktır: Daha büyük mağduriyetin olduğu bir süreç meydana geldi. Yani biraz, işte, mesela, biz bugün artık Komisyonda bunu konuşabiliyoruz. Herhangi bir sorun olduğu zaman TSPB'de hakem heyetine giden konular var. SPK'ye iletildiği zaman bizim tarafımızda, işte, bizim de cezaya uğradığımız hususlar var yani çok ciddi cezalarla karşılaştık ve biz de teşekkür ettik. Bazı hususları çünkü içeride göremiyorsunuz ama şu anda 10 Şubattan sonra baktığınız zaman tamamen denetimin dışında bir süreç var. Yani şu an artık çok daha büyük problemlerin oluşacağı bir süreç var. İşte Abdullah Bey aktarıyor mesela, kendilerine geldiği zaman kendileri dilekçede bile yardımcı olabiliyorlar çünkü muhatap var yani SPK'ye bir şey gittiği zaman ilgileniliyor. İşte biz yanlış yapmışsak cezayla karşılaşabiliyoruz veya TSPB Hakem Heyeti sevmediğimiz kararlar da verebiliyor biz kurum olarak baktığımız zaman ama bir karar verici ve düzenleyici bir otorite vardı. Şu anda çıkan rakamlar aslında şunu gösteriyor: Çok önemli bir fon ne yazık ki ülke dışına çıktı 10 Şubattan sonra ve çok ciddi bir emekle hazırlanmış regülasyon daha kendi tesirini göstermeden... Çünkü orada aslında çok şeffaf yani dünyada olmayan bir şeffaflık var şu anda, fiyatların saniye bazında tamamen TSPB'ye aktarıldığı, deneme hesaplarının bile fiyatlar doğru mu, değil mi... İşte bize geldiler denetime, iki platformu açarak, ben de özellikle katıldığım için biliyorum, fiyatların bire bir kontrol edildiği bir süreç yaşıyoruz ki bu ne şu anda İngiltere'ye gitseniz FCA'de karşılaşacağınız bir uygulama ne NFA'de karşılaşacağınız veya Avrupa Birliğinde zaten karşılaşmayacağınız bir şey. Dolayısıyla aslında çok iyi bir düzenleme vardı ama onlar tam uygulamaya sirayet etmeden başka aksiyonlar alındı. Aslında benim gördüğüm kadarıyla şeye de yansıtamadık yani belki regülasyonda o mağduriyetleri daha iyi yansıtabilirdik, o şikâyetleri daha iyi yansıtabilirdik baktığımızda çünkü ben görüyorum, bilgilendirmeyle ilgili çok önemli problemler var yani sorun mevzuatta veya aracı kurumun oluşturduğu genel politikalarda değil, benim gördüğüm kadarıyla ama tabii, aracı kurum her hâlûkârda sorumlu yani sonuçta denetim sistemleri vesairesi, biz de dersler çıkartıyoruz. Benim açıkçası gördüğüm kadarıyla mağduriyetin olduğu şeyde, evet, ciddi bir mağduriyet var. Ben bazı bilgileri de gerçekten şaşkınlıkla dinledim, üzüntüyle dinledim. Bizim

kendi kurumumuzda uyguladığımız politikalar var, Allah'tan ki ben kendi kurumum bazında bunu duymadım. Bazı hususlarda bizimle ilgili şikâyetler vardı, onlar benim de bildiğim hususlardı ama toplayacak olursak aslında günün sonunda çok iyi ve şu anda dünyaya örnek olan bir regülasyonumuz var. Ne yazık ki 10 Şubattaki bu şeyden sonra şu an artık regülasyonun dışına çıkan çok ciddi bir kesim var ve bu mağduriyetlerin artık, hani buralarda gündeme gelmeden ne yazık ki devam edeceği bir süreç yaşayacağız. Yani bizim de aslında büyük olasılıkla aracı kurumların ve kişilerin de aynı şeye gelecektir. Aslında 10 Şubattaki regülasyon öncesi duruma gelinmesi bence bazı şeyleri daha net oluşturacaktır diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GCM Menkul Kıymetler AŞ'den Genel Müdür Yardımcısı Çağrı Selim Vural, buyurun.

GCM MENKUL KIYMETLER AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÇAĞRI SELİM VURAL – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli katılımcılar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Baktığımız zaman Türkiye'de FOREX'in hikâyesine, 2011 bir milat olarak kabul edilebilir. 2011 yılından önce FOREX işlemleri herhangi bir düzenlemeye tabi değilken 2011 yılında Sermaye Piyasası Kanunu ve sermaye piyasası mevzuatında bu işlemler düzenleme kapsamına alındı ve buradaki temel motivasyon bu işlemleri yaygın bir şekilde yapan yatırımcıların daha güvenli, daha şeffaf, daha muhatap bulabilir, daha çok korunan bir şekilde yatırımlarını, işlemlerini gerçekleştirmesiydi. Bu anlamda, aslında çok da ciddi başarılar kazanıldı çünkü Sermaye Piyasası Kurulu gerçekten dünya üzerinde eşi benzeri görülmemiş, gayet güzel bir yapı kurdu bu işlemler için. Bu gayet şeffaf, güvenilir, yatırımcıların şikâyetlerini iletebileceği kurulların bulunduğu -gerek SPK olsun gerek Hakem Heyeti- gerçekten ciddi anlamda iyi organize edilmiş, tasarlanmış bir piyasaydı. Tabii, zaman içerisinde yatırımcılarımızın -buradaki mağdur vatandaşlarımızın olduğu gibi- birtakım şikâyetleri de söz konusu oldu. O şikâyetlere binaen, karşılık olarak tekrar zaman içerisinde yeni düzenleme, yeni tedbirler alındı. Bunlar temel olarak Ocak 2016'da yapılan düzenleme değişiklikleriyle yapıldı ve o dönemde Sayın Başkanımızın -bir önceki Sermaye Piyasası Kurulu Başkanımızın- 2016 Ocak ayında yaptıkları düzenlemelerden sonra “Gerçekten içime sinen bir sermaye piyasası, bir düzenleme yaptık.” diye bir ifade kullandığını hatırlıyorum ben.

Daha önceki konuşmacılar da burada yatırımcıların bilgilendirilmesinden bahsettiler. Burada gerçekten riskli bir piyasa söz konusu. Evet, yatırımcıların işlemlerin riski, kayıp kazanç oranları konusunda bilgilendirilmesi çok önemli. Bu bağlamda da zaten Sermaye Piyasası Kurulumuzun yaptığı düzenlemelerle kâr zarar oranlarının her kurumun internet sitesinde yayınlanması mecburi hâle geldi, yatırımcılarımız hesap açmadan önce Sermaye Piyasası Kurulu tarafından asgari standartları, unsurları belirlenen risk bildirim formlarını imzaladılar. Bunun dışında, bütün yatırımcılardan kaldıraçlı işlemleri yapacağına ve bu işlemler sonucunda bütün parasına kaybedebileceğine, bu sonuçları bildiğine ve kabul ettiğine dair bir beyan alma zorunluluğu getirildi. Yine, dünyada gerçekten daha önce hiç bir örneği görülmemiş şekilde deneme hesabı zorunluluğu getirildi. Yatırımcıların deneme hesabındaki işlemleri vasıtasıyla piyasa riskleri hakkında fikir sahibi olması imkânı getirildi. Baktığımız zaman, gerçekten burada Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri yatırımcıların biraz da mağduriyetleri veyahut da şikâyetleri kapsamında, çerçevesinde şekillendi ve aracı kurumlar aleyhine de birtakım sonuç getirecek düzenlemeler oldu ancak burada yatırımcıların ve aracı kurumların bu işi sürdürülebilir şekilde devam ettirebileceği bir yapı vardı.

Bildiğiniz üzere, geçen 10 Şubat 2017 tarihinde ülkemizde kaldıraçlı alım satım işlemlerinde kaldıraç 1'e 10'a indirildi ve 50 bin Türk lirası tutarında bir hesap açma limiti getirildi. Aslında baktığımız zaman, bu düzenleme geçen bir sene önce piyasa üzerinde ciddi etkiler bıraktı hem aracı kurumlar

tarafında hem yatırımcılar tarafında. Aracı kurum tarafında bu düzenleme nedeniyle faaliyetlerini sonlandıran ve piyasadan çıkmak isteyen birçok aracı kurum olduğunu görüyoruz, 5'ten fazla aracı kurumumuz faaliyetlerini bu kapsamda durdurma kararı aldı. Bunun dışında, bu düzenlemeyle off shore'da yani yurt dışında kurulmuş birçok lisanssız, yetkisiz aracı kurumun buradaki yatırımcı olma ehliyetini alamayacak yatırımcıları kendilerine çektiğini görüyoruz ve buradaki hacimler ve müşteri sayılarındaki dramatik gerilemeler aslında kayıt dışı tarafta ortaya çıkan bir arzla karşılaştı. Şu anda -SPK bültenlerini takip ediyorsunuzdur- Sermaye Piyasası Kurulu her hafta bu FOREX işlemlerini yetkisiz olarak, faaliyet yetki belgesi olmadan yapan birçok kurum hakkında, kurum sitesi hakkında kapatma kararı alıyor ama bu kurumlar aynı sitenin bir benzeri uzantıyla bir hafta sonra faaliyetlerine devam ediyorlar. Yani, aslında şu anda o 2011'den önceki merdiven altı dönemin tekrar ortaya çıktığı bir durum ortaya çıkmış oluyor.

Bu kapsamda baktığımız zaman, bizim kurum olarak düşüncemiz, gerek yatırımcılar için gerek kurumlar için, aracı kurumlarımız için bu işi daha sürdürülebilir şekle sokmak, bir seviyeye getirmek. ESMA, Avrupa'daki düzenleyici otorite bir değişiklik yaptı en son ve kaldıraç indirimine gitti ve maksimum kaldıraç oranını 1'e 30 olarak değerlendirdi. Şu anda baktığımız zaman, bizim de Türkiye'de hiç değilse uluslararası standartlara yaklaşacak bir yapıyı kurmamız Türkiye İstanbul Finans Merkezi Projesi kapsamında da isabetli olacaktır diye düşünüyorum.

Bana bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum hepinize.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, hemen hemen salondaki bütün arkadaşlarımız konuşacak. O yüzden tekrara girmeden konuşma sürelerini kısa tutabilirsek çok memnun olurum.

Gedik Yatırımdan Anıl Abbak, buyurun.

GEDİK YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ FX DİREKTÖRÜ ANIL ABBAK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, böyle bir ortam için hem katılımcılara hem de değerli erkânımıza teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önce diğer sektör temsilcisi arkadaşlarımın da söylediği gibi, 2011 öncesi gerçekten berbat bir görünüm vardı sektörde. Nitekim, gelişen bir ülke ekonomisine sahip olduğumuz için de yüksek risklerle yüksek getiriye hedefleyen bir toplumuz, bu hep böyle oldu ve bir süre daha böyle gitmesinin büyük bir avantajı olacak ülkemizin ekonomisine. Diğer taraftan, 2011'de SPK'nin çok ince ve güzel bir düşüncesiyle sektör çok serbest bir şekilde regüle edilmeye başladı. 1'e 100 kaldıraç getirildi, belli sınırlamalar getirildi ve o sınırlamalar dünyada henüz herhangi bir yerde uygulanmıyordu. Zaman damgasıyla fiyatlar loglanmaya başladı, yatırımcılara risk bildirimleri dağıtıldı, çerçeve sözleşmede neler olabileceği söylendi. Ardından, yatırımcılardan gelen şikâyetlerle birlikte, tabii ki de riskli bir piyasa olduğu için bir iki değişiklik daha yapılması öngörüldü. Öncelikle bu değişikliklere biraz bakacak olursak, ilk para yatırma tutarında bir sınırlama getirildi ve belli bir paranın üzerinde yatırım yapabilecek kişilere sadece yüksek kaldıraç verildi. Bu, bugün uluslararası platformlarda “profesyonel yatırımcı” dediğimiz kavrama en yakın uygulamaydı. Bugün baktığımızda yine bizim elimizde mevcut olan uygulamalar aslında dünyanın hiçbir yerinde uygulanan bir şey değil.

Biraz ESMA'nın yeni getirdiği uygulamadan bahsetmek istiyorum. Öncelikle bu profesyonel ve standart -bireysel- yatırımcı ayırımından bahsetmek istiyorum. Profesyonel yatırımcılara herhangi bir kısıtlama getirmedi, sadece ve sadece bireysel yatırımcılarda 1'e 30 olarak bir kaldıraç kısıtlaması getirdi. CFD'lerin pazarlamasına bir kısıtlama getirdi. İkili opsiyon olarak adlandırılabilen, nispeten zaman ve bariyer, belli bir fiyat bariyerinin kullanıldığı opsiyon ürünlerine kısıtlama getirildi ve

herhangi bir alt limit konulmadı. Eksi bakiye uygulaması getirildi ve bunlar bizde zaten 2016'nın Ocak ayında uygulamaya giren tebliğimizle uygulanan süreçlerdi. Her şey çok güzel gidiyordu ve bizim aslında yurt dışı yatırımcıları nasıl çekeceğimiz konuşulması gerekirken, 2017'nin Şubat ayında biz yabancı pazarlardan ülkemize daha nasıl nakit çekebiliriz, nasıl daha çok vergi geliri yaratabiliriz, “parola ekonomi” dediğimiz bugünlerde ekonomiye bütün toplumun farklı farklı noktalardan girmesini nasıl sağlayabiliriz?” diyeceğimiz yerde, yurt dışı tarafta maalesef yatırımcı kazanamıyoruz. İçeride profesyonel yatırımcılarımızı -az önce Selim Bey'in de bahsettiği gibi- yurt dışında kurulmuş, merdiven altı, sadece bir internet sitesine sahip olan, hatta herhangi bir ülkede, hangi ülkede olduğunu bile bulamayacağınız kurumlara buradaki farklı bankalara veya yurt dışındaki bankalara bireysel hesaplara para yatırımlar şeklinde havale yapan büyük müşteriler vesilesiyle kaybediyoruz.

Aslına bakarsanız, bunların bence olması çok normal. Çok riskli bir piyasa. Beş altı yaşında bir çocuk gibi bakmak lazım. Az önce VİOP temsilcimizin de çok açık bir şekilde ifade ettiği gibi, pazardaki büyüme diğer tüm ürün seçeneklerine göre çok daha hızlı gidiyor. Bunu avantajımıza nasıl kullanabiliriz, ona bakmamız lazım. Tabii ki de ben burada şunun da tekrar altını çizmek isterim: Reklam ve bilgilendirme, buradaki en problem yaratan süreç olarak dikkat çekiyor. 2016 yılında yine reklamlara da bir kısıtlama getirilmişti. Tüm promosyonlarımız, tüm tanıtımlarımız aslında Aracı Kuruluşları Birliğimizin onayından geçiyordu. Fakat zannediyorum ki kaldıraç değişikliği değil sadece. Bu şikâyetler daha önceki dönemlere ait olduğu için zamanlamada biraz kavram karmaşası yaşandı ve tam yurt dışında belki büyüyecekken böyle bir tökezleme dönemine girdi sektörümüz. Bu tökezleme neticesinde de yaklaşık 3 bin kişi işinden oldu, aracı kurumların gelirleri yaklaşık dörtte 3 oranında azaldı. Sektörümüz tüm dünyada dikkat çeken, ülkemiz tüm dünyada dikkat çeken bir uygulamaya sahipken maalesef bir anda oyuncu olmaktan ziyade sadece izleyici olarak kaldığı bir hâle geldi.

Benim söyleyeceklerim bu kadar. Bir hususa daha değinmek isterim. Yukarıda değerli arkadaşlarımızla sohbet ederken zannediyorum ufak bir konuda aslında bilgilendirme yapmış olduk. SPK'nın az önce de ifade ettiği gibi, herhangi bir şekilde, SPK ceza kesme veya çerçeveyi organize etme dışında herhangi bir şeyden sorumlu değil. Adli başvuru sürecinde -az önce çay içerken bana gelen sorular neticesinde bunu gördüm- yatırımcı ilgili kurumu SPK'ye şikâyet ediyor, elinde bir ceza metni var fakat ne yapacağını bilmiyor “Ben paramı nereden alacağım?” diyor. Bence bu konuda bilgilendirmeleri artırırsak, yatırımcılarımızı doğru bir şekilde eğitirsek ve özellikle profesyonel yatırımcıları sermayemizin, bizim öz vatanımızın sermayesinin dışarıya çıkmasını engelleyecek şekilde harekete geçirebilirsek bırakın buradaki problemimizi, çok ciddi kazanımlarımız olacaktır. Öyle ki kazanan ve kaybeden oranları tüm dünyada yüzde 70'e yüzde 30. Evet, büyük bir kısmı kaybediyor. Fakat -ben matematikçiyim- istatistik en büyük yalandır. Biraz doğru bakmak gerekiyor. O kaybeden yüzde 70'in kaybettiği tutar ile kazanan yüzde 30'un kazandığı tutar arasında çok ciddi uçurumlar olabiliyor. Bazen üç günde bir yatırımcı -haklısınız, bence bu şans- 1 milyon dolarını 3,5 milyona çıkarabiliyor, 3,5 milyon dolar ve bunun üzerinden gelir vergisi ödüyor, bunun üzerinden gidiyor, yatırım yapıyor. Yani burada on kurum temsilcisiyiz. Hepimiz bence bu senaryoları çok güzel gördük. Fakat diğer taraftan, kaybeden yatırımcılarımızın da bu kayıplarını nasıl kaybettiklerine hâlâ odaklanmamız gerektiğini de es geçmememiz gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Işık Menkul Değerlerden Veli Bey, buyurun.

IŞIK MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ VELİ KOCATÜRK – Merhabalar Sayın Başkan ve değerli katılımcılar. Öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlar birçok konuya değindi. Ben tekrar olmaması açısından daha farklı bir konuya değinmek istiyorum. Öncelikle SPK'nin yaptığı düzenleme, bugün gelişmiş ülkelerde dahi olmayan ve birçok bakanlığı aynı anda bünyesinde bulunduran, denetime tabi tutan bir düzenleme. Bugün dünyanın neresine giderseniz gidin, böyle bir ortamı hiçbir ülkede bulamazsınız. Yani hem bakanlıkların bir araya geldiği hem temsilcilerin bir araya geldiği hem “müşteri” dediğimiz FOREX katılımcılarının bir araya geldiği bir ortamı bulamazsınız. Dolayısıyla öncelikle bunun için teşekkür ediyorum.

Diğer taraftan, piyasa hızlı bir şekilde geliyor özellikle 2011 regülasyonu sonrası. Hem kurumlar bazında, devlet kurumları bazında hem de aracı kurumlar, özel sektör bazında biz piyasayı daha çok beraber öğrendik. Birçok düzenleme yurt dışından öğrenilerek, içeride de bize uygun hâle getirilerek piyasaya sunuldu. Biz de kurumlar olarak bunlara en iyi şekilde ayak uydurmaya çalıştık. Bu önemli.

İkincisi, dünyanın her yerinde aracı kurum, alıcı ile satıcıyı bir araya getiren kurumdur. Dolayısıyla biz -kurumların farklı çalışma sistemleri var- alıcı ile satıcıyı bir araya getirirken bunun üzerinden komisyonlar alıyoruz ya da alıcı ya da satıcı taraf oluyoruz. Biz buna “pazar” diyoruz. Bu, dünyanın her yerinde böyle; şu anda da böyle, farklı bir düzenleme gelse de böyle olmak zorunda. Farklı bir sistem düşünülemez, gerçekleştirilemiyor. Dolayısıyla burada bir taraf kazanırken bir taraf kaybedebiliyor. Kurum kazanırken katılımcı kaybedebiliyor ya da katılımcı kazanırken kurum kaybedebiliyor.

Dolayısıyla, burada kayıp-kazanç oranlarını değerlendirirken bunlar kişi sayısına göre oranlar olarak gerçekleşiyor. Yani ne kadar kişinin kazandığı sayı olarak gerçekleşiyor ama miktar olarak gerçekleşmiyor. Bazı durumlarda aracı kurumlar veya karşı taraf, özellikle yurt dışı fiyat sağlayıcılar tarafında çok ciddi zararlar yazarken müşteri tarafında da çok ciddi kazançlar elde edilebiliyor. Bu yüzden, bundan sonra eğer bir düzenleme gelecekse kayıp-kazanç oranlarını miktar olarak da verebiliriz yani parasal değer olarak verebiliriz. Yatırımcı ne kadar kâr elde etmiş, yine yatırımcı tarafı ne kadar zarar etmiş şeklinde bunu piyasaya sunarsak çok daha reel, çok daha gerçekçi veriler elde edebiliriz. Bu bizim kurum açısından, kurumsal işleyiş açısından oldukça önemli.

Diğer taraftan, reklam ve tanıtım aşamasında çok ciddi düzenlemeler var, çok ciddi kısıtlamalar var. Yine, kurumlar buna ayak uyduruyorlar, birçok açıdan denetleniyor kurumlar ve her şekilde bunlara ayak uyduruyoruz. Yani ben Komisyonun amacına uygun olsun diye müşteri tarafında da bununla ilgili ne yapılması gerekiyor, bunu da söylemek istiyorum. Müşteri tarafında da özellikle müşterinin bilgiyi doğru aldığını nasıl tespit edebiliriz yani kurum bunu doğru veriyor mu, bunu tespit ediyoruz ve bu eğer doğru değilse kurum tarafında ceza alıp almadığına göre kurumun doğru verip vermediğini tespit edebiliriz şu anda. Ama müşteri tarafında da bunun doğru alınıp alınmadığına dair bir sözleşme imzalatıyoruz. Ama bunun denetleyici kurum tarafında ne gibi karşılığı var, onunla ilgili hiçbir bilgimiz yok. Şikâyet sürecinde biz özellikle Adalet Bakanlığı tarafından oluşturulan heyetler kısmında eğer üzerimize düşen bir yükümlülük varsa bunu yerine getiriyoruz, eğer konu SPK'ye, bize idari ceza olarak gelecekse bunu yine yerine getiriyoruz her durumda.

Adalet Bakanlığına yani heyete ve SPK'ye intikal etmeyen konularda da kurumların müşterileriyle kendi aralarında eğer uyuşmazlık olursa bunları çözdüklerini de burada belirtmek istiyorum. Kurumlar kendi aralarında bunları müşteri bazında da çözebiliyorlar. Dolayısıyla bu da kurumların iyi niyeti açısından oldukça önemli

Buradan konuyu şuraya bağlamak istiyorum: Kurum bazında, özellikle son yapılan tebliğ neticesinde birçok müşteri Türkiye'deki tebliği beğenmeyip yurt dışına ciddi derecede döviz akışını gerçekleştirdi. Yani bu belki kayıt altına alınamıyor ama milyar dolarlar olarak ifade ediliyor. Kişi sayısı olarak da şu an bizim ülkemizde faaliyet gösteren kurumlardaki toplam müşteri sayısının yaklaşık 3 katı kadar müşteri şu anda yurt dışında işlem yapıyorlar ve hiçbir şekilde denetlenemiyorlar. Yani yarın bu insanlar zarara uğradıklarında -biz kurumlar olarak da bunu duyuyoruz- paralarını geri alamadıklarında,

sistemsel sorunlarla karşılaştıklarında hiçbir yere, hiçbir şekilde müracaat edemiyorlar. Dolayısıyla bu da hem ülke ekonomisi açısından hem de müşteri memnuniyeti açısından yani vatandaşlarımızın mağdur olmaması açısından oldukça önemli bir konu.

Bunun dışında, ben kurumlar tarafında her türlü altyapının son teknolojiye uygun olduğunu, denetlendiğini ve diğer örneklerimizle, yurt dışı örneklerimizle hiçbir şekilde kıyaslanamayacak düzeyde olduğumuzu düşünürsek bugün Türkiye’de sadece Türk yatırımcılar değil, tam aksine yabancı yatırımcıların finansal cenneti olan bir ülke olmamız gerektiğini düşünüyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MAHMUT GÜNEŞ – Yalnız, bir konu arz edebilir miyim Başkanım.

BAŞKAN – Sırayla konuşuyoruz.

MAHMUT GÜNEŞ - Biz yatırımcı değiliz, biz burada mağduru.

BAŞKAN – Daha sonra size de söz hakkı vereceğiz. Ondan sonra, soru-cevap da var. Müdahale etmeyin lütfen. Bu toplantıyı zaten sizin için yapıyoruz.

VENBEY’den Ozan Bey, buyurun.

VENBEY YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ OZAN ŞIKLAROĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2017 Şubat ayında yaptığımız toplantı sonrası biz neler yaşadık, bundan sonraki beklentilerimiz neler; ben öncelikle onlar üzerinde durmak istiyorum.

Arkadaşlarım zaten aktardı, iki temel köklü değişiklik yapılmıştı. Kaldıraç oranları ve piyasadaki teminatlarla ilişkin düzenlemeyle iki temel noktada değişiklik gördük. Bunların bize yansımaları neler oldu? Öncelikle, tabii ki rakamlarla da açıkça görüyoruz, yatırımcı sayısında azalma oldu ama diğer arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, bu reel bir azalma değil. Sayı düştü görülüyor ama bu “müşteri” dediğimiz kişilerin başka mecralara, daha korunaksız, daha denetimin olmadığı mecralara kaydığını açıkça görüyoruz.

Aracı kurumlar tarafından ne yaşadık, ona bakarsak bizde de önemli ölçüde bütün aracı kurumlar bunu gördü, istihdamda önemli azalışlar oldu, sektörün yan dalları, reklam olsun, bilgi işlem yapıları olsun, bu taraftaki bütün yansımaları görmüş olduk.

Şimdi, bu düzenleme sonrası bizim beklentilerimiz neler olur, onlara bakarsak yurt dışındaki bu işin merkezi olan yerin İngiltere olduğunu, hacim olarak bir numara olduğunu gördük. Orada da birtakım regülasyonlar geliyor.

Yine, ESMA kuralları kapsamında 1’e 30 gibi bir kaldıraç oranı öngörülüyor. Bunların da yakın zamanda, en azından bu sene yürürlüğe gireceğini bekliyoruz.

Yine, müşteri sınıflandırması açısından, her müşteri profiline aynı hizmet sunulmuyor, perakende sektör ayrılıyor, daha profesyonel, daha kurumsal müşterilere farklı hizmetler verilebiliyor yani bizdeki yapı da bütün müşterilere 1’e10 ve teminat paraya giriştense küçük müşterileri korumak istiyorsak onlarda daha katı giriş bariyerleri konulabilir ama bu işi daha profesyonel yapan kurumsal yatırımcılar için daha esnek kaldıraç oranları getirilebilir diye düşünüyorum yani iki veya üç kademeli bir kaldıraç sistemi ve teminat giriş sistemi getirilebilir. Şeffaflık açısından, bizim aracı kurumların bildirim yükümlülükleri, diğer kurumlarla olan ilişkileri açısından bence dünyada neredeyse örnek bir sistemimiz var çünkü zaten SPK’nin 10 kurum nezdinde yaptığı denetim sonuçlarında görüyoruz ki bizim herhangi bir veriye dokunmamız, herhangi bir şeye müdahale etmemiz asla mümkün değil;

bunlar günlük, anlık, hem birlik nezdinde raporlanıyor ve bizim yapacağımız herhangi bir şey, her türlü faaliyetimiz kurum bünyesinde kayıtlı olarak tutuluyor, birlik tarafından da “cross check”le bunlar kontrol edilebiliyor.

TÜRMOB yetkilisi arkadaş demişti galiba “Müşteri kazanırken kaybediyorsa siz kazanırsınız.” Böyle yapıdansa bunu daha iyi anlamak lazım. Şimdi, bütün kurumlar müşteriye karşılıklı olarak durmuyor. Bir müşteri kazanırken ben de kazanırım. Nasıl kazanırım? Ben bu işlem üzerinden komisyon alıyorum çünkü. Mesela, bir müşteri 4 liradan dolar aldı, bunu 4,10’a sattı, kâr etti; 4 liraya doları alırken ben 3,90’dan alıyorum piyasadan, o 4,10’a satarken 4,11’e satıyorum. Ben ona karşı bir pozisyon almak zorunda değilim. “Win-win” gibi bir durum her zaman olasıdır.

Müşteri mağduriyeti açısından bakarsak orada bir şey söylemek istiyorum: Kazanç-kayıp oranları üzerinden bu piyasadaki yatırımcıların yüzde 80’i mağdur, rakamlarını görüyoruz. Bu oranı diğer organize piyasalardaki rakamlarla karşılaştırsak aynı tabloya oralarda da ulaşıyor. Bir VİOP yatırımcısı, hisse yatırımcısı yani buralardaki oranlar da farklı değil yani müşterinin kendi kararıyla, kendi inisiyatifıyla alım-satım yaptığı bir ortamda tabii ki para kaybetmesini istemeyiz ama kaybeden bir yatırımcının da yüzde yüz sorumlusunun, karşı tarafının aracı kurum olmaması gerekiyor.

Son olarak da bu piyasanın, kaldıraçlı işlemler piyasasının Türkiye’deki bütün organize piyasaları da göz önüne aldığımızda, son dört beş yıllık dönemdeki gelişimiyle neredeyse hacim olarak organize piyasalara yetiştiğini ifade etmişti bir sunumunda. Bu yüzden, doğru düzenlemelerle bu piyasanın her zaman var olması gerektiğini düşünüyorum. Burada da Avrupa Birliği’ndeki uygulamalar nedir? Onlara paralel bir yapı kurulabilir.

Teşekkür ediyorum herkese.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

İntegral’den Cenk Bey, buyurun.

İNTEGRAL MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI KADİR CENK ULUKARTAL – Sayın Başkanı, değerli konuklar; doğrusunu söylemek gerekirse bütün söylemek istediğim her şeyi değerli meslektaşlarım söyledi. Onun için bana çok fazla bir şey kalmadı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gerçekten mi?

İNTEGRAL MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI KADİR CENK ULUKARTAL – Aynen.

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkürler.

ALB Menkul’den Cihan Bey...

ALB MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ CİHAN ALUÇ – Sayın Başkan, sayın katılımcılar; öncelikle hepinizi selamlıyorum.

Öncelikle Sermaye Piyasası Daire Başkan Yardımcısının yaptığı sunum için çok teşekkür ediyorum. Çok objektif ve ufuk açıcı bir sunum yaptı, burada kamu otoritesinin görevinin nerede olduğunu gösterdi. Kamu otoritesi, yapılan işlemlerde -tabirimi mazur görün- bir tezgâh var mı, ona bakmak durumunda ve bunu çok objektif bir şekilde değerlendirmek durumunda. Yatırımcının aldığı yatırım kararlarını zaten hiçbir şekilde kontrol edemezsiniz, yatırımcının kendi inisiyatifıyla aldığı kararlardır.

Kaldıraçlı işlemler Türkiye’de esasında çok yeni değil. Şöyle bakabiliriz: Sermaye piyasalarındaki hisse senedi piyasasıyla başlamıştı 1985 yılında. O zamanlar kredi kullanımı akabinde gelmişti. Kredi kullanımı bir şekilde kaldıraçlı işlemdir esasında, 1’e 2 kaldıraç kullanırsınız ve bu kaldıraçlı işlemin de

her zaman riski vardır yani işin fitratında bu vardır, öyle demek gerekiyor. Ondan sonraki VİOP piyasası 2004 yılında İzmir’de başlayan Vadeli Opsiyon Borsasıyla başlamıştır. Oradaki kaldıraç oranları da 1’e 10’dan 1’e 25’e kadar vardır. Şu an, hâlâ Borsa İstanbul’da VİOP piyasası döviz kontratları 1’e 20’nin üzerinde -hatta şu son döviz hareketinden sonra daha da yükselmiştir kaldıraç oranları- kaldıraçlarla işlem görmektedir ve herhangi bir alt limit yoktur yani burada da böyle bir piyasa vardır ve orada da açıklanmamakla beraber ben senelerce VOP müdürlüğü yaptım, oradaki yatırımcı kaybını görebiliyordum yani orada da ciddi bir kayıp vardı, dediğim gibi, bu kaldıraçlı işlemlerin fitratında olan bir şey.

Bir başka konu, aracı kurumlar 2017 Şubat ayındaki düzenlemeyle birlikte gelirlerini önemli oranda kaybettikleri için bazı faaliyetlerinden mahrum kaldı. Özellikle şunu belirtmek istiyorum: Demin söylediğim gibi, yatırımcıların kendi aldıkları kararların doğru olabilmesi için iyi eğitilmiş olmaları lazım, finansal okuryazarlıklarının yüksek olması lazım, bunun bir devlet politikası olması lazım ama tabii, bu kısa vadeli bir hedef olamaz, uzun vadeli bir hedef. FOREX aracı kurumları, bu konuda da esasında -çok açık yüreklilikle söyleyeyim- bu açığı kapatmaya çalışıyorlardı, Türkiye’nin 81 ilinde seminerler yapıyorlardı. Tabii, diyeceksiniz ki: “Bu bir pazarlama usulüdür.” Tabii ki pazarlama usulü ama burada yaptıkları tanıtımlarda çok bilgili insanları davet ediyorlardı ve kendileri de zaten bu piyasa hakkında bilgiler veriyorlardı. Bizim kurumdan çok daha fazla seminer veren kurumlar var burada ve hepsi de yatırımcıyı bilgilendiriyordu esasında. Tamam, bir bölümü pazarlamayla geçiyordu ama büyük bir bölümünde esasında her konuda bilgilendirici sunumlar yapıyordu, bütün ekonomik göstergelerden tutun da teknik analiz ve piyasa bilgisi hakkında seminerler veriyordu. Bu da artık bitti çünkü kurumlar para kazanmamaya başladılar. Yatırımcı bilgilendirmesinde de problemler yaşanıyor.

Bunun dışında, kaldıraç oranları, dediğim gibi, çok yüksek değildi fakat şu an dünya piyasalarından çok daha düşük bir duruma geldi ve bu, eğer böyle devam ederse zaten bir sonraki toplantı olursa belki bu katılımcılardan bir kısmını burada göremeyeceksiniz, kurumlar devam edemeyecek duruma gelecekler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

AK Yatırım’dan Mehmet Hakkı Taman Bey...

AK YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET HAKKI TAMAN – Sayın Başkanım, değerli katılımcılar; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, tabii ki FOREX işlemlerinin biraz riskli bir enstrüman olduğunu kabul etmek lazım. Bu işlemlerin 2011 yılından önce, diğer arkadaşlarımızın da belirttiği gibi, merdiven altı kuruluşlar tarafından yapılırken, daha sonra SPK’nin düzenlemesiyle organize ve düzenlenmiş hâlde yapılması, açıkçası Türk yatırımcılar açısından olumlu bir gelişme olmuştu ve 2011 yılından beri de SPK’nin denetiminde aracı kurumlar faaliyetlerini gayet iyi bir şekilde sürdürüyorlardı. Tabii, burada bir öğrenme süreci de oluyor, hem aracı kurumlar açısından hem de diğer otoriteler açısından ama en son gelen noktada, hakikaten dünya standartlarında denetlenen ve diğer ülkelerde de çok az ülkede eşine rastladığımız bir piyasadan bahsediyoruz. Tabii, buradaki yapılan işlemler hedging amaçlı yapıldığı gibi, yatırımcının risk iştahını da karşılamak amaçlı yapılmakta. Enstrümanlar kaldıraç olduğu için riskli enstrümanlar. Dolayısıyla, yatırımcının bilgilendirilmesi, çok iyi anlatılması ve yatırımcının hangi enstrümanı “trade” edeceğine yönlendirilmesi gerekiyor.

Diğer arkadaşlar bayağı bir konuda görüşlerini bildirdi, ben de genel olarak katılıyorum. Yalnız, geçen seneki düzenlemeyle birlikte bir miktar yatırımcının yurt dışına kaçtığını, diğer yurt dışındaki kurumlar aracılığıyla işlemlerini sürdürdüklerini görüyoruz, bu da tabii ki Türkiye açısından belli bir teminatın yurt dışına kayması şeklinde oluyor ve Türkiye’deki risk iştahını kabullenmiş yatırımcının

burada işlem yapmaması yani cezalandırılması şeklinde oluyor. Bu sebepten dolayı, belki geçen seneki düzenlemede kaldıraç oranlarının bir miktar yükseltilmesi konusunda, belki VİOP burada bir örnek olarak verilebilir. VİOP'taki kaldıraç oranları çoğu döviz enstrümanında 1'e 20 şeklinde, o seviyeye getirmesi şeklinde olabilir. Geçen seneki düzenleme, hakikaten müşteri şikâyetlerinde bayağı bir azalmaya sebebiyet verdi ve bu çok olumlu bir gelişmeydi, aynı zamanda kayıp-kazanç oranlarında olumlu bir seyir izlendi.

Genel olarak, biz AK Yatırım olarak bu düzenlemelerin arkasında bulunuyoruz. Yalnız, dediğim gibi, kaldıraç oranlarında ve risk iştahında bir miktar değişiklikler yapılabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

MEKSA'dan Mert Bey lütfen.

Buyurun.

MEKSA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MERT YILMAZ – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyoruz bu fırsatı verdiğiniz için.

Aslında, meslektaşlarım birçok konuya değindi, çok fazla söyleyecek yeni bir şey kaldığını düşünmüyorum. Ben de herkes gibi kendi tabirleriyle “mağdur”ları dinleyip, aslında biraz soru-cevap şeklinde gitmenin daha faydalı olacağını düşünüyorum.

Sadece söylemek istediğim nokta, arkadaşlarım da değindi, bu kadar döviz açığı olan ülkemiz için temel hedefimiz yurt dışından döviz çekmek olmalı bence. Dolayısıyla, bu kadar iyi çalışan bir regülasyonumuz varken, kaldıraç oranlarını biraz dünya seviyesine kaldırıp, özellikle Batı'da biraz rekabet fazla fakat bu ülkemizin doğusunda, Orta Doğu'da bu işlere çok ciddi bir talep var. Onların parasını, bir ihracat kalemi gibi olabilir aslında, ülkemize çekmek temel hedefimiz olmalı bence. Tüm dünyadaki örneklerine bakacak olursak, 1'e 100 kaldıraç, işte, Japonya olsun, Amerika olsun, İngiltere olsun, dünyanın finans merkezlerinde 1'e 100 ila 1'e 20 arasında kaldıraçlar var. İşte, dışa kapalı ülkelerde, Kuzey Kore gibi ülkelerde FOREX yasak. Onun dışında, bildiğim kadarıyla bir tek Belçika'da bir sebeple yok FOREX. Onun dışında, 1'e 20'nin altında bir kaldıraç oranı yok dünyada.

Özellikle finans merkezi olmasını istediğimiz İstanbul ve Türkiye için kaldıraç oranlarının biraz daha dünya seviyelerine çekilmesi ülkemize para girişini artıracığı için faydalı olacaktır diye düşünüyorum. Mağduriyetleri tabii ki çözelim ama işin bir de bu boyutu var.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Şimdi, son olarak Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğinden Süleyman Bey...

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SÜLEYMAN MORBEL – Sayın Başkan, değerli katılımcılar; saygılarımı sunuyorum.

Birliğimiz üyesi aracı kurumlar aslında sektörle ilgili olarak bütün sorunları herhâlde aktardılar, düzenlemeyle ilgili olan kısımda da SPK'nin düzenlemelerini dinlemiştik, daha önceki toplantılarımızda da benzer şeyleri konuşmuştuk, ben tekrarlamak istemiyorum bu konuları.

Aslında, hakikaten şu anki mevzuat yapısı itibarıyla yatırımcılarımızı koruyan, yatırımcılarımıza özellikle kaldıraçlı alım-satım işlemlerinin riskli bir ürün olduğu ve bu üründe işlem yapılması sonrasında zararlar oluşabileceğini anlatan birçok uygulamamız var. Bunlar risk bildirimlerinin yapılması, deneme hesaplarında işlem gerçekleştirilmesi, aracı kurumlar tarafından çeşitli vesilelerle yapılan her

türlü reklam ve ilanlarda zarar olasılıklarını açıklaması, internet sitelerinde çeşitli birtakım zorunlu açıklamaların yapılması ve aynı zamanda bizim Birlik internet sitesinde de benzer açıklamaların toplu olarak yapılmasıyla ilgili düzenlemeler var, aslında birçok konuda da ilerlemiş vaziyetteyiz.

Şimdi, ben size bu konularda SPK'nin yaptığı son değişiklikler sonrasındaki yaşanan birtakım, özellikle şikâyetlerle ilgili verileri sunmak istiyorum. 2017 Şubat ayında bizim tebliğ değişikliğiyle, kaldırıcı işlemlerde oran ve limit artırımı sonrasında şikâyetlerde ve işlem yapan müşteri sayısında da bir hayli azalma olduğunu görüyoruz. Geçmişte, üç aylık dönem içerisinde 50-59 bin civarında işlem yapan müşteri varken, o dönemde şikâyet sayısı 180'ler civarındayken, şu an itibarıyla, en son üç aylık dönem itibarıyla yayınlanan verilere göre 6.873 işlem gerçekleştiren müşteri sayısı var. Ama bunlar mükerrer olabilir, her kurumda farklı farklı müşteriler olabilir. Bu 6.800 müşteriden üç aylık dönem içerisinde aracı kurumlara ulaşan şikâyet sayısı 28 ve bu 28 şikâyetten de açıkçası 10 tanesinde doğrudan doğruya aracı kurum ile müşteri arasında mutabakat sağlanmış, hâlihazırda sadece 17 tanesi devam ediyor.

Bizim Birlik tarafında da -Adalet Bakanlığı temsilcimiz de açıkladı- bu bir adli yargı süreci olabilir, adli yargı tarafında tüketici mahkemelerine yönelik olarak Yargıtayımızın verdiği kararlar var. Onun haricinde idari yapı içerisinde de yani adli yargıya gidilmeden de şikâyetlerin, uyuşmazlıkların çözümü için birtakım yöntemler geliştirildi. Daha öncesinde SPK bu incelemeleri detaylı bir şekilde yaparken, aynı zamanda bizim Birlik üzerinde de oluşturduğu bir hakem heyeti sistemimiz var. Bu hakem heyeti sistemimiz, bildiğimiz tüketici mevzuatındaki hakem heyeti değil, tamamıyla idari bir şey; uyuşmazlığın çözümüne yardımcı olmak amacıyla oluşturulmuş bir sistem. Bu, aynı zamanda ücretsiz, herhangi bir maliyeti de yok. Yatırımcılar bize veya doğrudan SPK'ye başvurmak yoluyla uyuşmazlıkların çözümü için hakem heyeti sistemine de başvurabiliyorlar.

Biz, bu hakem heyeti sistemini Ağustos 2016'da devreye almıştık. Ağustos 2016'dan bugüne kadar toplamda 382 tane bizim hakem heyeti sistemine ulaşmış uyuşmazlık var. Bunlardan 177 tanesi SPK üzerinden gelmiş, 205 tanesi de doğrudan yatırımcılar tarafından Birliğimize yapılan başvurular. Bunların içerisinde de kaldırıcı işlemlerle ilgili şikâyet sayısı 310 aslında ve şimdiye kadar da bu 310 başvurudan 50 tanesi karşılıklı olarak aracı kurumlar ile müşteriler arasında uzlaşıyla kapandı, 40 tanesi bizim Birlik heyeti dışındaydı yani uyuşmazlığı inceleme kapsamı dışında gördük, 157 tanesi şimdiye kadar karara bağlandı, şu anda da hâlihazırda karara bağlanmak üzere bekleyen açıkçası 130 kadar bir şikâyet var.

Özellikle 10 Şubatta yapılan düzenleme sonrasında da aslında kaldırıcı işlemlerdeki işlem hacminde düşüşe paralel olarak müşterilerin şikâyetlerinde de bir azalma olduğunu görüyoruz çünkü artık işlem gerçekleştiren müşteri olmadığı gibi, şikâyet sayısı da azalmış oldu.

Bizim sektördeki üye temsilcilerimiz, kurumların şu anki hâlihazırda faaliyetleriyle ilgili olarak çok özet bilgiler verdiler, ben onu tekrarlamak istemiyorum ama hakikaten, sektör, en son 10 Şubatta yapılan düzenleme sonrasında bir hayli küçüldü ve küçülmeye de devam ediyor aslında. Bu küçülme, kurumların kapanması filan değil, aslında küçülmeyi sektörde çalışan personel sayısı ile ölçebiliriz. Sektördeki personel sayısı, 2016 sonunda toplamda -tüm sermaye piyasası aracı kurumlarında çalışanlar için söylüyorum, sadece kaldırıcı işlemler için değil- 6.500 civarındayken, 2017 Eylül itibarıyla 4.700'dü, galiba 2017 sonu itibarıyla bu 4.500 gibi bir rakama düştü gözüküyor.

Onun haricinde, Birliğin üyeleri aracı kurumların faaliyetlerinden elde ettiği gelirlerde de olağan dışı düşüşler yaşandı tabii. Bu düşüşler sonrasında sektör temsilcilerimizin elbette birtakım önerileri var. Biz birlik olarak da yine sektörün önerilerini, görüşlerini düzenleyici otoritelerimizle, karar vermeye yetkili olan yerlerle her zaman paylaşmaya hazırız.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, kurum ve kuruluşların yaptıkları açıklamaların ardından dilekçe sahiplerine söz vereceğim.

Hatırlanacağı üzere, 9/1/2017 tarihli 4'üncü toplantımızda dilekçe sahiplerinin sorunlarını dinlemiştik. Dilekçe sahiplerinden istihdamımız bugün gelinen noktada yapılmış olan çalışmaları dikkate alarak, tekrara düşmeden talep ve önerilerini dile getirmeleridir. Ondan sonra da soru-cevap bölümümüz olacak.

Ben sırasıyla söz vereceğim, burada arkadaşlar belirlemişler, Abdullah Bey'den başlamak istiyorum.

Buyurun.

ABDULLAH UĞUR – Başkanım, geçmişteki düzenlemelerden önce mağduriyet yaşayan, 5 bin tane SPK'ye verilmiş olan dilekçeden, SPK tarafından sonuçlanmış dilekçeden beş yılda 150 kişi olumlu bulunmuş. Ve SPK'nin size anlatmış olduğu programlar tamamıyla bir kurt masalı. Görüldüğü gibi şeffaf bir işlem olmadığını ve bu program üzerinde algoritmalarla “peak” ve “pook” arka plan hileleriyle fiyat sağlayıcılarının anlık fiyatların iletilmediği, ayrıyeten program üzerinde gelişen olağanüstü hâllerde, ekonomik takvim verilerinde olağanüstü hâllerde fiyatların aşırı manipülasyonlar açarak “split”ler açarak kendi firma çıkarı doğrultusunda program üzerinde yönlendirme yaptıklarını, ayrıyeten firma kaldırıcı değişikliği bahane ederek en son 10 Şubattaki kaldırıcı değişikliklerindeki marjı ve teminat seviyeleriyle oynayarak yüzlerce mağduriyete sebep oldular, bunu fırsat bildiler, bizzat yaşayan benim bunu. Ve SPK'ye dört kere dilekçe yazdım. Sayın SPK denetçilerinden Allah razı olsun, çok iyi denetçilerimiz de var, hepsini karalamak istemiyorum, bazıları sınavla alındığı için ya bilgi noksanlığından bu “FOREX” konularından, araştırmadan yoksun veya kimileri de muvazaalı şekilde firmayla iş birliği hâlinde olduklarını, bunun zaman zaman duyularını gerek telefonla gerekse mağdurlar tarafından tarafıma bizzat iletildi ve bizzat da ben yaşadım. Ve en sonunda dört kere itiraz ettim bir firmayla ilgili, telefonla izah ettikten sonra -bunlar kayıtlarda, SPK dilekçelerinde mevcuttur, hepsi yazılıdır- benim göndermiş olduğum somut ekran fotoğrafları meta programı, ekranın donması, donma hileleri, donmalar yapıyorlar. Eğer siz kâra geçerseniz hemen ekranı donduruyorlar. Her ay tarım dışı istihdamda yapılıyordu eskiden, düzenlemeden önce. Bunları yolluyorum, denetçi bana diyor ki: “Bana somut belgeler yollayın.” “Sayın denetçi, ekran donması somut belge değil mi? Benim marjlarım kaldırıcı değişikliğinden sonra bu yasa devam eden rutin işlemlerle sonrasını ilgilendiriyor, devam eden açık bir işlemden bunun mantık, ticaret kabul eder mi? Siz benim işlemlerimle oynadınız, ben rutin kaybetmedim, bu marjları anlatıyorum size. Teminat seviyelerimi şey yaptınız, kaldırıcı bahane ettiniz.” Ve bu kaldırıcı değişikliğini de fırsat bildi bu firmalar, hepsi kurt masalı anlatarak lüks otellerde böyle seminerler düzenledi. Zavallı insanların hepsini işte “Paranıza 1'e 100” diyerek ve en sonra insanlarımız o lüks otellerde böyle şeffaf böyle “platoon”lar gösterilerek bu işin basit gayet... Ben de bilgisayar kullanmayı bilmediğim hâlde bana da böyle anlattılar ilk önce.

Ben burada şunu anlatmak istiyorum Sayın Başkanım: Burada SPK denetçileri gerçekten sınavla alındığından gerçekten bu konulara vâkıf değiller, bunu anladım. Ama anlayan arkadaşlarımız da var. Yeni çıktı, düzenlemeden sonra hakem heyetleri çok güzel cevaplar veriyorlar, ayrıntılı bir şekilde bunların cevapları bana internet yoluyla mağdurlar tarafından ulaşıyor. Bazıları öyle cevaplar veriyorlar ki hakem heyetlerinde inanır mısınız tamamen muvazaalı belli ki taraf içinde. Zaten hakem heyetlerindeki dava Sayın Başkanım, SPB Başkanı dedi ki: “Limitlidir, 5 milyar 600'e kadar olan bir davadır, onun üstüne bir yaptırımı yoktur. 5 milyar 600'ün altında bir yaptırımı vardır.” E, büyük olan davam ne olacak? Artı, hakem heyetinde zaten firmadan bir tane temsilci var. Firmanın temsilcisi zaten birliğe üye, aidat ödüyorlar, yani bu ne kadar doğru olabilir?

Evet, doğrudur, hakem heyetinde güzel sonuçlar alıyoruz düzenlemeden sonra. Allah razı olsun, eski Bakanımız Sayın Nurettin Canikli –Hükümetimizden de Allah razı olsun- bu konulara eğildi. Ekonomik forumlarda hepsinden dualar alıyorsunuz, “Allah razı olsun.” diyorlar, “Kaldıraç değişikliği iyi ki 1’e 10’a düştü. Yoksa hesaplarımız patlardı. İyi ki bu yasa çıktı, bunu kim yaptı, nasıl yaptı, Allah razı olsun bunu yapandan.” Samimi söylüyorum hep dualar alıyor buna vesile olanlar.

Benim sıkıntım, burada SPK denetçilerinin muvazaalı ilişkileri, hatta SPK’dan ayrılan kişiler firmanın yanında avukat olarak çalıştı. Örnek vereyim: GCM Menkulde yıllardır çalıştığını biliyoruz. Ve SPK denetçileri mağdurlara bir mağduriyet daha yaşatmıştır. Bu nedenle ki, kaldıraç değişikliği düzenlemesinden önce tüm mağdurların, 5 bin tane dilekçenin SPK tarafından tekrar oluşturularak bu dilekçelerin tek tek irdelenmesi ve bu firmaların bilişim yoluyla nitelikli dolandırıcılık ve ümit tacirliği yaparak tüm işlemlerin mağdurların kaldıraç değişikliğinden önceki yaşanan mağduriyetlerin...

SPK’nin görev kusuru da vardır burada. SPK eğer bu düzenlemeler yapmış olsaydı 5 bin mağdur olmayacaktı. Ama insanlar ölmüş, mağdur olmuş, aile düzenleri bozulmuş, intiharlar olmuş yani bu olayı basit görmemek lazım. Ben bu olaya başladığım zaman beş yıl önce ben kendi derdimi unuttum, inanır mısın, ya insanlar dava açamıyor, harç parası bulamıyorlar, mahkemeye gidemiyorlar. Allah razı olsun Adalet Bakanı Ağabeyimizden, tüketici mahkemeleri için tavsiyede bulunması gerçekten çok isabetli bir karar olacaktır.

Benim naçizane düşüncem şudur: Bu kaldıraç değişikliği öncesi olan mağdurların gerek SPK görev kusuru nedeniyle gerek firmaların suiistimali, nitelikli dolandırıcılık, bilişim suçlarıyla hile ve haksız para kazancından dolayı bu yapılan ticaretin kara para aklama olduğundan bu paraların...

Takasbanktan bahsediyorlar. Takasbanka gününbirlik işlemlerin bilgilendirilmediği ve Takasbankta hangi SPK denetçisi incelemiştir, hangi hesapları incelemiştir? Bugün kaçakçılık olayı da vardır işin içinde. Nasıldır? Tüm programa yatan paralar SPK’ye iletilmiyor, kısmen göstermelik bildiriyorlar ve geçici bildiriyorlar. Ve bu elde edilen firma, haksız kazanç, kara para aldıkları için bu düzenlemeden önceki mağdurların SPK’nin de görev kusuru...

SPK’nin birinci ana maddesi şudur: Yatırımcıyı şeffaf ortamda korumak, kollamak, haksız rekabeti önlemek. Yatırımcıyı kollamamış, korumamış, hâlâ SPK... Dinledim, Sayın SPK Başkanı, Sayın TSPB Başkanı firma avukatları gibi sağ olsunlar... Bu kaldıraç değişikliğinin düşmesinden dolayı firmada çalışanlar ayrılmış, firmalar kapatılmış.

Zaten kardeşim GCM’nin sahibi İsraili. Beş yıl önce araştırdım zaten bizim paralarımız yurt dışına akıyor. Sahibi İsraili, SPK’dan hep inceledim. Diğerinin sahibi Azerbaycanlı, hepsi zaten bu firmalar. SPK linklerinde görüldüğü gibi zaten firma sahipleri yurt dışındadır. Yani burada TSPB Başkanının, SPK’nin bu “FOREX”i -firmaların avukatlığına soyunmuş gibi- bu şekilde şey yapmaları beni üzmüştür. SPK’nin görev kusuru vardır. Burada düzenlemeden önce kaldıraç değişikliği olan mağdurların yasa çıkartılarak gerek SPK’dan veya gerekse firmada bulunan paraların el konulmasını ve mağdurlara iade edilmesini...

İnanın, benim deminden beri şekerim çıktı, üç kere lavaboya gittim, gördünüz. Ve şu anlatılanların inanın -böyle bakmayın- hepsi kurt masalı. Yani bu rutin sözleşmeler...

Efendim, bugün sözleşmeleri anlatmamak, bilgilendirmemek gerek Yargıtay içtihatlarına göre gerek tüketici mahkemelerine göre zaten hukuksuz bir alışveriş var. Bir ürün alıyorsunuz, tamamıyla hukuksuz. Çıkar çatışması anlatılmamış ve içinde SPK mevzuatlarına uygun sözleşme de hazırlanmamış. Zaten kaldıraç değişikliğinden önce tüm yaşananlar, sözleşmeler SPK mevzuatlarına aykırılıklar var. Zaten SPK de diyor ki: “Ekran donması, sözleşmeleri almamak, uygunluk testi yapmamak, “fond bay” danışmanlığı, insanların zararına, müşterinin zararına dolaylı yaptırmak zarar tazminatı.” Peki, zarar tazminiye SPK idari ceza kesiyor, firmanın hiç umurunda değil. Bugün, İntegral’e trilyonlarca ceza

kesti, en fazla ceza kesilen İntegral'dir, GCM'dir. Trilyonlarca idari ceza, hiç umurlarında değil. Niye? Çünkü gelir çok, onlar için sanki devede kulak. Ve burada, inanır mısınız, bu FOREX mağdurları... Türkiye'de terör, uyuşturucu, trafikten sonra gerçekten FOREX suçudur... Ben bu konular üzerine çok araştırma yaptım, gruplarım var. İnanır mısınız, SPK'nin yapacağı işi ben yapıyorum. Şu anda, yurt dışında, hâlen de -SPK'ye şikâyet ettim- misli para veriyorlar FOREX Master diye. BİMER'e şikâyet ettim. Bana SPK denetçisi şunu yazmış: "Siz bu..." Şikâyet ettiğim firma, FOREX Master, beni de FETÖ'cülükle tehdit ettiler. Diyor ki: "Siz bu firmaya aracılık, para yardımında bulundunuz mu? Siz de destek oldunuz mu?" "Sayın denetçi, şikâyet eden benim, demek ki bana iftira attı o şahıs 'Ortağız.' dedi, siz nasıl denetçisiniz?" dedim. Böyle bir soruşturma, böyle bir denetim olur mu? Ve şu anda, burada SPK'nin, düzenlemeden sonra gerçekten de firmalar hakkında yaptırımı olmuştur, çok güzel de... Hatta telefon konuşmaları bile, GCM müşteri hizmetleri telefon konuşmaları değişmiştir. "Forfait" danışmanlığı yapmadı, firmaların kendilerine çekidüzen verildi, çok iyi oldu, Allah razı olsun. Ama burada SPK'nin bir kusuru var. Şu anda -hâlen daha bilgisayar ve internet erişimine- yurt dışı firmalar, inanır mısınız, günlerdir benim telefonum susmuyor, günübürlük diyor ki: "1.000 dolarınıza 1.000 dolar." Ondan sonra adam erişimi kesiyor, iletmiyor, ondan sonra ben de onlara yol gösteriyorum telefonlarla, savcılığa müracaat... Yapılacak hiçbir işlem yok. SPK burada, Gümrük Bakanlığıyla iletişime girip bunları bir an önce engellemesi lazım.

FOREX'te evet, durdu, kaldıraç değişikliğinden sonra durdu ama şu anda edindiğim bilgiye göre, Info Yatırımda, bir ağabeyimiz vardı Adıyaman'da, iki gündür arıyor, bugün "Toplantıdayım." dedim, 150 milyar kaybetmiş; kaldıraç değişikliğini bile şu anda 1'e 50'ye çıkarmışlar, doğal gazdaki işlemden 150 milyar para kaybetmiş, ben bu konuyla ilgili şikâyetle bulunmasını istedim. Bunun gibi, kulağıma gelmeye başladı. Kaldıraçlar düştü ama bazı firmalar gayrimeşru bir şekilde yine kaldıraçları, nasıl anlaşıyorlarsa çıkarıyorlar.

Şu anda tek isteğim SPK'den -Allah rızası için, devletimizden maaş alıyorlar, o kadar lüks binaları var- burada günlük o kadar mağdur var ki öğrenci 500 milyonunu, 1 milyarını günübürlük hâlen parasını kaptırıyor, lütfen bu internet erişimini bir an önce... Şey çağındayız yani TÜBİTAK'la, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla, Gümrük ve Ticaret Bakanlığıyla iletişim kurup bunu bir an önce engellemeleri lazım. İnanın susmuyor, ben kendi derdimi unuttum, gerçekten insanlarımızı acıyorum.

Evet, FOREX'e bir düzenleme gelmiştir. Sakın ola ki bu kaldıraçların, bu düzenin bu şekilde devam etmesi... Burada Sayın TSPB Başkanı ve SPK Başkanının firmaları kolayca, işte, zarar... Peki, kardeşim, mağdurların aileleri ne olacak? Benim ailemin psikolojisi bozuldu, intihar edenler var, çoğu işten atıldı. Mesela geçenlerde Balçıçek Pamir'in programı yapıldı subay, astsubaylar için. Çok subay, astsubayımız, askerimiz FOREX kanadından -trilyonlarca para- mağdur, asker, subay, paşalarımız mağdur. Bunların hakkını, vebalini kim ödeyecek?

İnanın, bu FOREX firmalarının hepsi umut tacirliği ve bilgi suistimali ile nitelikli dolandırıcılık, bilişim suçuyla insanları yanlış yönlendirip...

BAŞKAN – Abdullah Bey, pardon...

ABDULLAH UĞUR – Buyurun Başkanım.

BAŞKAN – Özur dilerim, şimdi, tekrara girmeyelim, daha çok konuşmacı var, hakaret etmeyelim, lütfen toparlayalım.

ABDULLAH UĞUR – Tamam Başkanım, toparlamaya çalışacağım.

Burada ben, kaldıraç değişikliğinden önceki mağdurların, SPK'nin görev kusuru nedeniyle düzenlemeler yapılmasını ve firmaların da bu yatan teminatlardan mağdur olanların paralarının, haksız kazanç elde ettikleri için iade edilmesini, bununla ilgili yasalar çıkarılmasını saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Birgöl İnan, buyurun.

BİRGÖL İNAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Geçmiş olsun, başınız sağ olsun.

BAŞKAN – Sağ olun.

BİRGÖL İNAN – İyi çalışmalar diliyorum.

Ben bir FOREX mağduriyem ancak mağduru olduğum FOREX hakkında bugün bile bilgim çok sınırlı. Benim daha öncesine ait finansal tecrübem yok. Ben hemşireyim. İnancım gereği faizden uzak durduğum için birikimlerle altın alırım, bildiğim tek yatırım yöntemi bu. En son 2013'te fiziki altın almak yerine bankaya altın hesabına yatırdım. O tarihte Türk lirası durmadan değer kaybediyordu, altın da aynı hızla düşüyordu ve çok zararım oldu. Aynı tarihlerde FOREX reklamlarında hızlı bir artış oldu; tesadüf müydü? Bence değildi. FOREX firmaları kendilerini kuyumcu gibi ya da döviz bürosu gibi tanıtıyorlardı. Sonradan öğrendik ki bunlar gerçekte kumarhane kasalarıymış. SPK bize, FOREX mağdurlarına “yüksek risk heveslisi” diyerek bir ithamda bulunuyor. İşin aslı, benim bu olay öncesinde herhangi bir finansal piyasaya katılmışlığım bile yok. İnternette gördüğüm o parlak FOREX reklamlarından birini tıklamam yetti, ertesi gün aramaya başladılar, telefon üstüne telefon. “Size altın hesabı açalım. Düşerken de kazanıyorsunuz, komisyon almıyoruz, SPK onaylıyız, devlet güvencesindeyiz, ödüllüüz, size yirmi dört saat destek vereceğiz.” gibi sürekli ikna telefonları aldım. Sonunda lisanslı GCM FOREX firması mail adresime 30-40 sayfalık bir sözleşme gönderdi. “İmzalayıp bize kargolayın.” dediler. 2-3 sayfasını okumaya çalıştım ama teknik terimler çoktu, anlayamadım. Çok sonra avukatım söyledi, sözleşmenin içine risk bildirim formunu eklemişler, sözleşme yaprağı diye onu da imzalamışım. Doğrusu, bana risk bildirim formundan hiç bahsetmediler, “Size piyasa riskleri hakkında bir açıklama gönderdik.” demediler ya da “Sözleşme imzalamaya karar vermeden önce incelenecek bir evrakınız var.” demediler. Aksine “Acele edin, fırsat kaçıyor, tarım dışı istihdam cuma günü, işleminizi yetiştirelim...” “Ne demekse? Neyse, vardır bir hikmeti bu tarım dışının.” dedim kendi kendime. Firmamızı tercih ederseniz riskiniz olmaz, ev hanımlarına bile para kazandırıyoruz.” dediler, risk bildirim formunu da sözleşmenin arkasına gizleyince beni kolayca aldattılar.

Bana uygunluk testi de yapılmamıştır, mutabakat onayı da yapılmamıştır. Ben paramı... Hatta şeyi söyleyeyim, az önce konuşmalarda aklıma geldi; deneme hesabında ben kesinlikle 50 adet işlem yapmadım, orada da aceleye getirildim.

Devam edeyim, heyecandan unuttuğum için, kusura bakmayın, yazıya bakıyorum...

BAŞKAN – Olsun, bunların hepsi kayıtlara giriyor.

BİRGÖL İNAN – Bana uygunluk testi de yapılmamıştır, mutabakat onayı da.

GCM MENKUL KIYMETLER AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÇAĞRI SELİM VURAL – Pardon, Sayın Başkan, bizim de herhâlde bir cevap hakkımız daha sonra olacaktır değil mi?

BAŞKAN – Tabii tabii.

GCM MENKUL KIYMETLER AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÇAĞRI SELİM VURAL – Teşekkür ederim.

BİRGÖL İNAN – Ben paramı sıfırlayıp olayın iç yüzünü görüp bir daha tövbe ettikten dört yıl sonra GCM firması tarafından “Uygunluk testini onaylayın, mutabakat onayına tıklayın.” e-postaları geldi. İlk başta müşteri temsilcisi bana işlemleri açtırmaya başladı. Telefonda “Şuna basın, bir lotu işaretleyin, bunu kapatın.” diyordu. Bakın, deneme hesaptan bahsetmiyorum, gerçek hesabımı ben değil, müşteri temsilcim yönetiyordu. Hani SPK “Kendi kararıyla zarara uğradı.” diyor ya hayır, kararlar telefonla

geliyordu. Ne zaman hangi işlemi açacağımı, kaç lot açacağımı müşteri temsilcim belirliyordu çünkü ben bilemem ki yarın fiyatlar ne olacak, Amerika'nın tarım dışı istihdamı fiyatları nasıl etkileyecek, bu konuda hiçbir eğitimim yok. Dışınız ağırdığında dış hekimine gidersiniz ya, öyle bir şey.

Ha "eğitim" dedim de onu da sordum, eğitimlerin ücretli olduğu söylendi, hatta "Broker mı olacaksınız, buna gerek yok." denildi yani bana bu söylendi açıkça.

Müşteri temsilcisi bu şekilde bana işlem açtırarak ilk başta gerçekten para kazandırdı 7-8 bin lira gibi. Tabii, benim gibi amatörler bunun bir yem olduğunu anlayamıyor, kazanınca firmaya güveniyorsunuz, reklamların doğru olduğunu sanıyorsunuz. Tabii, bu kazancı hesabımdan çekeceğimi söyleyince birden işler değişti. Bana para kazandıran personel için "İzne ayrıldı." dediler, açık pozisyonum kalmıştı, kayıptaydı, aynı zamanda yeni bir müşteri temsilcisiyle çalışmaya başladım. Kısa bahar sona ermişti, yanlış yönlendiriliyor ve zarara uğratılıyordum. Örneğin, zararı büyüyen açık işlem için "Kapatalım, zarar büyüyor." dedim, müşteri temsilcisi itiraz etti. "Telefon kayıtları tutuluyor." diyorlar orada bire bir, aynen konuşma "Marjınız yeterli, işleminizi kapamayın." denildi. Ya, ben bilmediğim için marjı falan, söyleneni yapıp bekledim. Ertesi gün zarar iyice artmıştı, 3'üncü gün artık iflasın eşiğine gelmiştim. Firmayı tekrar aradım, bu defa da hesabıma takviye yapmam yani para yatırmam isteniyordu. Zaten e-postalar da geliyordu "Bakiye yatırın." diye. Para bulup da hesabıma yatırdım fakat zarar daha da artıyordu. Teşbihte hata olmaz, FOREX hesabım odun sobası gibiydi, ben para aktardıkça ateş harlıyor ve tüm param küle dönüyordu.

Lafın kisası, benimle kedinin fareyle oynadığı gibi oynadılar. Ben aracı firmanın uzmanlığına, lisansına güvenirken firma tüm paramı elimden almak için çalışıyormuş. Şuna inanmanızı istiyorum: Benim gibi amatörlerin bu karmaşık piyasada karar alması imkânsız. Daha swap nedir, lot ne kadar paraya karşılık gelir, "spread" nasıl hesap edilir ben bilmiyorum. Bu durumdaki birini aldatmak dünyanın en kolay işidir. Neden piyasaya girenlerin yüzde 98'i zarara uğradı sanıyorsunuz? Neyse, burada söylediği şekliyle yüzde 80 diyelim, yine fazla. Sonradan sosyal medyada diğer mağdurlardan öğrendim ki bu firmalar aracı da değilmiş. Müşteri kaybederse bunlar kazanırmış. Sayın Nurettin Canikli FOREX firmaları için "kasa" diyor. "Hep kasa kazanmış. Küçük yatırımcılar tamamen kaybetmiş." diyor. "Böyle piyasa olmaz, devlet buna müsaade etmez." diyor. Allah aşkına soruyorum: SPK bu zulme niye yıllarca müsaade etti, niye bizi bu firmaların insafına terk etti?

FOREX yoluyla elimden aldıkları para 17.464 lira, 72 dolardır. Bu paranın her kuruşunda emeğim var. Her kuruşunda, gecelerce, yirmi dört saatlerce tutulan hastane nöbetleri var. Her kuruşunu hak etmek için yıllarımı harcadım. Otuz yıl devlet hastanelerinde hemşire olarak fedakârca çalıştım. Yani ben risk iştahlısı, risk heveslisi veya kumarbaz değilim, onu anlatmaya çalışıyorum. Sayın Nurettin Canikli 28/02/2017 tarihli mülakatında "İnsanımız FOREX yoluyla göz göre soyulmuştur." dedi. Bu sözün ötesinde bir söz yok. Allah Sayın Canikli'den razı olsun. Tabii, soygun varsa soyan ve soyulan da vardır. Fakat bugüne kadar soyana ceza verildiğini görmedik, soygun parasının mağdurlara iade edildiğini de görmedik. İnşallah bu çalışmalar hakikatin tecellisine zemin hazırlayacak. Sayın Özcan Ulupınar Başkanlığında yürütülen bu Komisyondan ümidim var. Allah sizden de razı olsun Özcan Ulupınar. Bütün bu gelişmeler ümidimi canlı tutuyor.

Bu komisyonun kurulmasında emeği geçen ve benim gibi mağdurlardan olan Ümit Yolaçan, Avukat Levent Kamalı ve diğer mağdur arkadaşlardan da Allah razı olsun. Ben böyle denetimsiz, böylesine başıboş bırakılmış bir piyasa ortamını ülkeme yakıştıramıyorum. İnşallah Meclisimiz doğruyu görecek, mağduriyetimiz giderilecektir. Bu konuda inancım tamdır.

Saygılar sunar, iyi çalışmalar dilerim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ercan Karagöz Bey...

ERCAN KARAGÖZ – Başkanım, sayın katılımcılar, benim gibi mağdur arkadaşlarım; ben de hepinizi selamlarım. Ben de normal bir vatandaş gibi burada olmaktan büyük heyecan duyuyorum. Benim yatırım firmam da Işık Menkul Değerler AŞ.

Sihirli cümle şuydu: Türkiye Cumhuriyeti Sermaye Piyasası Kurumuna bağlı, kurum tarafından denetlenen, Türkiye Cumhuriyeti Sermaye Piyasası Kurumunun kanunlarıyla çalıştıklarını söyleyen, sürekli Türkiye Cumhuriyeti Sermaye Piyasası Kurumu ismini kullanarak güven zemini oluşturan, bu vesileyle de hesap açmamı sağlayan aracı kurum oldu. Kendileri bana yatırım danışmanı görevlendireceklerinin, bu yatırım danışmanının beni sürekli telefonla arayacağını, sürekli işlem yapacağını, bu işlemlerin kârla sonuçlanacağını, danışmanlarına güvenmemiz gerektiğinin telkini verdiler. Sürekli telefonla arayacaklarını söylemelerinin sebebi de şu: Benim bir masa başında olmadığımı, sürekli internet başında olamayacağımı, bulunduğum konumdan dolayı da dünyadaki ekonomik, sosyal, politik olaylardan bir analiz çıkarıp herhangi bir alım satım yapamayacağımı üzerine basa basa söylememe istinaden bana bir danışman görevlendirileceği söylendi. Bu danışman beni günün her saatinde, belki günde 3 defa, 4 defa arayıp işte euro/dolarda ya da dolar/euroda al sat diyerek, bizzat telefonda benden şey alarak... İşte o euro/dolarda 1 lot alalım.” diyordu, alın diyordum. Euro/dolarda 1 lot satın.” diyordu, satalım diyordum, yaptığım bu. Yani ben hiçbir şekilde kendilerini ne aradım ne de şu işlemi yapalım dedim, sürekli arandım. Neticede peyderpey bir ay içerisinde yatırdığım bu 22.750 dolar -parça para yatırıyordum güvenemediğim için, telkinli gitmeye çalışıyordum- 46 bin dolarlara çıktı. Ben az önce gösterilen platforma akşam eve gidince bakıyordum, sözde platform yani benim gibi bir insan anlamaz. Kazandığımı sanıyordum ben, platforma bakıp ben kazandığımı sanıyordum. Bir 2 bin dolar çekmek istedim başka bir sıkışıklığımı gidermek için, hemen ertesi gün arandım “Niye paranı çektin?” diye. Paraya ihtiyacım olduğunu, bütün paramı da kendilerine yatırdığımı söyledim. Bu vesileyle de bu cümlemlerle de kendimi ele vermiş oldum yani paranın arkasının kesildiğini anladılar, aynı haftada değişik değişik zıt “dot”lar açarak beni batırdılar. Bana güven veren Türkiye Cumhuriyeti Sermaye Piyasası Kuruluna yaptığım şikâyet iki senelik bir zaman diliminde sonuçlandı. Sermaye Piyasası Kurulunun bana verdiği yazılı beyanda belirtilen tarihler arasında Işık Menkul Değerler AŞ’yle aramda yatırım danışmanlığı sözleşmesinin olmadığını ve yine Sermaye Piyasası Kurulu tarafından Işık Menkul Değerler AŞ’ye böyle bir yetki verilmediğini söylediler, böyle bir usulsüzlük tespit edildiğini. Bunun neticesinde de Işık Menkul Değerler AŞ’ye 22.407 lira idari para cezası verildiğini söylediler. Ben yine kendimi güvene almak için 22.407 TL idari para cezasının Işık Menkul Değerler AŞ’den alınıp, tahsil edilip edilmediğine, bana bir belge verip veremeyeceklerine dair dilekçe yazdım; bana öyle bir belge vermediler. “Gerekirse biz adli yere veririz.” dediler. Ama benim şu durumda adli dava açacak harç param yok yani öyle bir bütçem yok. Bu olayları yaşarken ben özel sektörde memurdum masa başında, satın alma sorumlusuydum, şu an, affedersiniz, oto yıkamacılık yapıyorum ailemin desteğiyle, aile büyüklerimin, ağabeylerimin, amcalarımın desteğiyle oto yıkamacılık yapıyorum. 2 çocuğum var üniversitede, benden utanıyorlar, haklılar da. Ben onların geleceğini yatırdım oraya. Türkiye Cumhuriyeti Sermaye Piyasası Kuruluna, bu sihirli cümleyi kullanarak beni kandıran Işık Menkul Değerler AŞ’ye güvenerek ben çocuklarımın eğitim masraflarını verdim oraya. Sözde yapılan incelemede de, SPK’nin söylediğine göre, bir yetkililerinin olmadığı söyleniyor.

Ben de bu firmayla İnternet yoluyla yani bu cafcacı reklamlarla tanıştım. Sürekli telefon ediyorlardı. Bir gün beni bir otele, seminere çağırdılar. Hava şartlarından dolayı da bir saat geç katıldım. Hiçbir risk cümlesi falan duymadım açıkçası, hepsi göze kulağa hoş gelen şeylerdi. On-on beş dakikalık çay molasında 25-30 sayfalık sözleşme, Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi, bunun arasında da sıkıştırılmış Risk Bildirim Formu. Benim on-on beş dakikada bu 25-30 sayfayı okuyup

telaffuz edecek, anlayacak... Bilmiyorum, yapabilir miyim sizce? 25-30 sayfa. Ki onu bir kenara bırakın, bana birazcık sözlü olarak riskten bahsetseler, hadi bunu bana okutmadan imzalatırlar; o an ısrarlarım rağmen, bir suretini istediğim hâlde bana verseler ben bunu eve gidince okurdum efendim.

“Emirlerin yerine getirilmesi” başlığı adı altında 21’inci paragraf aynen şu şekilde yazıyor: “Aracı kurum müşteri emirleri için doğrudan karşı taraf konumundadır ve verilen emirler bizzat aracı kurum tarafından gerçekleştirilecektir. Müşteri aracı kurum ile arasında çıkar çatışması olabileceğini, gerçekleştirilen kaldıraçlı alım-satım işlemleri sonucunda kendisi kazandığında aracı kurumun kaybedeceğini veya kendisi kaybettiğinde aracı kurumun kazanacağını bildiğini, oluşabilecek zararlardan dolayı aracı kurumdan herhangi bir tazminat talebinde bulunulmayacağını peşinen beyan, kabul ve taahhüt eder.” Affedersiniz, eşek değilim ben. Bu cümleyi kullansaydım, bütün sayfayı, bu paragrafı okusaydım hiçbir şekilde girmezdim. Bana bunu sözlü olarak söyleselerdi yine girmezdim. Bu cümleyi okuyan bir adam, bu cümleyi söyleyen, buraya yazan bir kurum niye bana danışmanlık yapsın da beni kazandırsın, bana danışmanlık yapsın? Soruyorum size, mümkün mü bu?

SPK’dan iki yıllık incelemenin sonucunda bana gelen cevaba istinaden, Işık Menkul Değerler AŞ’ye ihtarname çektim “paramın ödenmesi” diye. Firmanın avukatı benim yazdıklarımı okumamış bile.

NADİRE ENTÜRK – Az önce beyefendi “Zararları ödüyoruz.” dedi, kaçırmayın orayı.

ERCAN KARAGÖZ – Bakın, ihtarnameyi çektim ben. Ne zaman çekmişim? 27 Şubat 2017. Büyükçekmece 7. Noterliği aracılığıyla 06672 numarayla ihtarnameyi çektim. Avukatın bana söylediği... Az önce bahsettiğim, SPK’nin incelemesinden hiçbir şekilde bahsedilmiyor. Güya hani, Türkiye Cumhuriyeti sermaye piyasası kanunlarını baz alarak faaliyette bulunan Işık Menkul Değerler AŞ’nin ihtarnameye verdiği cevapta hiç o şeyden bahsetmiyor. Bana okutmadan imzalatıldığı, on-on beş dakikalık bir süre içerisinde alenen hızlı bir şekilde, okutmadan imzalatıldığı sözleşmeye dayanarak bana olumsuz cevap verdi. Yani on-on beş dakikada ben bu 25-30 sayfalık sözleşmeyi okuyacağım imzalayacağım... Ki dediğim gibi, tekrarlıyorum: O gün hadi bunu bana imzalatınız, bir suretini orada bana verseydiniz, ben bunu okusaydım bu hâle yine düşmezdim, düşmezdim bu hâle. Ki bu nasıl tespit edilebilir? Telefon kayıtlarımdan edilebilir, ben defalarca telefonla aradıktan sonra bu bana e-mail yoluyla geldi, kayıtlarda o e-maillerim falan yazılıdır, telefon numaralarım yazılıdır. SPK’ye verdiğim şikâyet dilekçelerinde, araştırma komisyonuna verdiğim şikâyet dilekçeleri ekinde bunlar vardır yani.

Sermaye Piyasası Kurulu adli dava açmam gerektiğini söylüyor. Ben çok şanslıyım diğer arkadaşlarımdan, belki çoğundan, bana sahip çıkan ağabeylerim var, eşim dostum var. Bugüne kadar beni bankaya götürüp de geçimimi sağlayabilmem için hiç kredi çektilermediler. Yani benim şu an Işık Menkul Değerler adına mahkemeye başvurabilmem için evimi mi satmam lazım? Şu an eşim de boşta, eşim de işsiz çünkü firması başka bir ile taşındı. İkimiz de muhasebe mezunuyuz, muhasebeciyiz aslında. Şu an bir muhasebecinin ortalama maaşı 3 bin liradan başlıyor. Yeni mezunlar 1.500 liraya çalışıyor çaresizlikten, deneyimsizlikten. Benim 3 bin liraya, 4 bin liraya çalışabileceğim, eşimin 3 bin liraya, 4 bin liraya çalışabileceği şeyi 1.500 liraya yapan insan var maalesef. Ben 1.500 lirayla –hadi kendimi bir kenara bırak- eşimin kazanacağı 1.500 lirayla –şu an yeni işe girmiş olsa, girebilse teklif edilen rakam 1.500-1.800 lira- bu iki çocuk nasıl okur?

BAŞKAN – Ercan Bey, toparlayalım lütfen.

ERCAN KARAGÖZ – Yani diyecek cümle bulamıyorum.

BAŞKAN – Şöyle yapalım: Somut önerilerimizi, şikâyetlerimizi söyleyelim.

ERCAN KARAGÖZ – Adli yardım almak isteyenlere kayıtsız şartsız adli yardım verilmesi lazım.

BAŞKAN – Mesela, bu çok önemli bir şey, bunları hep not ediyoruz, bunlar kayıtlara geçiyor.

ERCAN KARAGÖZ – Yani benim adli yardım almam için benim adıma bir icra takibi olması gerekmiyor, kenardaki birikimimi satmam gerekmiyor. Yani mal varlığı olarak birikimimi, gayrimenkul olarak birikimimi ben onlara sattıktan sonra zaten bir çukurun içerisindeyim, o çukuru büyütmekten başka bir şey değil bu.

Ben sizlerin takdirine sunuyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

İbrahim Kaçmaz Bey, buyurun.

İBRAHİM KAÇMAZ – FOREX mağduruyum, Van’ın Gevaş ilçesinden geliyorum. On sekiz yıllık esnaftım, FOREX mağduruyum. Aslında, söyleyecek o kadar çok şeyim var ki beş dakikaya sığdıramıyorum. Sunum olarak iki sayfalık bir dilekçe yazdım, onu sunmak istiyorum Komisyona.

Teşekkür ediyorum ve mağdur arkadaşlarım için de –aynı durumdayız- mağduriyetlerin giderilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, sağ olun.

İsmet Entürk...

Buyurun İsmet Bey.

İSMET ENTÜRK – Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dilekçe Komisyonunun sayın üyeleri; bugünkü toplantıya çağırdığınız, davet ettiğiniz için sizlere teşekkür ediyorum.

200 bine ulaşan FOREX mağdurları arasında sesini çıkarabilen az sayıdaki mağdurun feryatlarına kulak verip bu süreci başlattığınız ve devam ettirdiğiniz için sizlere tekraren en kalbî teşekkürlerimi sunuyorum.

Ümit ederim ki Komisyonun son toplantısından bugüne kadar geçen on beş aylık kaybedilmiş zaman telafi edilebilir. İnşallah, bu gecikme şerre değil hayra vesile olur. Komisyon çalışmalarını on beş ay geciktiren SPK raporu nihayet geldi. Raporun ilk seksen sayfasını dikkatlice okudum. Aklıma bir zen bilgesinin şu sözü geldi: “Ben mi gördüm kelebek olduğumu düşümde yoksa beni düşleyen kelebek miydi?” Kıssadan hisse, SPK’nın FOREX raporu insan gözüyle değil, olsa olsa bir kelebeğin gözüyle yazılmış hayali bir senaryo. Bana kalsa hemen çöp tenekesine atardım. O kadar yanılsı ve yanıltıcı tespitlerle örülmüş ki okurken SPK adına utanç duydum. SPK raporunda kaybedenlerin oranı yüzde 60’lara çekilmiş, olacak şey değil. Yani biz mağdurları geçtim, Sayın Nurettin Canikli Beyefendi de mi yalan söylüyor? Diyor ki Sayın Canikli 28 Şubat 2017 tarihli mülakatında: “Genel olarak kaybedenlerin oranı yüzde 88, küçük yatırımcılarda bu oran yüzde 98’e çıkıyor.” Hadi, Nurettin Canikli Bey’i ezip geçtiniz, peki, ya yılbaşında ayrılan SPK eski Başkanı Vahdettin Ertaş ne diyor? “2015 yılında kaybedenlerin oranı yüzde 87-88.” Sayın Komisyon Başkanımız Özcan Ulupınar da bir önceki toplantımızda, açılış toplantısında bunu dile getirmişti. Kusura bakmayın, rakamlarla oynayarak mülkiyet hakkımın üzerinde tecavüzü mazur gösteremezsiniz.

SPK raporunda “İşlemlere başlamadan önce müşterilere uygunluk testi yaptırıyoruz.” deniliyor. Vallahi doğru değil. Uygunluk denetimini 2016’dan sonra, yüksek kaldıraçlı piyasayı kapatmadan önce getirdiler, Türkiye’de kimse uygunluk testinden geçmedi. Rapor tam bir senaryo.

“Risk bildirim formu” deniliyor. “Müşterilere sözleşme imzalatılmadan önce risk bildirim formu imzalatılmış, riskler açıklanmış.” filan yazıyor. Vallahi de yalan, billahi de yalan. Bakın, Takasbank verilerine göre FOREX hesap sayısı 220 binlerde. Bildiğim için iddialı konuşuyorum, risk bildirim formunu sözleşmeden birkaç gün önce imzalayan yüz tane FOREX mağdurunu bulamazsınız, bu formlar sümen altı edildi. Ancak arkadaşımızın gösterdiği gibi, otuz-kırk sayfa karınca yazısıyla

yazılmış çerçeve sözleşmelerin arasına gizlenip sözleşme sayfası diye imzalatıldılar hepimize. Bu yapılan, kitlesel bir piyasa dolandırıcılığı değil de nedir? Fakat SPK raporuna bakarsanız işleyişte hiçbir kusur yaşanmamış gözüküyor. O hâlde, küçük yatırımcıların tamamı nasıl bu kadar zarara sürüklendi?

SPK raporunda diyor ki: Piyasa risklerini anladığımıza dair bizden yazılı bir beyan alınmış. Hayır, benden öyle bir beyan alınmadı çünkü ben bu piyasaya girdiğimde daha bu beyan düzenlemesi yoktu. 14 Ocak 2016 tarihinde yapılan düzenlemeyi, SPK sanki 2011 yılında yapılmış gibi raporunda gösteriyor yani olayı beş yıl sonradan takip ediyor.

SPK raporunda deniliyor ki: “Deneme hesap çalışmasını zorunlu kıldık. Müşteri, deneme hesabında altı iş günü işlem açmadan ona gerçek hesap açtırmadık.” Bu düzenleme tam bir fiyasko, bizzat Uluslararası Menkul Kıymetler Borsası (IOSCO) raporunda deneme hesap çalışması yanıltıcı bir pazarlama taktiği olarak anılıyor.

Aynı şekilde, Alman Sermaye Piyasası Otoritesi BaFin diyor ki: “Demo ticaret deneyimi gerçek deneyimin yerini alamaz. Bu yöntem, aracı kurumlar tarafından manipülatif amaçlarda kullanılmaktadır.” Sonuç olarak: SPK, açıkça yatırımcıların hak ve menfaatlerine aykırı bir düzenleme yapmıştır. Zorunlu deneme hesap düzenlemesi SPK’nin aracı kurumlara verdiği bir hediyedir. Zaten demo zorunluluğu geldikten sonra Türkiye’de FOREX müşteri sayısı en az ikiye katlandı çünkü demo üzerinden yarım yamalak deneyimlerle tüketiciler kolaylıkla FOREX’e sokulmaya başlandı.

Yine SPK raporunda deniyor ki: “Aracı kurumlara promosyon kampanyasını yasakladık.” Ne zaman yasakladık? Bu promosyonu 14 Ocak 2016 tarihli düzenlemeyle yasaklamıyor ya ne zaman? 15 Temmuz 2016 tarihine kadar bekliyor yani tabiri caizse tecavüzün tamamlanmasını bekliyor.

Dikkatinizi çekerim, ilk FOREX düzenlemesi 27 Ağustos 2011 tarihli, aldatıcı promosyonların yasaklanma tarihi 15 Temmuz 2016. SPK, sabırla tam beş yıl beklemiş. Şimdi, Sayın Canikli “İnsanımız FOREX yoluyla göz göre göre soyulmuştur.” derken neyi kastettiğini anlıyor olmalısınız.

Yapılan yeni düzenlemeler için açıkçası şu an beni çok da ilgilendirmiyor. Beni ve buradaki diğer mağdurları ve sesini duyuramayan binlerce mağduru ilgilendiren, mağduriyetlerin nasıl giderileceğidir.

SPK, Meclise sunduğu raporda kendini muhafazakâr göstermeye çalışmış, pek çok dünya ülkesinden daha sıkı FOREX kuralları getirdiğini savunuyor, tamamen yanlış. Bakın, tüm mağdur arkadaşlar, altın emtiasında kaldıraçlı alım satım yaptılar, ben de yaptım. ABD’de bunu yapamazsınız çünkü daha 2011 yılında altın gibi emtiaların kaldıraçlı alım satımı Amerika Birleşik Devletleri’nde yasaklanmış.

Yine Amerika Birleşik Devletleri’nde “majör” “minör” diye bir ayırım var -SPK’nin raporunda okudum- majör paritelerde 51, minör paritelerde 20’dir. Bizde 2016 yılına kadar getirdikleri nedir? 1’e 100. Bu, Amerika Birleşik Devletleri’nde altın paritesi FOREX’te yasaklanırken aynı yıl Türkiye’de serbest bırakıldı, bu tarihler tesadüfi değil.

Dünyanın bir ucunda kapı kapanırken diğer ucunda açılıyor. Buna finansal hokkabazlık derler, maalesef bürokratik bir oligarşi FOREX yoluyla milletimiz ve ülkemiz üzerinde bir projeyi hayata geçirdi. Gözümüzü açmak zorundayız. Milletin evi olan bu çatı hakikati görmek için en hayırlı yer, Rabb’im hayırlara çıkarsın, Rabb’im faiz lobisinin entrikalarından milletimizi ve Reis’imizi korusun.

Son olarak, SPK raporunda der ki: “Düzenleme öncesi yurt dışı acentelerde FOREX’e almış bir kitlenin şikâyetleri dikkate alınarak Türkiye’de FOREX düzenlemesi yapılmış.” Ben SPK aleyhine bir tazminat davası açtım. SPK, mahkemeye şu açıklamayı gönderiyor: “FOREX düzenlemelerinin çıkışındaki ekonomi politikası, FOREX işlemlerini yapma alışkanlığı olan ve heyecan duygusunu giderme ihtiyacı içindeki yatırımcıların bu işlemleri ülkemizde yapmalarının sağlanması şeklinde tezahür etmiştir.” Düşünebiliyor musunuz, FOREX düzenlemeleri, heyecan duygusunu giderme ihtiyacındaki bir avuç marjinal için yapılmış; bu, SPK’nin kendi itirafıdır. Yukarıdaki şeyin mahkemesi,

dosya numarası bende mevcut. Gerçek şu ki: Ülkemizin tasarrufları bir avuç marjinal vaat için, çıkar için edilmiştir. Bir kumar mantığı Türkiye’de SPK eliyle meşrulaştırılmıştır. Düzenleme sonrası on beş ay içinde 33 firmaya kumarhane kasası gibi çalışma hakkı tanınmıştır. Hani sadece FOREX’e almış sayısını bin kişinin altındaki o marjinal bir grup için yapılmış bir düzenlemeydi? Bir tane aracı kurum bin kişi için fazla fazla yeterdi ama SPK’nin nihai amacı başından beri FOREX’i Türkiye’de tabana yaymaktır ve bunda da başarılı oldular.

Sayın Canikli gibi bir adam çıkmasaydı, Reis’imizin dik duruşu olmasaydı bugün mağdur sayısı en az 1 milyondur.

Aracı kurum temsilcilerini dinlerken kendimi bir masal dünyasında hissettim. Her sabah, sabah altıda kalkıyorum, işe gidiyorum, akşam da en erken yedi, yedi buçuk gibi geliyorum. Dün sabah altıdan beri de ayaktayım ve bu gece otobüste uyuduğum uyku bir buçuk, iki saati bulmaz. Keşke şuraya bir yatak serseydiniz de masallarınızı dinlerken uykumu alsaydım!

Arkadaşlarımız diyorlar ki: “Bu 2016’da yapılan düzenlemeyle yatırımcılar yurt dışına kaçmışlar.” Bunun tercümesi şudur arkadaşlar, bir sayın beyefendi izah etti; üç ay içerisinde, üç aydaki kayıtlı işlem yapan sayısı yaklaşık 70 bin civarında, şu anda bu şeyle 7 bine düşmüş. Diyorlar ki: Bunu tekrar eski hâle getirelim, mağdur olanların sayısını eski hâle getirelim, 70 bin, 80 bin, 100 binli rakamlara çıkaralım üç ayda yapılanların sayısını. Paranın yurt dışına kaçırıldığını söylüyorlar. Peki, arkadaşlar bu para nereye kaçıyor şu an, nereye gidiyor, Türkiye’de mi kalıyor? Biraz önce konuştunuz, söylediniz. Siz bu verileri, hizmeti nereden alıyorsunuz? Yabancı şeylerden, onların sağladığı şeyden alıyorsunuz -SPK’nin sunumunda da vardı- yani nasıl olursa olsun ister yurt dışına kaçsın ister kaçmasın, nasıl olsa -müşteri bazında söylüyorum- bizim paramız zaten yurt dışına kaçıyor, Türkiye’de kalmıyor.

BAŞKAN – İsmet Bey, toparlayalım lütfen.

İSMET ENTÜRK – Son cümlelerim Sayın Başkanım.

Aracı kurumda çalışan arkadaşların sayısının azaldığını söylüyorlar, yaklaşık 3 bin kişi civarında işten çıkarmaların olduğunu söylüyorlar. Allah bir kapıyı kapatırsa diğer kapıyı açar ama ben ve benim gibi mağdurların kaybettikleri nereye gidecek? Açılacak bir kapı yok ki.

Sayın Başkanım, inançlı bir insanım, emin olun o inanç sayesinde ayakta duruyoruz. Ben yirmi yedi sene devlet memurluğu yaptım ve bu devlet memurluğum esnasında etrafımda dürüstlük timsali bir insan olarak tanındım. Devlet memurluğu yaptığım yerlerde benden memnun olmayan 100 kişiden 10 kişiyi zor bulurdunuz. Ben pratisyen hekimim, emekli oldum. Şimdi, en başta yakınlarımın, karımın, oğlumun, en yakınlarımın gözünde sahtekâr, üçkâğıtçı, dolandırıcı, düzenbaz durumuna düştüm borçlarımdan dolayı. Karımın ve oğlumun gözlerine bakamıyorum, ben yanımdaki hanımefendinin gözlerinin rengini unuttum. Hakikatin er ya da geç tecelli edeceğine inanıyorum. Allah’ın izniyle Komisyon çalışması en doğru sonuca ulaşacaktır. Rabb’im sizi yolundan ayırmasın.

Gereğini ve mağduriyetimizin giderilmesini sayın Komisyondan ve dolayısıyla da Türkiye Büyük Millet Meclisinden saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İSMET ENTÜRK – Ben teşekkür ederim.

Levent Kamalı, gelmedi.

Mahmut Güneş, buyurun.

MAHMUT GÜNEŞ – Başkanım, öncelikle başınız sağ olsun.

Bize bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederiz.

Benim söyleyeceğim çoğu konuları, mağdur arkadaşlarım biraz önce çoğu bölümünü açıkladı. Zaten, mağduriyet aynı çerçeve, aynı kalıp. Biraz önce birkaç soru dikkatimi çekti, onlara cevap vereceğim.

Bize biraz önce IşıkFX temsilcisi arkadaşımız “yatırımcı” dedi. Biz yatırımcı değiliz, şu anda gözlerimiz yaşlı, içimiz kan ağlayan, ailesi dağılmış, bütün gelirleri ellerinden alınmış mağdurlarız. Bizleri sizler var ettiniz. Eserlerinize gurur duyun, karşınızdayız.

Nasıl oldu? Biz kendi inisiyatifimizle hiçbir sözleşme imzalamadık. Telefonumu nereden buldularsa bulmuşlar, her gün arıyorlar, her gün vaatler, toz pembe vaatler. Devletin çok güzel bir kurumunun, SPK’nın adını kullanarak, onların ismini kullanarak bana vaatlerde bulunarak sanki kendileri ayrı bir teminat vermiş gibi teminat vadederek beni bu mağduriyetin içerisine çektiler. Mailden gönderdikleri sözleşmeyi imza attılar ve apar topar kargoya verip göndermemi söylediler. Okumadım. Ama arkadaşların da bahsettiği gibi, en ufak bir riskten bahsedilseydi hatta SPK’nın ismi kullanılmıyaydı ben IşıkFX gibi bir kurumu ne tanırdım ne bilirdim ne de asla bu yere paramı yatırırdım çünkü -SPK’ya gönderdiğim şirket dilekçesinde de belli- 100 euro yatırdım, denedim, geri istedim IBAN numarasıyla sorgulama yaptım “Gerçekten bu firma SPK’ya üye mi, değil mi?” Üye olduğunu öğrendim. Hep zannettim ki “Firma dolandırıcı mı?” ama bilemedim ki oynadıkları tuzakla beni kandırıcaklar.

Ben emekli bir askerim. Türk Silahlı Kuvvetlerinde terörle mücadelede onurumla, namusunla en zor yerlerde görev yaparak ekmeğini kazandım yirmi beş yıl. Çoluğuma çocuğuma helal etmek götürdüm, hiçbir şans oyunu oynamadım, hiçbir bilet almadım, faize bile paramı yatırmadım, yirmi beş yıllık emeğimi faize yatırtmayacağım dedim. Param boşta. Aradılar “Paranız boşta dururu mu Mahmut Bey? Gelin, size, dolarınıza dolar kazandıralım, euronuza euro kazandıralım. Biz şöyle yapalım, böyle yapalım...” Uzatmak istemiyorum arkadaşlara da söz hakkı vermek için.

Siz şu anda paraların yurt dışına kaçacağı söylüyorsunuz. Bizim paralarımız zaten yurt içindeydi, biz, yurt dışına asla paralarımızı kaçırmayacaktık. Ama siz ne yaptınız? Gözü yaşlı insanların üzerinden paralarınıza para, servetinize servet kattınız. Bu paraları ne yaptınız? Zaten siz yurt dışına kaçırdınız.

Devletimizin güzide kurumları bile bu oyunun, bu tuzağın farkına varmamışken hatta yeni yeni varırken biz nereden bilelim böyle bir tuzak kurulup da içine çekileceğimizi ve elimizden yirmi beş yıllık emeğimizin alınacağını?

Vaatlerinizi verdiniz, IşıkFX, 83 bin euroyu on gün içinde elimden aldığz, tek on gün. Yüksek lotlarla işlem yaptırdınız, dediniz ki: “Cesur oynayın, teminatınız yüksek, korkmayın.” Çıkmaza soktunuz. Sonra ne dediniz? “Mahmut Bey, teminatınız yetersiz hâle geldi, tekrar para yatırın.” Nerede? Bütün kazancımı aldınız. “Ne kadar çok para yatırırsanız o kadar şanslısınız.” Altın, gümüş, bronz, çeşitli seçenekler sundunuz. Cep telefonları ve tatiller önümüze serdiniz.

Sözü fazla uzatmak istemiyorum, arkadaşlarıma söz hakkı kalsın. Sizleri de aynı hikâyelerle tekrar tekrar meşgul etmemek için. Ben yüce Meclisimizden ve Başkanımızdan -Allah razı olsun, böyle bir imkânı bize sağladı, gözü yaşlı insanların yarasına merhem olmaya çalışıyor- yüce Türk milletinden bu mağdur insanların mağduriyetinin giderilmesini istiyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Mehmet Serdal Yüksel, buyurun.

MEHMET SERDAL YÜKSEL - Saygılarımı sunuyorum.

Başınız sağ olsun, geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum; heyetinize de saygılarımı sunuyorum.

Ben fazla konuşmayacağım, sadece Sayın Bakanımız Nurettin Canikli’nin Bloomberg HT kanalında Ali Çağatay Bey’e vermiş olduğu röportajı sizlere izlettirmek istiyorum. Sayın Bakanımız Canikli’nin konuşması.

(Video gösterimi yapıldı)

MEHMET SERDAL YÜKSEL - Sayın Bakanımız Nurettin Canikli'nin açıklamaları bunlar, daha fazla var aslında da ben sadece bir bölümünü burada size izlettim. Sayın Bakanımız Nurettin Canikli Bloomberg HT kanalında FOREX'le ilgili 3 defa programa katıldı, Ali Çağatay Bey'in konuğu oldu. Ben, Sermaye Piyasası Kurulu temsilcilerine bu videoları izlemelerini tavsiye ediyorum, ondan sonra rapor hazırlamalarını tavsiye ediyorum. Sayın Bakanımızı burada yalancı konumuna düşürüyorsunuz. Öyle güzel allamış pullamışlar ki raporu, 300 sayfalık bir rapor, çok güzel hazırlanmış. Keller, sağırılar birbirini ağırılar! Çok güzel.

Sayın Başkanım, aracı kurumların da buraya gelmesinin maksadı kaldıraç oranının yükseltilmesi yoksa mağdurlar falan bunların umurunda değil çünkü önlerinde ağabeyleri var, SPK var. Ağabeyleri önlerinde, sıkıntı yok. Yani bunların buraya gelmesinin sebebi, kaldıraç oranının yükseltilmesi. Ekonomiden sorumlu Bakanımız Sayın Mehmet Şimşek, belki de Mehmet Şimşek Bey'den randevu falan istediler yani bunlar buradan oraya gideceklerdir yüzde yüz, eminim ben. Yani bunların derdi burada bu Komisyon değil zaten. Bu arkadaşlar buraya şey için gelmişlerdir yani kaldıraç oranları...

Meksa Yatırım'dan Mert Bey, Japonya'da kaldıraç oranı kaç?

MEKSA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MERT YILMAZ – Bildiğim kadarıyla 1'e 20'den az değil.

MEHMET SERDAL YÜKSEL – Kaç, yüzde kaç? “Yüzde 100” dediniz biraz önce, kayıtlarda. Yüzde 25 yanılmayın, burada Komisyonu yanılmayın.

MEKSA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MERT YILMAZ – Tamam, ben yanılmıyorum. 1'e 100 ile 20 arasında.

MEHMET SERDAL YÜKSEL – Bugün Avrupa'da FOREX'i yasaklayan ülkeler var.

MEKSA YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MERT YILMAZ – Evet, bir tek Belçika, onun dışında başka yok.

MEHMET SERDAL YÜKSEL – Yanılmayın. Önünüzde SPK ağabeyiniz var, ağabeyinizin arkasındasınız, çok güzel. Keller, sağırılar birbirini ağırılar!

Saygılarımı sunuyorum Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum.

Menekşe Aköz... Yok.

Nadir Ertürk, buyurun.

NADİR ERTÜRK - Teşekkür ederim.

Ben 9/1/2017 tarihindeki toplantıda her şeyi anlattım zaten, yaşadıklarımızı. Şu ana kadar eşim de kaybettiğim miktarı belirtmedi, orada yazıyor tutanaklarda.

Benim tek şeyim, arkadaşların zamanını almamak için, zaten ben dilekçemi yazdım, size sunacağım, kaybetmiş olduğum aşağı yukarı 400 bin dolar veya 450 bin dolar, bu paranın geri ödenmesini talep ediyoruz; artı, ödendiği zaman ben bu parayla ev, araba, arsa, yat, kat almayacağım, banka borçlarını ödeyeceğim, elden borçlarımı ödeyeceğim, çocuğumu okutacağım, karnımı doyuracağım.

Teşekkür ediyorum, bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Değerli arkadaşlar, on dakika bir ara verelim.

Kapanma Saati: 17.01

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.15

BAŞKAN: Özcan ULUPINAR (Zonguldak)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantıyı başlatıyorum.

Yasemin Sanğu, buyurun.

Ondan sonra Ümit Bey, ondan sonra diğer Yasemin Hanım'ı dinleyeceğiz.

YASEMİN SANĞU – Sayın Başkan, katılımcılar; ben matematik öğretmeniyim. Müsaadenizle, FOREX’le yaşadıklarımı çok kısa özetlemek, tutanağa geçirmek istiyorum.

Bir gün bilgisayar başındayken sürekli FOREX’le ilgili reklamlar gelmekteydi, sayfama düşmekteydi. Merak ettim, nedir, nasıl bir şeydir diye. Aradım, keşke aramasaymışım. Ondan sonra sürekli beni aradılar, sürekli döviz bürosu gibi çalıştıklarını söylediler, hiçbir kaybım olmayacağını, kazanacağımı ve bunların hep yanımda olacağını, bana yardım edeceklerini söylediler. Yine de ikna olmamıştım ama aramalar sürekli devam etti. En sonunda dediler ki: “Bizim kampanya hediyemiz var. Altın hediye edeceğiz eğer ki katılırsanız.” 2016 Mayıs ayında oluyor bunlar. Herhangi bir kaybım olmayacak, döviz bürosu gibi çalışıyorlar; peki, gireyim dedim. Yani param orada değerlenir en azından; gece gündüz işlem yapabilecektim, herhangi bir saati beklemeyecektim. Girdim ve beni ikna etmelerinin en büyük sebebi altın hediyelerinin olması ve ayrıca kaybımın olmayacağıydı. Bir de SPK’nın bizim yanımda olduğunu, devlet güvencesi altında olduklarını söylediler. Sonra hemen hesabımı açtılar ve hesabı bilgisayarda kurmayı bilmiyordum, uzaktan erişim yoluyla girilerek benim adına FOREX hesabı açıldı; DestekFX. Deneme hesabı yapılması gerekiyormuş, demo hesabı... “Gerek yok, hemen gerçek hesabınızı açalım.” Açtık. Sonra SPK’nın istediği uygunluk testleri, risk bildirim formları varmış, bunlar bana hiç gelmedi, ulaşmadı; benim yerime halletmişler. Kendi imzaladığım beyanlarla oradaki imzalar aynı değil ki, acaba SPK yetkilileri buna baktı mı, gerçekten merak ediyorum. Sonra, ilk hesap açıldığı zaman hâlâ ben tereddüttüyüm, alsam mı, almasam mı? Çünkü gerçekten yılların emeği o bizim paramız. Tereddütte kaldığımı görünce müşteri temsilcisi -hatta ismini de vermek istiyorum, Ercan Çivi- ilk işlemi benim yerime kendisi yaptı. Yani uzaktan erişim; bilgisayarıma girerek ilk işlemi benim adıma kendisi yapmıştır ve bu işlemden uzunca bir süre zarar ettim ve bu zarar üstüne katlayarak gitti çünkü yönlendirmeler yapıldı, ben kâra geçmek istiyorum ama yönlendirmeler yüzünden zararlarım katbekat devam etti. Daha sonra DestekFX’ten bu şahıs ayrıldı ve özel iletişikle, özelden bana yazmaya başladı, mesaj yazdı. İşte, mesajlarında DestekFX’i suçlar nitelikteydi, mesela mesajların bazıları: “İyi niyet kötü niyetliler tarafından kullanılabiliriyormuş. Bu konuştuklarımızı eski firmam bilmesin, aramızda kalsın Yasemin Hanım; yakarlar beni.” gibi mesajlar var ve bunlar somut, hâlâ telefonumda mevcuttur. Ayrıca özelden de konuştu. Söylediklerinde, işte, teminatlar -DestekFX için söylüyorum bunu- yurt dışına gitmesi gerekiyormuş ama o firma, o FOREX firması göndermiyormuş. Kârı ve zararı kendileri alıyormuş kâr da yapsalar zarar da ama öyle yönlendirmeler yaptılar ki zarar yaptık, bütün para da onlara kaldı. Bir an baktım ki yani sıfırlamışım. Ve SPK’ye şikâyet edeceğimi söylediğim zaman dediler ki: “Durun, etmeyin; aramızda anlaşalım.” şöyle, böyle... Ondan sonra, “Nasıl?” dedim. “Bir miktar parayı size iade edelim ama şikâyetinizden tamamen vazgeçmelisiniz.” dediler. O kadar zordaydım ki... Bir anda, düşünsenize, o kadar para gitti, sıfırlandı yani hiçbir şey anlamadan. İyi, peki dedim, gece saat onda evime kadar gelip o dilekçeyi bana imzalatırdılar ama imzalatırdıktan sonra birden sıfırlanan hesabıma bir baktım, onların dediği para var, yatırılmış. Nasıl oynanmış hesaplarla, cidden anlamakta zorlanıyorum ve ta ki SPK’dan şikâyet dilekçemi çekene kadar hesabıma geçmedi; ne zaman çektim o zaman geçti. Bu aynı kişi, Ercan Çivi adlı şahıs –tabii benim orada işlemlerin devam

ederken- başka bir firmaya, VENBEY'e geçti. VENBEY'e beni sürüklemeye çalıştı, "Gelin, burada devam edelim. Burada daha iyi." falan ama aynı işlemlerle ben orada da karşılaştım, aynı olayları orada da yaşadım ve orada da kalan paramın tamamını kaybettim.

Tabii, gerçekte Destek FOREX olsun, VENBEY FOREX olsun, tüm lisanslı firmalar kumarhane kasası bence. Çünkü gerçekten –yönlendirmeler- onlar ne dese yaptık, bilmiyorduk ki ne olacağını. Aralarında hiçbir fark yok, hâlâ VENBEY'de sürünen bir hesabım var –ellemiyorum bile, bakmıyorum bile- ve patlamak üzere, birkaç güne de patlar yani; hiç ellemiyorum şu anda.

Bu arada yapılan konuşmadan eski firmanın haberdar olmaması bana sıkı sıkı tembihleniyordu o kişi tarafından. Hani, SPK diyor ya, bir aracı kurumdan bir başkasına kendi istek ve irademizle geçiş yapmışız; hayır, biz kendi irademizle böyle bir karar vermedik, bu FOREX araçları kendi aralarında müşteri kavgasına tutuştu, biz de bu soyguncu kavgasının altında ezildik. Durum budur.

Bence bütün bu piyasa düzensizliğinden SPK sorumlu çünkü FOREX'i meşrulaştırdılar. Bugün öğrendik ki FOREX yurt dışında tüketiciler için "zehirli yatırım ürünü" adıyla anılıyormuş, erken tarihlerde bu işlemlere yasaklamalar gelmiş. Bizde bunun tam tersi oldu, SPK bir anda 48 firmayı FOREX'i pazarlamak ve satmak üzere yetkilendirdi; FOREX işlemleri marjinal olmaktan çıktı ve tabana yayıldı. Tabii, lisanslanan bu firmalar ticari gelir elde etmek için müşteri avcılığı yarışına başladılar. Reklamlar aldatıcıydı, reklamlar saldırgandı. Risk bildirim formları müşterilerden gizlendi, "sözleşme yaprağı" diye yutturuldu, piyasa riskleri açıklanacağı yerde bize sürekli kazanç garantisi verildi. Bunun için sahte kazanç istatistikleri hazırlandı. Aslında, Sayın Nurettin Canikli 28 Şubat 2017 tarihli konuşmasında –az önce dinlemiştik zaten- özetle "FOREX piyasasında insanımız göz göre göre soyulmuştur." dedi ve doğrudur, soyulduk yani resmen soyulduk.

Ben mağduriyetimin giderilmesini istiyorum, gerekli işlemlerin de yapılmasını talep ediyorum. Söyleyeceklerim bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Yasemin Hanım.

Ümit Bey, Ümit Yolaçar...

ÜMİT YOLAÇAR – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, kıymetli FOREX mağduru arkadaşlarım ve diğer yetkililer; ben gelmeden önce –Akif Bey'in bilgisi var, konuştum- bu süre sınırından biraz endişem vardı, ondan dolayı özet bir konuşma hazırlamaya çalıştım, süreyi verimli kullanmak adına. Burada konuşularlardan da bazı notlar aldım. Konuşmamı şimdi özet olarak yapacağım ama arkadaşları dinledim, zaten aracı kuruluşlar, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği ve SPK'nin ağızı aynı, üçü aynı safta, aynı savunmayı yapıyorlar.

Ben hazırlığımı Akif Bey'in bize çıkardığı davetiye ekindeki CD'ye göre yaptım çünkü Akif Bey "O CD'yi okuyup ya da CD'dekileri inceleyip ona göre hazırlığınızı yapın, süreyi verimli kullanın." dedi, ona göre hazırlığımı yaptım. Aslında, konuşulacak, söylenecek şey çok fazla, onun için de bize özel bir gün ayrılması lazım. Daha derdini anlatamayan bir sürü FOREX mağduru arkadaşım var hatta bazıları da bu süre endişesiyle, derdini anlatamamak endişesiyle katılamadılar bu toplantıya. Onu da belirtiyim.

SPK bize verilen CD'deki raporunda, 60'ıncı sayfa itibarıyla benden bahsetmiş. Tek örnek verdiği kişi benim gördüğüm kadarıyla, eğer atladığım bir şey yoksa. Benim FOREX hesaplarım üzerinden bazı istatistiki çıkarımlar yapılmış ve sonuç olarak ülkemizde yaşanan en büyük piyasa dolandırıcılığının sorumluluğu soyana değil, soyulana yani biz tüketicilerin üzerine yıkılmış.

Raporda kullanılan verilerin kayda değer kısmı yanlış. Birazdan izah edeceğim. Zira, ben bir mali müşavirim ve sayılar benim uzmanlık alanım. SPK'nin çarpıtmalarını bir bir kanıtlayacağım, vatandaşları korumak için görevlendirilmiş bir kamu organının nasıl da aracı kurumları aklayan paralel bir yapıya dönüştüğünü bu konuşmamdan sonra herkes anlamış olacak.

Öncelikle, SPK raporunda 165.480 Amerikan doları FOREX zararım olduğunu yazmış fakat bu bilgi yanlış. FOREX işlemleri nedeniyle uğradığım maddi zarar toplamı 169.025 Amerikan doları, küsuratı da var, onu söylemiyorum.

Bakın, çok önemli bir çarpıtmadan daha bahsedeceğim. SPK'yle aramda Ankara 16. İdare Mahkemesinde yürüyen bir dava var hâlihazırda. SPK mahkemeye sunduğu savunma dilekçesinin 33'üncü sayfasında şöyle söylüyor: "Her ne kadar Ümit Yolaçar tarafından Türk lirasının değer kaybetmesi karşısında tasarruflarını korumak amacıyla FOREX işlemlerini gerçekleştirdiği ifade edilse de davacının özellikle İntegral Menkul ve Destek Menkul nezdinde gerçekleştirdiği işlemlerinde ağırlıklı olarak EUR/USD paritesinde işlem gerçekleştirdiği görülmüştür." Bu ifade kasıtlı kullanılıyor, bizi spekülâtör, bu piyasaya spekülasyon amaçlı girmiş göstermek amacıyla. Ha, gerçek nedir? Benim ağırlıklı olarak EUR/USD paritesinde işlem açmış olduğumu iddia ediyorlar. Benim İntegral Menkul Değerler AŞ nezdinde gerçekleştirdiğim işlemler şu şekilde: Euro/dolar paritesinde toplam 7 adet işlem, USD/Türk lirası paritesinde 18 adet, altın emtiasında 1.250 adet. Bakın, altın emtiasında 1.250 adet işlem açmışım, euro/dolar parite çiftinde sadece 7 işlem. Şimdi, SPK dürüst değil, hem kendini kurtarmak hem de aracı kurumları aklamak için millette iftira atan bir yapıya dönüşmüş vaziyette, istatistikleri çarpıtmaktan geri durmuyorlar. Gerçek ne? Benim lisanslı İntegral FOREX nezdinde açtığım euro/dolar işlemleri toplam açılan işlemlerin sadece binde 5'i ama SPK utanmadan, sıkılmadan ağırlıklı olarak EUR/USD işlemi açtığımı söylüyor. Yine, Destek Menkul Değerler nezdinde EUR/USD paritesinde sıfır işlemim var, altın kıymetli madeninde 193 işlemim var. Yani SKP'nin iddiasının tam aksine benim lisanslı Destek Menkul Kıymetler nezdinde euro/dolar paritesinde işlemim yok. Peki, olmayan bir şeyi varmış gibi göstermek bir görev suçu değil midir?

Şimdi, sayın Komisyonun burada alacağı tavır çok mühim. Özellikle, Sayın Başkanım ve sayın milletvekillerimin düşüncesi bizim için çok önemli. Bugüne kadar mutlaka anlatılanlardan, dinlediklerinden bir fikre ulaştıklarını düşünüyorum. Son derece yanlış ve yanıltıcı bir rapora itibar mı edilecek yoksa halktan ve millettten yana bir tavır mı alınacak bunu hep beraber göreceğiz.

Sayın Komisyon Başkanlığına teklifim şudur: Bağımsız bir bilirkişi marifetiyle FOREX işlemlerim tekrar incelensin; aksi hâlde, yanlış bir rapor, Komisyonun da yanlış bir karar almasına sebebiyet verebilir.

SPK'nin hem idare mahkemelerinde hem de sayın Meclis Komisyonunda yapmaya çalıştığı "Zafere giden yolda her yol mubahtır." anlayışı. Peki, sormazlar mı, kime karşı zafer? SPK, Türk tüketicisi karşısında zafer kazanmak istiyor. Kusura bakmasınlar, 15 Temmuzda nasıl ülkemize, reisimize sahip çıktıysak burada da milli tasarruflarımıza sahip çıkacağız, bizi kimse küçümsemeye kalkmasın.

SPK raporunda başka ne diyor? "Açtığım FOREX işlemlerinde kâr oranım yüzde 88'miş." Şimdi, düşünebiliyor musunuz, hesabımda açılan her 10 işlemten yaklaşık 9 adedi kazançla kapanmış. Bu durumda ben niye mağdur oldum? Bu istatistiğe göre çok para kazanmam gerekmez miydi? Onun yerine niye 170 bin Amerikan dolarına yakın zarara sürüklendim? Burada mantık dışı bir durum var ve istatistik çarpıtılıyor. Çünkü bana yazdıkları raporda diyorlar ki: "Bu adam -tam rakamı hatırlamıyorum- 1.150 işlemini kazançla kapatmış, geriye kalan -atıyorum- 200 işlemini zararla kapatmış." Yani bu neye benziyor? Anlaşılabilir olması için bir örnek vermek istiyorum: AK PARTİ 2015 seçimlerinde Rize'den 3 milletvekili çıkarmış, İstanbul genelinde 34-36 milletvekili çıkarmış, Rize'de çok başarısız. Yani yorumu anlatmaya çalışıyorum, istatistiğin çarpıtılmasını. Nasıl başarısız? Yüzde 79 küsur oy oranı almış, başarısız mı? Yani istatistik böyle yorumlanırsa başarısız, milletvekili sayısından giderseniz çünkü orada başka değişkenler var, istatistik böyle yorumlanmaz.

Bakınız, bu durumda olan tek kişi de ben değilim. Burada bulunan, bulunmayan bütün FOREX mağdurlarının en az yüzde 50'nin üzerinde işlem başarısına sahip. Hatice tamam ama netice koca bir sıfır. Yani işlem bazlı istatistikleri bize Türkiye'de FOREX mağduru olmaması gerektiğini söylüyor. İstatistikler, anlattıkları istatistikler, bize FOREX mağduru olmaması gerektiğini söylüyor fakat neticeye bakıyorsanız herkes kaybetmiş. Yüzde 90 başarı sağlayan da yüzde 99 başarı sağlayan da, yüzde 51 başarı sağlayan da günün sonunda aynı noktaya gelmiş. Burada bir piyasa hilesi var, işlem başarısının sonuca etkisi yoksa ile kaçınılmazdır. Fakat SPK burunun ucunu dahi görmüyor çünkü görmek istemiyor. Onun yerine raporda demişler ki: "Zarar eden işlemlerin riskli zamanlarda açılmış, kazanç sağlayan işlemlerin ise riskli olmayan zamanlarda açılmış." Bunun tamamı yalan. Ben piyasa ne zaman risklidir, ne zaman risksizdir nereden bileceğim? Bütün arkadaşları dinlediniz, SPK biraz önce bir sunum yaptı, buradaki arkadaşlar yapılan sunumun ne kadarını anladı? En güzel tespiti meslektaşım diyeceğim, ben bağımsız denetçi ve serbest muhasebeci mali müşavirim, siz üstadımızsınız, biraz önce de Adalet Bakanlığından bir beyefendi bir tespitte bulundu: "Basiretli tüccar değil çok basiretli bir tüccar olmak bile yetmez." dedi. Siz ne yaptınız? Canikli'nin "Hedge amaçlı kullanılması gerekir." dediği bir piyasaya hiçbir şey bilmeyen bir simitçiye soktunuz, ya bu adam ne anlar istatistikten, ne anlar finansal okuryazarlıktan, bunun tedbirini niye almadınız?

Burada diyorlar ki: Riskli olmayan zamanlardaki işlemlerde para kazanılmış, riskli olanlarda kazanılmamış." Zaten ben bunun ne zaman riskli, ne zaman risksiz olduğunu bilsem ben zarar eder miyim? Deniyor ki: Piyasa hacminin sığ olduğu saatlerde işlem açmışım. Peki, bana hacim bilgisi veriliyor mu? Hayır, verilmiyor. Türkiye'de yerleşik finansal tüketiciler FOREX işlem hacimlerini görme ve takip etme imkânından yoksun bırakılmıştır. Neden mi? Çünkü FOREX aracılık modelleri içerisinde sadece -Türkçe olarak okuyorum, İngilizce bir tabir ama- "ECN tipi aracı kurumlar, şeffaf piyasa ilkesine uygun olarak para piyasalarında var olan işlem hacimlerini eş zamanlı olarak müşterilerinin bilgisine sunmaktadır. Anılan hacim yani derinlik bilgisi piyasa başarısı için olmazsa olmaz bir önemi ihtiva eder. Yani paritelerde alış yönünde mi bir yoğunlaşma var yoksa satış yönünde mi bir yoğunlaşma var, bu yoğunlaşma sığ mı yoksa derin mi, yatırımcılar bunu önceden görerek sağlıklı ve isabetli kararlar alabilirler. Zira FOREX piyasası, pay piyasalarından farklı olarak yatırımcının işlem hacimlerini görerek işlem kararı aldığı bir piyasa tipidir. Pay piyasası yatırımcıları yatırım kararı verirken pay senedi alacakları firmanın geçmişini, çeyrek dönem finansal raporlarını, sektördeki yerini, ürettiği ürünün potansiyelini ve yönetici performansını analiz ederler. FOREX piyasasında ise yatırımcıların karar verirken yararlandıkları temel veri paritelerinin yönünü gösteren hacim yani derinlik bilgisidir. Çünkü hacim bilgisi piyasanın nerede pozisyon aldığı veya alacağı bilgisini vermektedir. Bu nedenle, FOREX piyasalarında derinlik bilgisine sahip olmadan alınan pozisyonlar körlemesine açılan işlemlerdir ve bu işlemlerin başarıya ulaşması da olanaksızdır. İşte bu noktada SPK'nın fahiş lisanslama hatası gün yüzüne çıkıyor çünkü Türkiye'de lisanslanan FOREX aracı kurumlar arasında ECN modeline yer verilmedi. Ülkemizde lisanslanan aracı kurumların yüzde 92'si piyasa yapıcıdır. Bu araçlarla çalışan müşterilere hacim bilgisi sunulmaz, sunulmadı. Bu durum Türkiye FOREX piyasasında işlem yapan küçük yatırımcının neden yüzde 98 oranında zarara uğradığını bir kez daha anlaşılır hâle getirmektedir. Türk tüketicisinin bizzat SPK eliyle mutlak suretle zararı uğrayacağı, dezavantajlı bir piyasa ortamına sürüklendiği gayet açıktır. Dahası ve en kritik olan nokta, Türk tüketicisinin FOREX işlem hacimlerini görmesi engellenirken müşterinin karşı tarafı konumundaki 44 lisanslı piyasa yapıcı firmanın anılan işlem hacimlerine her an ulaşabilmesinin mümkün oluşudur. Tıpkı zifiri karanlıkta yön bulmaya çalışan bir av ile onu gece görüş dürbünüyle takip eden avcının ilişkisine benzeyen asimetrik bir ilişki kurmuştur SPK. Bu şartlar altında, Kıymetli Bakanımız Sayın Canikli'nin de ifade ettiği gibi -biraz önce videosunu izlediniz- kasanın kazanacağı bellidir. Piyasa düzeneği SPK eliyle daha en başından adil olmayan bir biçimde kurgulanmıştır. Şimdi, işlem başarısı yüzde 90 oranındayken bile neden zarara sürüklendiğimiz umarım anlaşılmıştır. Ortada çok ciddi, çok profesyonel bir dolandırıcılık olayı

var, ahtapot kolları her yeri sarmış, gerçekler çarpıtılıyor. Arkadaşım biraz önce izletti, ben onun bunu izleteceğini de bilmiyordum ama ben de bununla ilgili notlar almıştım. Sayın Nurettin Canikli FOREX aracı kurumlarının manipölasyon yaptığını söylediği 28/2/2017 tarihinde bir video var, arkadaşım onun bir kısmını izletti. Sayın Canikli'nin bu videosu ertesi gün sır oldu. Canikli'nin diğer röportaj videoları var ama 28 Şubat videosu yok, Allah'tan biz iletişim çağında yaşıyoruz, bir haber ajansından bu videoyu parayla satın aldık ve yayınladık biz.

Şimdi, 28 Şubat sansürcü lobi kaldıraç oranlarını tekrar artırmanın peşinde. Arkadaşları zaten dinlediniz, bir arkadaşım da söyledi, bütün derdimiz bu. Neymiş? 1'e 10 kaldıraçla umduğunu bulamayan Türk yatırımcısı yurt dışı acentelere para aktarıyormuş, devletimiz vergi kaybına uğruyormuş. Bu yalana kargalar bile güler. O iş geçti artık, Türkiye'den yurt dışı FOREX acentelerine para gönderen kişi sayısı kumar oynamak için Türkiye'den Kıbrıs'a giden kişi sayısından daha azdır. Biraz önce çok büyük rakamlardan bahsedildi yani bu da neden? Kendi haklılıklarını izah edebilmek için ya da bir dayanak bulabilmek için, aracı kurumların devletimizi düşündüğü falan yok. Biz çok iyi biliyoruz, yüksek kaldıraçlı işlemler kapatılmadan önce bir kısım aracı kurum müşteri işlemlerini risk yönetimi bahanesiyle yurtdışı paravan şirketlere taşıyordu. Yurt dışı karanlık havuzlarda bizim tasarruflarımız bitirildi. Üstelik bu kazançların vergisi dahi İngiltere'ye kaldı. Bunu nereden mi biliyorum? Yine Sayın Canikli Bloomberg kanalında katıldığı bir mülakatta bahsetti bundan. Eğer isterseniz Komisyona sunabiliriz, bu videolar hâlâ mevcut. Sonuç olarak, yurt dışı likiditasyon kuruluşları ile Türkiye'de lisanslanmış bir kısım aracı firma birikimlerimizi sınır ötesinde bölüştüler. Evet, bu doğru, inanmayan XTB FOREX, Saxo Capital FOREX veya Phillip Capital FOREX'in döviz tedarikçileriyle aralarındaki ortaklık ilişkilerini inceleyebilir.

Bu arada, beni üzen nokta bu konuların Komisyonda araştırılmamış olmasıdır, bunlar araştırılabilirdi. Raporda iddia edilenin aksine -kendimle ilgili iddialardan bahsediyorum- üç farklı firmada FOREX hesabını kendiliğimden açmadım, biraz önceki arkadaşlarımın söylediği gibi tezgâhlar hep aynı. Bu konuda SPK raporunda gerçekler çarpıtılmış, FOREX'e giren müşterilerin iletişim bilgileri parayla alındı, satıldı. Bunu SPK çok iyi biliyor. Borsa Gündem gazetesinden Orhan Pala'nın bu hususta çok güzel bir yazısı var, okumanızı tavsiye ederim. FOREX piyasasında müşteri gizliliği korunamadı, müşteri isimleri olsun, müşteri telefonları olsun bu bilgiler yüksek ücretlerle bir aracından bir diğerine el değiştirdi, bu iddianın kanıtı bizzat bizleriz. Buradaki arkadaşlara tek tek sorun, buraya gelmeyenlere de sorun, adını dahi duymadıkları aracı firmalar tarafından yıllarca aranıp taciz edildiler.

NADİRE ENTÜRK – Hâlâ arıyorlar.

ÜMİT YOLAÇAR – Mağdurlara tek tek sorun, hâlâ daha arıyorlar. Ben her gün bir başka aracı kurum tarafından telefonla aranıyordum. Bunlar telefonu mu nereden buldular? Satın aldılar, birbirleri arasında satıldı çünkü. Hani müşteri bilgilerinin gizliliği ilkesi vardı? Arayan aracı kurumlar bana diyorlardı ki: "O çalıştığınız aracı kurum piyasa yapıcı yani kumarhane kasası, sizi kandırır, sizi batırırlar. Gelin bize, biz size kaybettiklerinizi geri kazandıralım, biz sadece komisyoncuyuz. Yani dürüst çalışıyoruz, SPK onaylayız, derdinizin dermanı bizde." Vekilim belki hatırlayamaz, ilk benim katıldığım Komisyon toplantısında sadece mağdur olarak ben vardım, bir tane de FOREX firması temsilcisi vardı, şimdiki beyefendinin yerine gelen Hakan Avdan, orada haklılığını yani güya FOREX işlemi yapanların bu işi çok iyi bildiğini, çok uyan uyanık olduğunu kanıtlamak için bir şeyler anlattı ama kendi söylediği kendi ayağına dolaştı. Sabaha karşı benim bile bilmediğim bir paritede hani "Biz komisyon kazanıyoruz." derken "Aradaki spread farkı kazanıyoruz." derken dedik ki: Adam o kadar uyanık ki sabaha kadar bilmediğim bir paritede -o tutanaklarda mevcut- benim bilmediğim bir işlem paritesinde sabaha kadar işlem yapmış 180 bin dolar para kazanmış firmamızı zarara uğratmış.

BAŞKAN – Ümit Bey, sizin şu anda bildiklerinizi belki bu masanın solundakiler bilmiyordur. Keşke bunları bu işlere girmeden önce öğrenseydiniz, araştırseydiniz. Bayağı bir bilgi sahibi olmuşsunuz.

ÜMİT YOLAÇAR – Sayın Vekilim, “Damdan düşeni getirin.” derler ya, biz damdan düştükten sonra öğrendik Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Ümit Bey’ciğim, saat altıda toplantıyı bitireceğiz. Yirmi dakikamız var, ben soru-cevaba da biraz zaman kalsın istiyorum.

ÜMİT YOLAÇAR – Çok kısa kaldı Sayın Vekilim, onu da söyleyeyim. Artık diğer arkadaşların söylediğinden aldığım notlar var onlara yetişemeyeceğim söylemeyeceğim.

Şimdi, diyorlar ki: “O aracı kurum, piyasa yapıcı yani kumarhane kasası sizi kandırır, sizi batırırlar. Gelin biz size kaybettiklerinizi geri kazandıralım, biz sadece komisyoncuyuz yani dürüst çalışıyoruz. SPK onaylıyız, derdinizin dermanı bizdedir.” Ben bu telefon dolandırıcılığı yüzünden üç farklı aracı kurumda daha hesap açtım yani kendi isteğimle açmadım SPK’nin raporunda çarptığı gibi. İçine düştüğüm mağduriyet dahi istismar edildi, düşene bir tekme daha atıldı “A firması soymuş, biraz da biz soyalım.” anlayışıyla yaklaşmışlar, bunu sonradan öğrendik. “Ben seni ayağa kaldırırım.” diye bir el uzanıyor. Ne yaparsınız? Her yeriniz kırılmış ızdırıp içindesiniz. Tabii ki uzanan eli tutuyorsunuz. Sonra bir de baktık ki bunların hepsi hilekâr ama SPK raporunda bunlar yazmıyor, yazmaz. Biliyorlar ama konuşmuyorlar, bakıyorlar ama görmüyorlar, duyuyorlar ama anlamıyorlar ya da anlamak istemiyorlar.

“Şimdilik” kaydıyla sözlerime son veriyorum, FOREX mağdurları için daha geniş bir zaman ayrılması dileklerle saygılar sunuyorum. Rabb’im kimseyi yolundan ayırmasın, haksızlık karşısında susanlardan da eylesin. İnşallah adalet tecelli eder, hakikat tecelli eder.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Başka söyleyeceklerim var ama zaman sınırı olduğu için aldığım notlara cevap veriyorum Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

BİRGÜL İNAN – Yol parası olmadığı için gelemeyen birçok arkadaşımız var.

BAŞKAN – Biraz önce söylenmişti, biliyorum.

Yasemin Tur, buyurun.

YASEMİN TUR – Öncelikle emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Burada tüm mağdur arkadaşlarım ve ben dâhil her birimizin ayrı, apayrı bir hikâyesi var. O yüzden ben artık hikâye ve mağduriyet kısmında vakit kaybetmek istemiyorum. Çünkü bunca anlatılan, bu kadar insan zaten yalan söylemiyor, rol de yapmıyor. Bir şekilde biz evet, bu piyasada kandırıldık, gerek bilinçli gerek bilinçsiz, bir şekilde kandırıldık.

Şimdi, burada önemli olan, çözüm olarak ne yapılabileceği noktasında fikir birliği içine varabilmek. Burada tabii ki de tüm mağdur arkadaşların söylediği gibi ortak nokta, burada en büyük kusur SPK’nindir çünkü SPK’nin asli görevi yatırımcıyı korumaktır ve bunu yapmamıştır. Bu, Sermaye Piyasası Kanunu’nun ilk ve önemli maddesidir. Bunu yapmamıştır, hakkında açılan çok sayıdaki dava nedeniyle kendini aklama faaliyeti içine girmiştir.

Bundan on yıl önce SPK offshore’zedeleri yaratmıştı, bugün FOREX’zedeleri yaratmıştır. Artık SPK’nin üçüncü bir zede yaratma lüksü kalmamıştır. Bu açıdan raporda da arkadaşlarımdan değindiği gibi anlatılan hiçbir cümlemin benim için geçerliliği yoktur, ben o raporu hiçbir şekilde tanımıyorum zaten. Raporun kesinlikle kendisini aklamaya yönelik olduğu kanaatindeyim mağdur arkadaşlarım gibi.

Burada yapılacak en önemli şey, SPK’nin artık bu tip kendini aklama yarısını bir kenara bırakarak gerçek anlamda bu piyasada yatırımcıyı korumak adına neler yapabilir yani üçüncü bir zede yaratmamak adına. Mevzuata uygun olduğunu söylemiş raporunda. O hâlde SPK’nin mevzuatında baştan sona problem var demek ki. Bir kere Sermaye Piyasası Kurulu bu işi, yatırımcıyı koruma işini yapamıyor, çok önemli iki büyük darbe bir offshore’zedeler ki 2001 ekonomik krizinin en büyük nedenidir

offshore’zedeler; iki, bugün FOREX’zedeler, bunun üçüncüsünü yapma lüksü artık kalmamıştır. Bu nedenle, bu yapılanmanın da çok ciddi anlamda bir değişikliğe uğraması gerekir. Denetim mekanizması işlememektedir. Şu anda idari mahkemede davaları olan arkadaşlarımız var, benim de davam şu anda Danıştayda. Danıştayın iyi bir şekilde, bu olayda offshore’zedelerin de hakkını Danıştay sahiplenmişti, aynı noktada bizim lehimize de karar çıkartacaklarına inanıyorum. Adalet Bakanlığının tüketici mahkemesi önerisi şu yönden sıkıntı yaratabilir: Evet, çok iyi bir öneri ama bu mevzuat değişikliğinden sonra firmalar zaten kasalarını boşalttılar, ayrıca muhatap olunamayacak firmalar da var, sadece burada bizi düşünmeyen, 48 aracı kurumun içinde kapatıp gidenler var, Kıbrıs aracılığıyla kıyı bankacılıklarına bu paraları aktaran firmalar var. Diyelim ki tüketici mahkemesi kesinlikle sözleşmede “Haksız şart.” diyecektir. Neden diyecektir? Çünkü bunu zaten idari mahkeme, Ankara 5’inci İdare Mahkemesi zaten kararında bana tebliğ etti, evet bu sözleşmesel bir kusurdur, hani o açıdan aracı kurumların da burada yok “Risk bildirim formu imzalamışsınız.” ya da “Sözleşmeyi okumalıydınız.” gibi kendini aklamaları bir yarar sağlamayacaktır çünkü mahkeme de sözleşmesel anlamda bir kusur olduğundan yana. Burada yapılacak en iyi şey hızlı bir şekilde Komisyon kararı çıkarılabilir ve Danıştaya bu delil olarak sunulabilir. Benim arkamda, davaları süren idari mahkemelerde çünkü biraz önce Ercan arkadaşım da adli yardımdan bahsetti. İlk ticaret mahkemesine davayı açtığımda 11 bin lira harç parası istemişlerdi ki o parayı veremediğim için dava işlemden kaldırıldı ama adli yardım talebimi idare mahkemesi hemen kabul etti. Üç buçuk yıldır devam ediyor dava ve burada SPK bence tüketici mahkemelerinde bizim yapacağımız işi görev kusuru olduğu için üstlenmelidir. Yatırımcı Tanzim Kurulu biliyorsunuz 500 bin liraya kadar zaten zararları ödeyebiliyor. Kusuru olduğu için bunları ödesin, firmalara rücu etsin. Çünkü firmaları bulup, onlara ulaşip ya da o harç paralarıyla ilgili düzenleme çıkana kadar hakikaten manevi olarak da çok ciddi anlamda yıprandık hepimiz. Bunu yapabilme şansı var, sonuçta büyük bir kamu otoritesidir kendisi. Maddi anlamda da bir sıkıntısı olmaz. Gerekirse binlerce rücu davası açabilir, bunu yapan çok sayıda avukatları da var ama bizim böyle avukat hizmeti alabilecek -dilekçelerimizi bile kendimiz hazırladık- ya da harç parası ödeyebilecek hiçbir ekonomik gücümüz bu mağdurların hiçbirinin kalmadı çünkü evlerimizi, arabalarımızı, her şeyimizi biz kandırılıp sattık ve bu noktada yapılabilecek tek şey Yatırım Tanzim Fonu’nun devreye girmesidir, 500 bin lira önemli bir miktardır, 5 katına kadar kurul kararıyla biliyorsunuz yapılabiliyor bu işlemler, bunları bize ödesinler, rücu ederek aracı firmalara sözleşmesel hatadan dolayı. Çünkü bu haksız şarttır. En basitinden Ercan arkadaşımızın gösterdiği sözleşme bir kere 12 punto değildir ve bu Tüketici Kanunu’ndaki değişimler de yeni geldi. Zaten bunların bizim tüketici mahkemelerinde... Evet, büyük olasılıkla Yargıtayın bu yöndeki kararının bizim lehimize olması büyük bir avantajdır. Tüketici olarak kabul edilmemiz aslında yüzde 90 sözleşmelerin iptali, feshi anlamına gelir ancak dediğim gibi süreç uzundur, istinaflar da devreye girdi biliyorsunuz, en az bir Yargıtay aşamasına kadar her tüketici mahkemesinden ayrı kararlar da çıkabilir, belki üç, üç buçuk yıl daha beklememiz gerekebilir. Biz zaten dört yıldır bu işin, mücadelenin peşindeyiz, hani üç dört yılı daha olayı, süreci uzatmak yerine Danıştaya en son, bugün yarın belki de çıkabilecek hızlı bir şekilde Komisyon raporunu sunarak, bunu delil olarak göstererek SPK’nin tanzim kuruluşundan bunun ödenmesi ve kendinin de rücu etmesi yönünde çözüm herkes için yararlı olacaktır diye düşünüyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben çok teşekkür ediyorum.

Soru sormak isteyen arkadaşımız var mı?

Soruyu kime sorduğumuzu da söylersek daha iyi olur.

Sorusu olan arkadaşımız? Yok.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyur Akif Bey.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Şimdi, yapılan sunumlar için herkese çok teşekkür ediyorum, fikirlerini paylaşılar.

Şimdi, bu son yapılan regülasyonla borsa, VİOP bir FOREX alternatifi olabilir mi tartışmaları gündeme geldi. Ben bu konuda FOREX ve VİOP karşılaştırmasını arzu ediyorum Borsa AŞ'den.

BORSA İSTANBUL A.Ş. TEMSİLCİSİ HARUN ÖZAY – Tüm dünyaya baktığımızda esasında kaldıraçlı işlemler OTC, tezgâh üstü uygulamaları. Biraz önce bahsettiğimiz raporlarda da BIS'in raporlarında ve IOSCO raporlarında da benzer bir düzenleme görüyoruz. Borsalarda işlem gören sözleşmeler, “futures” ve “options” dediğimiz yani herkesin emir verebildiği, yatırımcıların da emirlerinin ekranda görüldüğü, günlük dağılımların yapıldığı yani FOREX spot işlemlerden farklı, gelecekteki bir vadede dövizin alınıp satılması işlemlerine dayanan bir mekanizma borsalardaki. Yani yurt dışı uygulamasında da örneği yok FOREX işlemlerinin doğrudan borsada yapılmasının, o yüzden borsada yapılması ekstra bir kazanç sağlamayacak. Bizim ürünlerimiz var aslında vadeli işlem sözleşmeleri, benzer amaçla “hedging” veya koruma veya tam anlamıyla, işte, fiyat hareketlerinden kâr amacı güdülüyorsa aynı pozisyon borsada da alınabilir; buna şu anda da bir engel yok. FOREX'i oraya taşımak, sadece farklı amaçla bu piyasada işlem yapan kurumların hareket kabiliyetini biraz azaltacaktır diye düşünüyorum.

FOREX'in artıları şu şekilde sayılabilir: FOREX aslında bir dünya “network”ü. Yani burada yaptığımız bir işlem ilk önce orta ölçekli kurumlara, yabancı kurumlara, daha sonra arkasından da daha büyük kurumlara, likiditeye doğru gidiyor; kocaman bir yapıdan bahsediyoruz. Hâliyle, böyle olduğu zaman da derinlik bulmak yani istenildiği anda istenildiği fiyatı, istenildiği miktarı bulmak mümkün hâle geliyor. Ama “futures” piyasalarında tamamıyla kotasyonlar, fiyatlar yatırımcılar tarafından veya diğer kurumlar tarafından verildiği için istenildiği anda istenildiği miktara erişilemeyebiliyor; böyle bir yapı var. Zaten yaklaşık 1'e 5 kaldıraçlar bankacılık sistemi içerisinde, 1'e 20'ye kadar kaldıraçlar organize piyasalarda, daha üstü kaldıraçlar da bu şekilde çalışan FOREX piyasalarında dünyada kendine bir yer bulmuş durumda. Yirmi dört saat işlem istiyorsanız, yüksek kaldıraç istiyorsanız ve de büyük miktarda işlem yapmak istiyorsanız FOREX kullanabiliyorsunuz ama standart işlemler yapmak istiyorsanız, vadeli fiyat elde etmek istiyorsanız da “futures” piyasaları kullanılıyor. Bizim düşüncemiz, bu iki piyasanın ayrı ve farklı yatırımcı kitlelerine hitap ettiği yönünde.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – İkinci sorum Merkez Bankasına. Şimdi, beş yıl içerisinde FOREX'teki müthiş bir hacimsel büyümeden bahsettiniz. Bunun bizim para piyasasına etkisini nasıl analiz ediyorsunuz? Özellikle, bu, geçen yıl başında meydana gelen regülasyonla birlikte piyasadaki düşüşün etkisi ne olmuştur, bunu belirleyebilir miyiz?

MERKEZ BANKASI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İLKER BAYIR – Şimdi, onu konuşmamda da izah etmeye çalıştım. FOREX işlemleri döviz üzerinden yapılan işlemler olmadığı için, daha doğrusu dövize dayalı, dövize endeksli olarak gerçekleşen işlemler olduğu için spot piyasa üzerinde yaklaşık 8,5-9 milyar dolar işlem geçen ve gerçekten dövizin el değiştirdiği spot piyasa işlemleri üzerinde etkisinin olmadığını düşünüyoruz. Onun için zaten bu bir para piyasası işlemi olarak değerlendirilmiyor, bir sermaye piyasası işlemi olarak bakılıyor. O rakamlar, tabii, trilyon dolarlardan bahsediyoruz ama esas bakılması gereken, teminat olarak tutulan hesaplardaki bakiye. O da SPK yetkilimizin gösterdiği gibi, 500 milyon TL civarında en son bakiye, yaklaşık 5 bin hesabın işlem yaptığı bir operasyon. Şimdi, bizim Merkez Bankası olarak takip ettiğimiz piyasalar, işlem yaptığımız piyasalara baktığımız zaman rakamlar esasında düşük, miktarlar 200 milyon, 150 milyon dolar bir piyasadan bahsediyoruz o anlamda ama bunu kaldıraçlı olarak hesaplar ve bunu kümülatif götürürseniz tabii o zaman çok büyük rakamlara çıkıyor gibi görünüyor. Ama, hani, burada ilave bir döviz talebi ya da arzı yaratma söz konusu değil, onun için Merkez Bankasının alanının dışında ama tabii ki gözlemlediği, takip ettiği bir piyasa gibi düşünebiliriz.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Ben şunu merak ediyorum: Şimdi, buradaki yatırımcının birikimini yatırmış olduğu bir aracı kuruluşun bu birikimi yurt dışına aktarması spot piyasaya hiçbir etki doğurmuyor mu?

MERKEZ BANKASI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İLKER BAYIR – Spot piyasadaki fiyatları etkileyecek rakamlardan bahsetmiyoruz, onu anlatmaya çalışıyorum. Yani miktar olarak esasında çok büyük rakamlar değil.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Tamam, teşekkürler.

BİRGÜL İNAN – Ben bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

BİRGÜL İNAN – Kısaca GCM yetkilisine sormak istiyorum: Şimdi, hep döviz döviz deniliyor ya, konuşmalarda hep bu FOREX'teki işlemlerin döviz cinsinden olacağı, olduğu, olmakta olduğu söyleniyor ya... 2014 yılında ben sonlandırdım, 2013 ve 2014 arasında bu işlemlere girmiştım. Orada açıp baktığımda pamuk, bakır, krom, petrol, bir sürü emtia vardı yani dövizin dışında bir sürü emtia gördüm. Yani şu an sayamayacağım, liste var orada. Tamam, altını da dövizden sayabiliriz, belki gümüş de bir derece -çok bilgim yok bu konuda- olabilir ama pamuğundan tutun da buna benzer, fiziki olabilecek ürünlere kadar bir sürü, şöyle kocaman bir liste vardı, GCM sayfasını tıkladığımızda orada vardı sitede. Bunu öğrenmek istedim.

GCM MENKUL KIYMETLER AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÇAĞRI SELİM YURDAKUL – Bu ürünlerin neden yatırımcılara sunulduğunu mu merak ediyorsunuz? Sorunuzu tam, net olarak anlayamadım ben.

BİRGÜL İNAN – Şunu merak ediyorum: FOREX'in sadece döviz çipleriyle yapılan bir işlem platformu olması gerektiği mecburiyeti mi vardır, yoksa bunlar yasal mıdır, diğer ürünlerin de listelenmesi yasal mıdır? Bunu biliyorum.

GCM MENKUL KIYMETLER AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÇAĞRI SELİM YURDAKUL – Şöyle: Uygulamada da piyasaya baktığınız zaman, kaldıraçlı işlemler kurul tarafından uygun görülen döviz birimleri ve diğer emtialar üzerinde yapılan işlemlerdir. Hatta bunun yabancı pay endekslerine dair fark kontratları üzerine yapılan işlemler de mevcuttur birçok aracı kurumda. Bizde de olduğu gibi, birçok kurumda farklı döviz pariteleri, FOREX pariteleri ve farklı emtialar ve farklı endeksler, yurt dışı hisse senedi endeksleri ve yurt dışı paylar üzerine kaldıraçlı işlemler yapılabilenekte.

Teşekkür ederim.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Şimdi, SPK'ye bu denetim raporu hakkında bazı sorular yöneltmek istiyorum. Şimdi, bu deneme hesabı hakkında tespit edilen bir kısım aksaklıklar olduğundan bahsettiniz, eklentilerle ilgili, yine likidite sağlayıcılarındaki fiyatlar konusunda. Bu denetim sırasında tespit edilen aksaklıkların yaptırımları yerine getirilebildi mi? Bunların ortadan kaldırılabilmesine ilişkin çalışmalar hangi aşamadadır?

Biraz önce bir arkadaşım da değindi -BTK yetkilisi burada sanırım- bir yatırımcının sayfasına girip, “web” üzerinden bilgisayarına bağlanıp onun adına işlem yapabilmek mümkün müdür?

SPK ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANI ALİ İHSAN GÜNGÖR – Şimdi, denetimle ilgili, aykırılıklarla ilgili olarak kanuna göre önce savunma alınması, bunun ayrıca rapora bağlanması gerekiyor. O süreçler kurumumuzda hâlen devam ediyor.

Yatırımcının bilgisayarına uzaktan bağlanılıp işlem yapılması konusunda da az önce sayın mağdurlardan bir kısmının ifade ettiği, hani, “Bilgisayarına girildi ve platform kuruldu.” bu hepimizin yapabildiği bir şey, “remote desktop access” -BTK yetkilileri belki daha iyi izah eder- bunu yapan birçok program var. Ben sizin bilgisayarınıza bir talep gönderiyorum “Bilgisayarınıza şu no.lu IP'den

erişilmek isteniyor.” diye, sizin orada bir şifre vermeniz gerekiyor, sizin iradenizin olması gerekiyor, o şifreyi verirseniz yani buradaki herkes kendi bilgisayarına dışarıdan bir kişinin erişmesine imkân verir. O şifreyi vermelerini kimseye tavsiye etmiyoruz. Ama işlem gerçekleştirme konusunda mağdurlardan da hani “İşlemleri benim yerime bilgisayara girdiler ve gerçekleştirdiler.” diyen olmadı zaten.

YASEMİN SANĞU – Ben söyledim, hatta size şikâyet dilekçemde bunu da belirttim ama bunun üzerine sizden gelen açıklamada hiç buna değinilmemişti bile, SPK’dan gelen açıklamada.

SPK ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANI ALİ İHSAN GÜNGÖR – Şimdi, size bire bir ne cevap verildi, tabii şeyi hatırlamıyorum, çok fazla sayıda dilekçe incelediğimiz için. Normal şartlarda...

YASEMİN SANĞU - Hatta var hâlâ telefonumda, WhatsApp mesajları da bulunmakta.

MAHMUT GÜNEŞ - Bu konuyla ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU - BTK yetkilisinden ayrıntılı bir bilgi alalım da.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU UZMANI MUSTAFA KAAİN İLTER – Dediğimiz gibi, son kullanıcının yetkisi sağlanırsa ya da son kullanıcının hatası olursa herhangi bir işlemi son kullanıcı gibi yapmak mümkün.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – “Hack”leyebiliyor yani?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU UZMANI MUSTAFA KAAİN İLTER – “Hack”lemek yani kendi rızası ya da hatası olduğu için mümkün tabii. Her türlü işlemi yapabilir.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Peki, siz BTK olarak -teknik açıdan soruyorum bunu- bu işlemin yapılmasını “log”layabilir misiniz, log”lanabilir mi bu işlem? Varsayalım ki herhangi bir aracı kurumdaki yetkilinin, yatırımcının bilgisayarına bağlandığının tespit edilmesi mümkün müdür?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU UZMANI MUSTAFA KAAİN İLTER – Bu tür konuda neredeyse sınırsız sayıda uygulama ve yöntem olabilir dolayısıyla “case”i çalışmamız gerekebilir ama son kullanıcının ya da kurumun desteği olmadan biraz zor diyebilirim.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Bunu yapmış olabilirler ve kurum size gerekli şeffaflığı sağlamadığında siz bunu tespit edemez misiniz?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU UZMANI MUSTAFA KAAİN İLTER – Durumu çalışmadan “Evet.” ya da “Hayır.” diyemem ama zor olacaktır. Ama son kullanıcının ya da kurumun yani iki taraftan birisinin teknik altyapısı bunu “log”lamaya yeterliyse bu, analiz sonucunda çıkacaktır.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Pekâlâ, biz bunu varsayalım ki bir açık olarak belirledik, belirlendi. Aracı kurumları bunun “log”unu tutmaya zorlayabilir miyiz? Teknik olarak soruyorum, bu soruların tamamı teknik sorular.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU UZMANI MUSTAFA KAAİN İLTER – Teknik olarak aracı kurumun bütün internet trafiği ya da dışarıya doğru yaptığı bütün trafik tutulabilir tabii.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Tutulabilir.

Teşekkürler.

Bu eklentilerle ilgili bir kısım söylentiler var, değişik eklentilerin kullandığı bu MetaTrader üzerinden. Bu eklentilerin parametrelerine ilişkin düzenlemeler yapılacağını söylediniz SPK olarak.

SPK ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANI ALİ İHSAN GÜNGÖR – Eklenti parametrelerinden kastımız şu: Bir eklentinin eklendiği sistemde görülüyor, o eklentinin parametresinin bir önceki...

BİLİŞİM UZMANI – Bir önceki versiyona ilişkin değişiklikler tutulmuyor, onda sadece denetimde bir zorluk yaratıyor. Bir önceki versiyonu görmek için hani bir yıllık veriyi incelemek gerekiyor. Düzenlememizde sadece öneri olarak bir önceki hâlde tutulsun, biz denetime gittiğimizde bir öncekiyle kısa sürede karşılaştıralım çünkü denetim süresindeki kısıttan dolayı geriye doğru analiz yapmak durumunda kaldık.

SPK ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANI ALİ İHSAN GÜNGÖR – Arkadaşımız bilişim uzmanı, o bakımdan o cevapladı.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Maliye Bakanlığına bir sorum olacak.

BAŞKAN – Arkadaşlar, mutlaka isim söyleyelim, kayıtlara girsin.

Bir de artık bitirmem gerekiyor, saat altıyı geçti arkadaşlar, dört saat oldu, programlarımız var.

MAHMUT GÜNEŞ – Sayın Başkanım, bana bir söz hakkı tanırsanız çok memnun olurum.

BAŞKAN – Ama biraz önce sorduğumda hiçbirinin soru sormadınız, şimdi sorular aklınıza geliyor. Şöyle yapacağım: Bu salonu altıda terk etmek durumundayız. Şöyle yapacağım: Akif Bey sorularını bitirdikten sonra çok hızlı bir şekilde birer cümle sorularınızı alayım, ondan sonra da birer cümle cevap hakkı vereyim. Bitirelim, lütfen.

Akif Bey...

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – TÜRMOB yetkilisinin bahsettiği gibi, ben şahsen burada aracı kurumlara katılmıyorum o noktada, “win-win” değil, sıfır sonuçlu bir yatırım gerçekleştiğini düşünüyorum. Sayın bakanımızın ifadelerini değerlendirmek istiyorum bu manada: Yüzde 88 veya hatta yüzde 98'lere varan bir kaybeden var, bunun karşısında da yüzde 2'ye ve yüzde 12'ye varan bir kazanç, daha doğrusu yüzde 98'lik bir kazançtan da bahsediyoruz. Bu kazancın vergilendirilebilme kabiliyeti nedir şu andaki mevzuatımız çerçevesinde?

BAŞKAN – Önce sorularımızı soralım Akif Bey, sonra cevapları alalım. Kime sorduğumuzu da söyleyelim.

YASAMA UZMANI AKİF CELAL KOCAOĞLU – Biraz önceki BTK'ye sorduğum soruyla bağlantılı olarak Adalet Bakanlığına sorum şu: Şayet bu durum, birisinin bilgisayarına uzaktan erişildiği ve kayıtların onun adına yürütüldüğünün tespiti mümkün olursa bu durumda ceza hukuku çerçevesinde uygulanabilecek suç türleri nedir? Onu merak ederim.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından finansal hizmetlerin mesafeli sözleşmesi kapsamında FOREX işlemlerinin değerlendirilebileceği söylendi. Acaba Sermaye Piyasası Kurulunun aracı kurumlara ilişkin getirmiş olduğu regülasyonlar, sizin finansal hizmetlerin mesafeli sözleşmesine ilişkin standartlarınızla ne kadar uyuyor? Bunu merak ederim.

Bunlardan başka sorum yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Başka soru?

İsminizi söyleyin lütfen, sorunuzu sorun.

ERCAN KARAGÖZ – İki sorum var benim.

SPK'ye soruyorum: Siz bu sözleşmeyi -bize göre tek taraflı bir sözleşme- hakikaten incelediniz mi? Bu sözleşme üzerinde bir düzenleme yapılabilir mi?

Adalet Bakanlığına soruyorum: Şu son zamanlarda gündemde Çifilik Bank gibi mağduriyetleri konu alan vakalar var. Bu vakalar gündeme çok çabuk düştü ve çok çabuk el atıldı. Bizim şu mağduriyetimizin bunlardan hiçbir farkı yok. Biz niye bu seviyeye gelemedik?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI NİYZİ ACAR – Hangi mağduriyetlerin?

BAŞKAN – Onlar kadar ilgi, alakanın onlara gösterilmediğini iddia ediyorlar.

ERCAN KARAGÖZ – Evet, onlar kadar bize ilgi, alaka gösterilmedi ve ilgilenilmedi.

BAŞKAN – Buyurun.

ÜMİT YOLAÇAR – Sayın Vekilim, biraz önce kısa bir cümle kullandınız “Burada herkes mağdur.” diye, doğru. 10 Şubata kadar sadece biz mağdurduk, 10 Şubattan sonra FOREX aracı kuruluşları mağdur oldular. İŞKFX’ten bir arkadaş dedi ki -bu kaldıraçların hâlâ artırılması umudu var bu firmaların, öyle bir rüyaları var, ona dayanak olmak üzere- “Birikimlerimiz yurt dışına gidiyor.” Buradaki yatırımcının 3 katı yurt dışında işlem yapıyor. Var mı bunun bir kanıtı? Sayın Bakanımız Canikli yanlış mı biliyor? “Türkiye’yi günde 300 milyon Amerikan doları zarardan kurtardık. Tebliğin çıkarılmasından bu yana 3,5 milyar dolar paramızın çıkışını engelledik.” diyor. Bakanımız mı yanlış biliyor, bu arkadaşlar mı yanlış biliyor?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka sorusu olan?

Buyurun.

MEHMET ABA – ByLock’tan on beş ay tutuklu kaldım, internet kullanamadım ve FOREX hesabım patladı. Bu süreci kim aydınlatacak, kim çözecek? Bunların cevabını buradaki Komisyon üyelerinin ve Adalet Bakanlığındaki delegelerin ve siz Meclis üyelerinin aydınlatmasını istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET SERDAL YÜKSEL – Ben de mali müşavirim. Ankara’da yaşıyorum.

Sermaye Piyasası Kurulu ve GCM Menkul Kıymetlere bir sorum olacak: Geçtiğimiz aylarda 1 milyon 100 bin lira ve 900 bin lira GCM’ye ceza kestiniz. Bu cezaları niye kestiniz? Ben biliyorum niye kestiğinizi ama sizin ağızınızdan burada dinlemek istiyorum. Sözleşme aksaklıklarından kestiniz, uygunluk testi hatalarından kestiniz; kestiniz, ceza kestiniz. Peki, bu kestiğiniz cezaların bize ne faydası var?

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka bir soru daha vardı.

Beyefendi...

ABDULLAH UĞUR – Emekli polisim, mağdurum.

Meclis tutanaklarını incelediğimde daha önceki görüşmede GCM Menkul ve INVESTAZ’daki arkadaşlarımla müşterileri bilgilendirmediklerinin açık beyanı vardır. Burada müşteriyi bilgilendirmedikleri için SPK mevzuatlarına göre, sözleşmeler karşılıklı mutabakat içinde yapılmadığı için tüm yapılan işlemlerle ilgili açık SPK hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla bu FOREX’teki mağdur kişilerin sözleşmelere binaen zararları için komisyon tarafından da firmalara yaptırım uygulaması SPK’ce...

Bir de Gelirler İdaresine buradan bir ihbarım, bir şikâyetim olacak: Ümit Bey'in de tutanaklarda anlattığı gibi, firmalara FOREX müşterilerinin yatırmış olduğu paraların, tüm hesapların incelenerek Takasbanka iletilip iletilmediği, iletilmediyse burada kaçakçılık kaybı oluşmuştur -vergi kaçakçılığı- bununla ilgili ihbar ikramiyesinin tarafıma ödenmesini talep ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, kısaca cevapları verelim, daha sonra toplantıyı kapatalım inşallah.

Ben kurumları saymayacağım, ilgili kurumlar cevapları versinler, herkes

soruları not etti.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI VEKİLİ MEHMET VASIF ULUSOY – FOREX'ten elde edilen kazançların vergilendirilme kabiliyeti soruldu. Biliyorsunuz ülkemizde vergilendirme rejimi mükellefin beyanına dayanmaktadır. Mükellef o dönem bazında elde ettiği kazancı beyannamesinde gösterir, kanunda belirtilen oranlar nispetinde de o kazançlar üzerinden vergi hesaplanır. Tabii, Gelir İdaresi Başkanlığı olarak mükellefin beyanından ziyade kendi risk analiz sistemimiz de mevcuttur. Banka kayıtlarından ya da diğer resmî kurum kayıtlarından elde ettiğimiz veriler ile mükelleflerin beyannamelerini karşılaştırmak suretiyle vergi kayıp ve kaçaklarını da tespit edebiliyoruz haricî incelemelerle.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet Bakanlığı temsilcimiz, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI NİYAZİ ACAR – Akif Bey'in sorusu bilişim sistemine girme meselesi. Türk Ceza Kanunu'nun 243 ve devamında bilişim alanında suçlar düzenlenmiş, öncelikle buraya gitmek lazım. Sadece şu noktada metni okuyayım: “Bir bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına hukuka aykırı olarak giren ve orada kalmaya devam eden kimse cezalandırılır.” deniyor. Aşağısında bu sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme, değiştirme anlatılıyor. Şimdi, buradaki önemli ifade “hukuka aykırı olarak girmek”. Demin hanımefendinin dile getirdiği konu da “Bilgisayarına şirket tarafından girildi.” meselesi iki türlü olabilir; bir, kendi rızasıyla olabilir. BTK'dan arkadaşımızın bahsettiği, bir program ismi de verebiliriz belki sıkıntı olmaz; “TeamViewer” diye bir program var, başkan beyin dediği gibi size bir IP'den mesaj gönderiyorlar, siz onay veriyorsanız o zaman giriş hukuka uygun hâle geliyor, giriyorlar ve sizin bilgisayarınızda sizin gibi tasarruf edebiliyorlar. Ama böyle bir program olmaksızın da hackerlık vasıtasıyla girilebilir, o zaman 243'üncü maddedeki suç ve devamındaki sistem suçları gündeme gelebilir.

“Çiftlik Bank olayı, bunun soruşturması bu kadar popüler oldu, bizim bu olayımız niye bu kadar popüler olmadı?” sorusuna cevap vereceğim. Bir soruşturmanın etkin bir şekilde yürütülmesi ayrı bir sorundur, onun medyatik olması ayrı bir sorundur. Çiftlik Bank olayı etkin bir şekilde yürütülmüştür ve medyatik olmuştur, FOREX'le ilgili soruşturma şu an hangi savcılıkta yürüyor ben bilmiyorum ama bunun medyatik olmaması onun etkin bir şekilde soruşturulmadığı anlamına gelmez, o da sürüyordu. Mahkemeler ya da savcılıklar böyle biraz sessiz yürür ama neticede vermiş olduğu karar etkin bir şekilde olayı götürür. Şunu belki ifade etmek gerekir: FOREX meselesi -hani sizler artık çok iyi biliyorsunuz bu masanın etrafındaki insanlar olarak ama- Türkiye'de pek çok insanın bilmediği bakir bir alan. Yargı mensuplarının da bu olaya vukufiyet kesbetmesi zaman alacaktır. Şansımız bilişim alanında suçlara bakan özel bürolarımız vardır, o bürolar çok daha hızlı bir şekilde konuya ıttıla kesbedeceklerdir ve üzerine gidebileceklerdir. Son olarak yani soruşturma etkin bir şekilde yürüyordu fakat henüz medyatik olmamıştır, belki ilerleyen süreçte öyle de olabilir, onu bilemiyorum, onu takip edeceğiz.

Bir başka arkadaşımız “ByLock kullandığım sebebiyle soruşturma geçirdim, bir müddet yattım, o arada bu sistem yani FOREX işlemlerim patladı, bunun zararına kim bakacak?” şeklinde bir ifade kullandı. Yani soruşturma sonunda beraat etmesi, daha doğrusu önce soruşturmanın savcılık tarafından takipsizlik kararıyla neticelenmesi, eğer iddianameyle dava açılmışsa mahkeme tarafından beraat kararı verilmesi, bunlar yaşanacak, görecektir, bunları bilmiyoruz ama sonuçtaki bir tazminat mutlak suretle açılacak bir dava sonunda olacaktı, bunu sizlerin takip etmesi ve tazminat davasını hukuk mahkemeleri önünde açması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ADEM BAŞAR – Akif Bey, Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği ya da mevzuatımız ile sermaye piyasası mevzuatının mutabakatını sormuştunuz ama öyle bir değerlendirme yapmadık şu noktada, belki bu noktada size bilahare bir dönüş yapabiliriz ama şunu söyleyebilirim: Bizim mevzuatımız kapsamında, tüketici mevzuatı kapsamında ayrıntılı olarak mesafeli olması kaydıyla süreç düzenlenmiş durumda. Finansal hizmet sözleşmesi mesafeli olarak yapılıyorsa ön bilgilendirme, sonrasında sözleşmenin yapılması, sözleşmeden cayma hakkının kullanılmasına ilişkin unsurlar aslında yönetmeliğimizde çok ayrıntılı olarak düzenlenmiş durumda. Tabii ki bunlara aykırılık durumunda işlem Bakanlığımızca tesis edilebilecektir. Onun dışında, eğer sözleşme mesafeli değilse bu durumda da yine kanunumuzun temel ilkelerine ve haksız şartlar hükümlerine ilişkin çerçevede birtakım idari yaptırımlar söz konusu olabilecektir, onu söyleyebilirim şu an.

Teşekkür ederim.

SPK ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANI ALİ İHSAN GÜNGÖR – Çerçeve sözleşmelerle ilgili bir soru vardı. Çerçeve sözleşmelerin asgari unsurları kurulumuzca belirleniyor. Tebliğe ve mevzuata aykırı çerçeve sözleşme hükümleri de geçersiz. Eğer yatırımcının zararı çerçeve sözleşmedeki bir hükümden kaynaklanıyorsa bununla ilgili gerekli dava açılıp oradaki illiyet bağı da kurulursa tazmin edilebilecektir.

ERCAN KARAGÖZ - Ama sanki tek taraflı yani bizi koruyan hiçbir şey yok burada.

SPK ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANI ALİ İHSAN GÜNGÖR – Şimdi, sizin zararınız o çerçeve sözleşmedeki bir hükümden kaynaklanıyor ise yani açtığınız pozisyonlardan değil, oradaki sözleşmedeki tek taraflı bir hüküm sebebiyle bir zarara uğradiysanız doğrudan o zarar sebebiyle orada yazan her türlü hüküm tebliğe ve mevzuata aykırıysa geçersizdir ve bununla ilgili dava açtığınızda bu dikkate alınacaktır. Ama çerçeve sözleşmenin tamamı bir ticari ilişkidir kurum ve müşteri arasında, nasıl imzalanacağına da kurul müdahale etmez, orada her yatırımcı için farklı hükümler de öngörülebilir, bu ticari ilişki kapsamında her sözleşmeye kurulumuzca onay verildiği anlamına gelmez. Ama kurulumuz tebliğe aykırı, yatırımcı hak ve yararına aykırı çerçeve sözleşme hükümlerini geçersiz kılıyor ve bununla ilgili yani çerçeve sözleşmelere aykırılıklarla ilgili de verdiğimiz idari para cezaları var. Ancak, tabii, mahkemelere gidildiğinde bir çerçeve sözleşme hükmünün yani zararınızın sebebinin o çerçeve sözleşme hükmünün olduğunun aradaki illiyet bağıyla gösterilmesi lazım; bu, tüketici mahkemesiyle olur veya adli yargıda olur ancak birçok kurumda yatırımcının açtığı bir işlemle ilgili yaptığı zarar çerçeve sözleşme her ne kadar yatırımcı aleyhine bazı unsurlar içerse de mahkemelerde kabul görmeyebilir; bu, adaletin takdiridir.

ERCAN KARAGÖZ - Ama SPK'nın işte benim dosyayı incelemesinde İŞİKFX'i suçladığı ve bana hak verdiği şey başka, SPK'nın bana verdiği cevapta da bu sözleşmenin arkasına... Biz şimdi hangisine dayanacağız?

BAŞKAN – Değerli arkadaşım “Otobüsüm kalkacak.” diyen var, “Uçağım kalkacak.” diyen var, müsaade isteyenler var, önce şu cevapları bitirelim, ondan sonra, bir müsaade eder misiniz, cevapları bitirelim arkadaşlar.

SPK ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANI ALİ İHSAN GÜNGÖR – ByLock sebebiyle işlem yapamayan kişiyle ilgili olarak yani sürecin nasıl işlediğini bilmiyorum, Adalet Bakanlığımız cevap verdi. Yani o süre içerisinde başka türlü işlemleri yapıp pozisyonu kapatma -telefonla vesaireyle- imkânlarınız oldu mu, fiilî durum nasıl gelişti, o konuları bilemediğim için değerlendirme yapamıyorum kusura bakmayın.

GCM’ye verilen cezalarla ilgili olarak sayın yatırımcımız da ifade etti yani bültende bunun gerekçeleri var. “Ne faydası var?” kısmına cevap vermem gerekirse yine az önce ifade ettiğim gibi illiyet bağı, eğer yatırımcının zararı kendisine uygunluk testi yapılmamasından kaynaklanıyorsa, mahkemeyi buna ikna edebiliyorsa yatırımcı tazmin alabilecektir. Ancak, tabii ki de burada iki yıl süreyle -bu örnek yani sadece kişiye özgü bir cevap değil- iki yıl boyunca işlem yapmış, 5 bin tane işlem yapmış bunların önemli bir kısmından gelir elde etmiş, bir kısmından kaybetmiş, az önce sunumda gösterdiğim ekrandaki gibi kâr ve zararını her durumda takip edebilmiş bir kişinin deneme hesabına aykırılık veya uygunluk testinin yapılmaması sebebiyle zararının tespit edilmesi ilgili mahkemelerce usulünce yapılacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Cevap vermek isteyen kurumlar kaldı mı efendim?

Buyurun.

INVEST AZ MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FATİH YEĞENOĞLU – Şöyle bir ifade kullanıldı: Müşteri bilgilendirmesi yapmadığımıza dair, açık bir beyanda bulunduğumuza dair bir ifade kullanıldı. Böyle bir şey söz konusu değil, tam tersine bizim için müşteri bilgilendirmesinin önemi çok büyük ki bu “web” sitemizde de görülür. Biz sadece çok şikâyetler gördük burada “İfadeler puntuyla ifade ediliyor.” vesaire diye. Bizim “web” sitemize girildiği zaman “risk/getiri” diye bir matris vardır. Hatta bizim ilk “web” sitemiz sadece bundan oluşuyordu. Bu da ürünleri kırmızı, sarı ve yeşil olmak üzere 3 gruba ayırır yani algıda da hata olmaması açısından. Kırmızı biliyorsunuz uluslararası arenada risk olarak ifade edilir ve riskin en yüksek noktası olarak da FOREX gösterilir. Dolayısıyla burada kurumumuz nezdinde söylüyorum, böyle bir şey kesinlikle söz konusu değildir ne beyanımız böyledir ne de kurum uygulamamızda bu konuda herhangi bir fire vermemiz veya geri çekilmemiz söz konusu değildir.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, buyurun.

IŞIK MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ VELİ KOCATÜRK - Sayın Başkan, bitmeden bir şey eklemek istiyorum, Ümit Bey sormuştu Türkiye’den yurt dışına aktarılan paraları. En iyi BDDK buna cevap verebilir. Eğer böyle bir karar çıkarsa bunu da rakamsal olarak hepimiz öğrenmiş oluruz.

ÜMİT YOLAÇAR – Yatırımcı yurt dışına gitti, şu andaki Türkiye’dekinin 3 katı yatırımcı.

IŞIK MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ VELİ KOCATÜRK - Bu hesap olarak zaten ortaya çıkar.

Diğer birkaç şeye cevap vermek istiyorum. Ercan Bey’e biz IŞIK Menkul olarak sözleşmeyi kendisine ilettiğimiz 2 kere, yalnız bu sözleşmelerin aktif olması için -kayıtlara geçsin diye söylüyorum- ikametgâh belgesinin kuruma teslim edilmesi lazım. Dolayısıyla bu süre içerisinde bu sözleşme SPK’nin belirlediği puntolarla yazılmış ve üzerinde “Risk Bildirim Formu” diye özellikle ayrı olarak verdiğimiz bir sözleşmedir, büyük harflerle yazar. Okunabilirdi okunmamış. Dolayısıyla, burada sözleşmeye ilişkin

herhangi bir sorun olduğunu düşünmüyorum. Ümit Bey'in zaten zararını tanzim etmişiz, kendisinin, İbrahim Kaçmaz Bey'in herhangi bir şikâyeti yok bizde. Mahmut Güneş Beyefendi'nin de bizde ses kayıtları var şikâyetine ilişkin; kendisinin bu piyasada olduğu ve birçok finansal piyasada işlem yaptığını beyan etmiş.

Dolayısıyla, son olarak şunu belirtmek istiyorum: FOREX piyasası bir finansal piyasadır; kâr-zarar aynı şekilde VİOP ve hisse senedinde de vardır. Arkadaşlar da katılacaktır eminim, bizim kurum olarak talebimiz hem VİOP da hem hisse senedinde de kâr zararların açıklanması. Böyle bir tablo ortaya çıktığında da finansal piyasaları artık Türkiye'de iptal mi etmemiz gerekir yoksa bunun gerçekten hem mağdurlar tarafında hem de kurum tarafında düzenlenmesi gerekir; bunun da kayıtlara geçmesini istiyorum.

ERCAN KARAGÖZ – IŞIKFX benden ikametgâh yerine fatura aldı, elektrik faturası.

BAŞKAN – Arkadaşım, bir saniye.

Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH UĞUR – Daha önceki toplantı tutanaklarını ben okudum dün gece.

BAŞKAN – Tek cümle Abdullah Bey, kapatıyorum toplantıyı; tek cümle.

ABDULLAH UĞUR – Daha önceki toplantıda, firmanın bilgilendirmediği, hatalı olduğuna dair açıkça beyanı vardır tutanaklarda.

BAŞKAN – Tamam.

Değerli arkadaşlar, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Alt Komisyonumuzun nezdinde bugüne kadar yapılan çalışmaları değerlendirdik; inşallah bütün taraflar için verimli sonuçlar olacaktır. Biz bu raporu Dilekçe Komisyonumuza, Dilekçe Komisyonumuz da Meclis Başkanlığımıza sunacak.

Ben hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, sağ olun.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.22

